

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

**MAGISTERSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM
2015 – 2017**

MAGISTERSKÁ PRÁCE

Jan Žáček

**Extremismus v Čechách a jeho tvář ve filmu a v rámci dalších
AV prostředků**

Praha 2016

Vedoucí magisterské práce:

ThDr. et PhDr. Radek Mezuláník Ph.D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

**MAGISTER COMBINED (PART TIME) STUDIES
2015 – 2017**

MAGISTER THESIS

Jan Žáček

**Extremism in the Czech Republic and its face in film
and within other AV media**

Prague 2016

The Magister thesis Work Supervisor:

ThDr. et PhDr. Radek Mezuláník Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená magisterská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů. Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne: 14. 2. 2016

Poděkování

Chtěl bych poděkovat ThDr. et PhDr. Radkovi Mezuláníkovi, Ph.D. za velmi přínosné a kvalitní rady při zpracování mé magisterské práce. Zároveň děkuji pplk. JUDr. Dušanu Fouskovi za poskytnuté materiály a cenné rady.

Anotace

Magisterská práce se zabývá projevy extremismu v České republice zobrazovanými audiovizuálními prostředky. Úvod je věnován zdrojům a kořenům extremismu v různých etapách dějin a rozboru jednotlivých typů tohoto jevu. Další část práce se dotýká obrazu extremismu v České republice – v mainstreamových médiích, filmech a na internetu.

Těžiště práce pak leží v hodnocení zobrazování extremismu v České republice v jednotlivých typech médií – v televizi, filmech (nejen české provenience), na internetu.

V závěru se pak autor zamýšlí nad možnostmi zbavit demokratickou společnost extremismu a extrapoluje předpokládaný vývoj extremismu a jeho medializace v České republice.

Klíčové pojmy

Extremismus – levicový, pravicový, islámský, romský, mainstream, televize, film, internet.

Annotation

The master thesis addresses extremism in the Czech Republic in visual AV resources.

The introduction deals with the sources and roots of extremism in different time periods and analyses the individual types of this phenomenon.

The next part of the work portrays the image of extremism in the Czech Republic – in mainstream media, films and on the Internet.

The main focus of the work lies in the evaluation of the portrayal of extremism in the Czech Republic in the individual types of the media – television, films (both Czech and international) and on the Internet.

In the conclusion of the thesis, the author contemplates the possibilities of freeing a democratic society of extremism and extrapolates a probable development of extremism and its medialization in the Czech Republic.

Key words:

Extremism – leftist, rightist, Islamic, Romani, mainstream television, film, Internet.

Obsah

Úvod Z čeho extremismus vychází – poměry doby	8
2 Pravicový extremismus v ČR – charakteristika	17
3 Levicový extremismus v ČR – charakteristika	23
4 Islámský extremismus v ČR – charakteristika.....	29
5 Romský extremismus v ČR – charakteristika.....	32
6 Metodika výběru AV pořadů	38
7 Extremismus v mainstreamových obrazových médiích v ČR (Česká televize a TV Nova)	40
7.1 TV Nova	40
7.2 Česká televize	42
8 Filmová tvorba.....	46
8.1 České filmy	46
8.1.1 Jan Cimbura	47
8.1.2 Velká přehrada	49
8.1.3 Nahota na prodej.....	50
8.1.4 Cesta ven.....	52
8.2 Zahraniční filmy	54
8.2.1 Žid Süs.....	54
8.2.2 Kult hákového kříže.....	56
8.2.3 Kupec benátský.....	59
8.2.4 Umučení Krista	62
8.2.5 Zrození národa	67
9 Extremismus na internetu v ČR.....	70
9.1 White media	70
9.2 Stránky Společnosti křesťanů a Židů	71
9.3 Romea.tv	72
9.4 Klipy	73
10 Rizika extremismu a jeho medializace v ČR ve videu a filmu.....	82
11 Diskuse.....	84
Závěr	86
Seznam použitých zdrojů.....	90

Úvod Z čeho extremismus vychází – poměry doby

Máme v České republice řadu zákonů, z nichž některé se obecně nedodržují, protože jsou tak špatné, že je nikdo nebere vážně.

Ekonom Pavel Kohout říká: „Zákony jsou lidským dílem a lze je změnit. Když jsou zákony špatné, je třeba je napsat jinak a lépe. Tak, aby zákony nedělaly z lidí pasivní hmotu podřízenou komunistům. Je-li zákon špatný, je legitimní se bouřit.“¹ Na otázku pátrající po kořenech tohoto jeho výroku ekonom odpověděl: „Můj výrok byl zčásti inspirován americkou Deklarací nezávislosti, zejména touto její částí: *We hold these truths to be self-evident, that all men are created equal, that they are endowed by their Creator with certain unalienable Rights, that among these are Life, Liberty and the pursuit of Happiness.--That to secure these rights, Governments are instituted among Men, deriving their just powers from the consent of the governed, --That whenever any Form of Government becomes destructive of these ends, it is the Right of the People to alter or to abolish it, and to institute new Government, laying its foundation on such principles and organizing its powers in such form, as to them shall seem most likely to effect their Safety and Happiness.*“ („Pokládáme za samozřejmé pravdy, že všichni lidé jsou stvořeni sobě rovni a jsou nadáni jistými nezcizitelnými právy, mezi něž patří právo na život, svobodu a budování osobního štěstí. Že k zajištění těchto práv se ustavují mezi lidmi vlády, odvozující svou oprávněnou moc ze souhlasu těch, jimž vládnou. Že kdykoli počne být některá vláda těmito cílům na překážku, má lid právo ji změnit nebo zrušit a ustavit vládu novou, která by byla založena na takových zásadách a měla svou pravomoc upravenou takovým způsobem, jak uzná lid za vhodné pro zajištění své bezpečnosti a svého štěstí.“)

Jiné zákony se nedodržují proto, že jsou poněkud „prostupné“, ušité na míru těm, kteří je chtějí porušovat.

Další se nedodržují částečně, protože „panuje obecný úzus“, že jejich dodržování by nebylo v souladu s tím, co je společností aktuálně považováno za správné. I když nikdo

¹ KOHOUT, P, *Totalita po jihočesku*, [online], © 19. 12. 2012, [cit. 2016-11-15], dostupné z <http://www.pavel-kohout.cz/clanky/nebudme-ovce>

nedokáže vysvětlit proč. Mezi takové zákony patří zákon č. 140/1961 Sb., trestního zákona, v němž se, mimo jiné, praví: (zákon č. 140/1961 Sb., trestního zákona, hlava 10)

„Zvláštní část

Hlava desátá: Trestné činy proti lidskosti. Podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka

§ 260

Kdo podporuje nebo propaguje hnutí, které prokazatelně směřuje k potlačení práv a svobod člověka nebo hlásá národnostní, rasovou, náboženskou či třídní zášť nebo zášť vůči jiné skupině osob, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí nebo jiným podobně účinným způsobem,

b) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny, nebo

c) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

§ 261

Kdo veřejně projevuje sympatie k hnutí uvedenému v § 260, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

§ 261a

Kdo veřejně popírá, zpochybňuje, schvaluje nebo se snaží ospravedlnit nacistické nebo komunistické genocidium nebo jiné zločiny nacistů nebo komunistů proti lidskosti, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.“²

Cílem této práce je charakterizovat jednotlivé typy extremismu a hledat, nacházet a monitorovat tato porušování platného zákona prostřednictvím filmu a videomédií, a to bez ohledu na to, kým a z jakého pohledu je zákon porušován. Chce se pokusit uvažovat i o řešení situace, je-li v demokratickém systému vůbec možné.

² Zákon č. 140/1961 Sb., trestního zákona, hlava 10, in *Sbírka zákonů České republiky*, dostupné z http://business.center.cz/business/pravo/zakony/trestni_zakon/cast2h10.aspx

1 Charakteristika extremismu v České republice

O extremismu a jeho projevech se v Československu začalo veřejně mluvit po roce 1989. Příčinou mohl být i fakt, že předešlý režim vycházející z ideje diktatury proletariátu měl s extremismem hodně společného. Svoboda, kromě jevů považovaných většinou společností za pozitivní, přinesla i to, na co příznivě nahlíženo být nemuselo, například rozvoj romské migrace a přistěhovalectví ze zemí třetího světa. Reakcí na tyto skutečnosti pak byla radikalizace postojů některých jednotlivců a skupin.

V této době sílil i vliv extremistických organizací z Německa (Deutsche Alternative, Nationalistische Front, Nationale Offensive..), Rakouska (Bund Freier Jugend – Svaz politické mládeže, Bündnis Zukunft Österreich – Spolek pro budoucnost Rakouska, Kameradschaft IV...) či Velké Británie (skinheads, hooligans). Plná prostupnost hranic spolu s postupně se rozšiřujícím přístupem k internetu přinesla mimo pozitivních jevů i takové, jež nejsou zcela slučitelné s principy, na nichž stojí demokratické společnosti, mimo jiné i porušování výše zmíněného zákona, a to prakticky bez možnosti jakéhokoli postihu.

V naší vlasti po roce 1990 začal být i široké veřejnosti k dispozici přístup k internetu, což umožnilo, v nebývalé míře, porušování výše zmíněného zákona – prakticky bez možnosti jakéhokoliv postihu. Projevuje se to zprovozněním a činností levicových (např. Antifa.cz) i pravicových (např. white-media.info) extrémistických webových stránek.

Ovšem k porušování zákona dochází i na obrazovkách televizí, ať už se jedná o soukromé stanice jako TV Nova, FTV Prima, nebo dokonce i veřejnoprávní Českou televizi. S analogickou situací se setkáváme i ve filmové tvorbě a její prezentaci v českých kinech.

Tedy, co je to extremismus? Případně politický extremismus? Ministerstvo vnitra využívá ve své koncepční činnosti tuto pracovní definici: Pojmeme extremismus jsou označovány vyhraněné ideologické postoje, které vybočují z ústavních, zákonných norem, vyznačují se prvky netolerance, a útočí proti základním demokratickým ústavním principům, jak jsou definovány v českém ústavním pořádku.

Mezi tyto principy patří: úcta k právům a svobodám člověka a občana (čl. 1 Ústavy), svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát (čl. 1 Ústavy), nezměnitelnost podstatných náležitostí demokratického právního státu (čl. 9 odst. 2 Ústavy),

svrchovanost lidu (čl. 2 Ústavy), volná soutěž politických stran respektujících základní demokratické principy a odmítajících násilí jako prostředek k prosazování svých zájmů (čl. 5 Ústavy), ochrana menšin při rozhodování většiny (čl. 6 Ústavy), svoboda a rovnost lidí v důstojnosti a právech, nezadatelnost, nezcizitelnost, nepromlčitelnost a nezrušitelnost základních práv a svobod bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národního a sociálního původu, příslušnosti k národnosti nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení (čl. 1, čl. 3 Listiny základních práv a svobod).

Extremistické postoje jsou způsobilé přejít v aktivity, které působí, ať již přímo nebo v dlouhodobém důsledku, destruktivně na stávající demokratický politicko-ekonomický systém, tj. snaží se nahradit demokratický systém systémem nedemokratickým (totalitním nebo autoritářským režimem, diktaturou, anarchií).³

Kdo je extremist? Obvykle ten, kdo je za extremistu označen, zásadně porušuje etické, právní a další všeobecně uznávané hodnoty. Je verbálně nebo fyzicky agresivní. Vytváří nebo spoluvytváří sociální demagogii a činí tak proto, že je rasově, národnostně, nábožensky, třídně či jinak sociálně nesnášenlivý. Jde o ostré vymezení se proti střednímu proudu ve společnosti, o vyjádření člověka či skupiny lidí, kteří nechtějí být osamocení. Takoví jedinci odmítají ústavní stát v dnešním pojetí, včetně veškerých jeho hodnot a pravidel. Většinový názor pak navozuje stav, při němž jsou ideje výše zmíněných stavěny mimo zákon a tvrdí se – například v mainstreamových médiích – že jejich pohled na svět je nelegitimní.

Naopak extremisté odmítají tzv. demokratická média, patřící například v naší zemi do značné míry (přímo či nepřímo) soukromým osobám a ovládaná politickými hnutími či stranami, vymezují se ostře proti jejich manipulování veřejným míněním ve prospěch jakékoli „oficiální“ ideologie. Zároveň někteří tvrdí, že parlamentní demokracie je přežitek – například proto, že účast u voleb je u nás velmi nízká a že výrazy skutečné vůle občanů naší země jsou parlamentem a vládami ostře překrucovány.

Pravicoví extremisté nejsou schopni akceptovat ani občanskou demokracii a občanskou společnost, prezentovanou dnes, z jejich pohledu, vyjádřeními

³ *Co je extremismus?* [online], © 2017, [cit. 2017-01-16], dostupné z <http://www.policie.cz/clanek/ncoz-extremismus-co-je-extremismus.aspx>

nekompetentních politiků levicového směřování. Naopak levicoví extrémisté mají pohled diametrálně odlišný. Domnívají se, že naši společnost řídí pravcoví politici, popřípadě podnikatelé, vedoucí naši společnost ke tvrdému kapitalismu a vykořisťovatelsví.

Skutečností je, že jisté projevy dekadence, případně odtrženosti od reality skutečného života občanů lze v kruzích politiků vysledovat stále častěji. Je to zřetelné i v neschopnosti těchto jedinců přijímat názory občanů a trvání na svých „humanistických“ pravdách, které již většinovou společnost nezajímají a dokonce ji mohou ve svém výsledku i poškozovat.

Docela pozoruhodné je prolínání se názorů představitelů „pražské kavárny“ a neomarxistů – představitelů extrémní levice – na postoj k muslimským migrantům.

Karel Schwarzenberg tvrdí: *„My tady řveme, přitom jich k nám směřuje zatraceně málo. Když se podívám na čísla v Maďarsku, Rakousku, jde to do statisíců. Naše reakce jsou opravdu směšné. Řveme, jako by nám málem řezali krky“*. Jinde: *„Určitě bychom jich mohli integrovat mnohem více, než si myslíme. Když Německo zvládne 800 tisíc, nám by slušelo osmdesát tisíc. Ujišťuji, že by to nebyl problém.“*⁴

Ministr Jiří Dienstbier: *„... je třeba zmínit i demografické studie, které hovoří o tom, že budeme potřebovat ročně dvacet až třicet tisíc migrantů, abychom vyrovnali úbytek obyvatelstva. Už dnes je tady více než čtyři sta tisíc cizinců, vesměs ekonomických migrantů. Kdybychom je všechny vyhnali, tak pravděpodobně zkolabuje naše ekonomika.“*⁵

V řadách politických extrémistů, jak nám jednoznačně prokázala akce 17. 11. 2015 na pražském Albertově, se objevují občasně i vrcholní političtí reprezentanti naší země a politiky (např. Zeman, Okamura, Konvička, Černoch...). Především ale návrat policejních kordonů, chránících nejvyššího představitele státu před studenty, kteří měli – zase jednou – „holé ruce“. Nikoliv, v rukou nesli květiny, jimiž by zřejmě prezidentovi uškodili.

Děkan PŘF UK Bohuslav Gaš: *„Argument, že to bylo z bezpečnostních důvodů kvůli účasti pana prezidenta na akci pořádané jeho příznivci je neospravedlnitelný, protože*

⁴ SCHWARZENBERG, K.: *Řveme, jako by nám uprchlíci řezali krky*, [online], E15.cz, © 14. 9. 2015, [cit. 2017-01-16], dostupné z <http://nazory.e15.cz/rozhovory/karel-schwarzenberg-rveme-jako-by-nam-uprchlici-rezali-krky-1226853>

⁵ DIENSTBIER, J.: *Potřebujeme ročně až 30 tisíc imigrantů. Bez cizinců by zkolabovalo naše hospodářství*, *Parlamentní listy*, [online], © 14. 12. 2015, [cit. 2017-01-16], dostupné z <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Jiri-Dienstbier-Potrebujeme-rocne-az-30-tisic-imigrantu-Bez-cizincu-by-zkolabovalo-nase-hospodarstvi-412749>

pan prezident měl přijet na Albertov až za tři hodiny a celý dvacetimetrový prostor byl proškikován policií a členy ochranky.“⁶

Extremisté nemohou být nikdy diplomaty. Kompromis je pro ně neslušné slovo. Jsou si jisti svou jedinou – „svatou“ – pravdou. Vlastně stejně jako takzvaná „pražská kavárna“ (označení pro intelektuály, podporující názory Václava Havla, případně Karla Schwarzenberga), jak již bylo naznačeno výše. Ke všemu, i k nejsložitějším společenským problémům dokáží rychle najít velmi jednoduchá řešení. Tato řešení zásadně negují liberalismus. V tomto směru zdá se být nejnebezpečnější extremismus levicový. Vzorem takového přístupu jsou vyznavači různých odnoží marxismu (neomarxisté, trockisté či maoisté).

Eckhard Jesse a Uwe Backes tvrdí, že *„politický extremismus je antitezí k demokratickému ústavnímu státu a týká se antidemokratického smýšlení a úsilí.*“⁷ Rovněž, že tito lidé vytýkají demokratickému systému značnou neefektivnost v hospodaření a obrovskou míru korupce. Jistěže: demokracie nemá k dispozici takové represivní nástroje jako autoritativní zřízení. Demokracie nevyvolává v lidech strach a lidé jsou ve své většině prostě odjakživa „slabí proti svému podvědomí“ a tudíž náchylní k chování vysloveně nedemokratickému – např. k potlačování práv a svobod svých spoluobčanů občanů ve svůj prospěch.

V demokracii nelze například porušovat lidská práva. Alespoň ne příliš a v takových případech je třeba porušení patřičně zdůvodnit - například nebezpečím terorismu. K poškozování lidských práv nesmí v demokracii docházet ani u skutečných zločinců.

Faktem zůstává, že jen velmi obtížně lze vymezit pojem programu extremismu, už proto, že extremismus zahrnuje řadu často naprosto protichůdných směrů. Totiž, existují např. radikalismus, fanatismus, fundamentalismus, terorismus, nacionalismus, fašismus (tyto dva poslední směry jsou často zaměňovány či směřovány bez ohledu na jejich rozdílnost), xenofobie, rasismus, enviromentální či ekologický aktivismus (nazývaný často ekoterorismus), šovinismus, etnocentrismus.

⁶ *Policejní blokáda Albertova zneuctila listopad, miní děkan i studenti*, [online], © 18. 11. 2015, [cit. 2017-01-16], dostupné z http://zpravy.idnes.cz/dekan-studenti-i-ucitele-ztratili-letos-na-albertove-svobodu-ptn-/domaci.aspx?c=A151118_152653_domaci_zt, 18. listopadu 2015, iDNes.cz/Zprávy

⁷ BACKES, U., JESSE, E., 1993, *Politischer Extremismus in der Bundesrepublik Deutschland*. Bonn: Bundeszentrale für politische Bildung, BN9961

Všechny tyto směry se ale shodují v jedné, základní tendenci. Ať už jako extrémní pravice popírají rovnost všech lidí bez ohledu na etnickou či rasovou identitu, nebo z pozic výrazně levicových předpokládají absolutní rovnost, vždy prosazují autoritativní, nedemokratické a nepluralitní řízení státu. Jejich cílem je vnutit svou vlastní ideologii všem občanům a nedovolit jim nejen řídit se svým názorem na svět, ale zbavit je i možnosti tento názor si individuálně utvářet. Systém multipartismu (politického pluralismu) se extrémistům zdá být konfrontační k tomu jejich, k představě společnosti řízené jedinou silou.

Extremismus nikdy nebude v demokratických společnostech odstraněn. Není to možné, již z podstaty demokracie, která, kdyby jej zásadně potlačila, přestala by být demokracií. A naopak, demokracie nikdy nebude systémem, který by nemohl být ovlivňován a často i řízen lidmi, již ho surově zneužívají a profitují z jeho neschopnosti účinně se bránit. A proto se vždy objeví noví Stalinové, či Hitlerové, aby „zavedli pořádek“. Klaus von Beyme říká, že *„přítomnost extremistických názorů ve společnosti je některými politology považována za jeden ze základních rysů konsolidované demokracie.“*⁸

V České republice se hovoří nejčastěji o pravicovém extremismu. Dost možná i proto, že mnoha odborníkům nepřipadají ani krajně levicové postoje jako projevy extremismu – naše společnost jim totiž měla možnost po dvě generace přivykat, nepřipadají jí tedy nijak „extrémní“.

Jiří Pehe tvrdí o extremismu, že je to: *„...nedemokratická obranná reakce proti změnám, které přesahují absorpční schopnosti společnosti.“*⁹

Představitelé krajní pravice staví určitou sociální skupinu nad všechny ostatní. Rozlišujeme radikálně pravicové a extrémně pravicové skupiny. Ty první se pohybují v rámci demokratického státu. Ty druhé usilují o jeho likvidaci. Pravdou ovšem je, že hranice mezi těmito proudy se často stírají. Krajní pravice hledá cesty k většinové populaci. Zavrhuje jisté společenské hodnoty demokratické společnosti, místo nich navrhuje hodnoty jiné, své, které se často běžnému občanovi jeví jako bližší a přijatelnější, než jsou ty obecně uznávané.

⁸ VEJVODOVÁ, P., *Politický extremismus a jeho základní charakteristiky. Extremisté na české politické scéně*, [online], © 26. 4. 2012, [cit. 2017-01-16], příspěvek na semináři CEVRO „Politický extremismus – jsme na něj připraveni?“ dostupné z http://www.cevroinstitut.cz/upload/ck/files/Petra_Vejvodova.pdf

⁹ PEHE, J., *Extremismus*, [online], © 4. 4. 1997, [cit. 2017-01-16], dostupné z http://www.pehe.cz/zapisnik/zapisnik_view

Demokratičtí politici a novináři proto nazývají ultrapravičáky mnohdy populisty – ti nabízejí jednoduchá východiska ze situací, které demokraté považují za obtížně, pokud vůbec, řešitelné.

Objevuje se tak otázka, zda je pro společnost lepší přijmout jednoduché a rychlé řešení ultrapravice, či přiznejme – zdlouhavé (či vůbec žádné řešení) vycházející z demokratických principů. Neřešení závažných společenských problémů otevírá však často cestu k daleko extremističtějším, i krvavým řešením daného stavu.

Ultrapravice se vyznačuje například absolutním odmítáním společnosti cizorodých elementů, tedy především dnes tolik mainstreamem prosazovaného multikulturalismu. Poukazuje na jejich škodlivé působení, prosazuje hájení národních států a ostře se staví proti přistěhovalcům a přistěhovalcům, počítaje v to i ty, kteří přišli kdysi dávno a ve společnosti žijí po dlouhé generace. Jsou prosazovány vůdcovské principy, nastolení pořádku, ultranacionalistické a rasistické koncepty. Mezi příznivci tohoto směru může docházet i k použití násilí. Mají společnou symboliku (například u skinheadského hnutí se často objevuje runové písmo, ať již na oblečení nebo na kůži jako tetování), používají různé kryptogramy, symboly zosobňující ideály související například s nacismem (číslo 88 nebo alpská protěž, nehledě na hákové kříže či černá slunce), stylizované znaky (keltský kříž, reprezentující bílou rasu) a hesla.

Méně frekventované je téma extremismu levicového. Levicoví extrémisté tvrdí, že je nutno vytvořit „nového člověka“. Chtějí odstranit veškeré společenské rozdíly a to za „každou“ cenu. To znamená, pokud chtějí své názory prosadit, musí odstranit základní principy demokracie.

Dosud nikdy však nedošlo k mezinárodnímu „monstrprocesu“ s levicovými aktivisty a zločinci tak, jako tomu vícekrát bylo s těmi pravicovými – připomeňme třeba norimberský proces (1946–1949). I kvůli tomu nejsou projevy a symboly levicového extremismu charakterizovány tak přesně jako ty opačné. Přesto zákon č. 140/1961 Sb., trestního zákona, hovoří jasně a zakazuje levicový, stejně jako pravicový extremismus.

Například anarchisté si přejí vytvořit samosprávu dělnických organizací, vlastně odborářských organizací. Tyto mají nahradit stávající ekonomické vztahy. Třeba pomocí násilí, teroru, stávek, revoluce. Tím jsou si blízké veškeré levicové organizace.¹⁰

¹⁰ *Anarchismus je demokracie braná vážně*, [online], © 23. 4. 2012, [cit. 2016-10-02], dostupné z <http://www.antifa.cz/content/anarchismus-je-demokracie-brana-vazne>

Pokud jde o symboliku levicového anarchismu, liší se u jednotlivých hnutí a organizací. Anarchisté – punkeři, alternativci, anarchosyndikalisté – používají písmeno A v kruhu. Vyjadřují tak svůj vzdor. Vlajku mají červeno-černou (červená zosobňuje krev, revoluci, socialismus, černá pak anarchii).¹¹

ANTIFA¹² se zase deklaruje přeškrtnutou svastikou nebo figurkou, která vyhazuje svastiku do koše. Paradoxem je, že tyto znaky se nesmějí používat v Německu, platí tam totiž zákaz jakéhokoli zobrazení svastiky, ať už v jakékoli souvislosti.

Komunisté mají na svých vlajkách a znacích pěticípou hvězdu, srp a kladivo (výslovný zákaz zobrazení těchto symbolů platí v Maďarsku).

Kromě těchto základních proudů extremismu je možno hovořit i o romském a muslimském (islámském) extremismu a o mnoha dalších.

Otázkou je, co všechno už lze považovat za extremismus a kdo do extremistických seskupení patří.

Extremisté mohou být mírní, tvrdší a ultratvrdí. První prosazují své představy vycházející z platných zákonů – například účastní se voleb. Druzí v menší či větší míře porušují zákon nepovolenými demonstracemi, projevy, písemnými prohlášeními a podobně. Třetí se dopouštějí závažného porušování zákona, případně utočí i na lidské zdraví a život.

¹¹ LEBEDA, D., GABAL`OVÁ, D., *Symbolika extrémistických hnutí*, [online], [cit. 2016-10-02], dostupné z www.asi-milovani.cz/file_download/.../Extremisticka-symbolika.pdf

¹² *Antifa, Kdo jsme*, [online], [cit. 2016-10-02], dostupné z <http://www.antifa.cz/content/kdo-jsme>

2 Pravicový extremismus v ČR – charakteristika

Základní idea tohoto hnutí, tvořeného mnoha nevyrovnanými proudy, spočívá ve snaze vytvořit politické uspořádání založené na nerovnosti občanů, ať už jde o jejich původ, schopnosti, národnostní či etnickou, rasovou příslušnost. Základem je pak rasismus na „vědecké“ bázi a absolutně jednotné přesvědčení o výjimečnosti bílého etnika a jeho nadřazenosti těm ostatním.

Tito lidé vycházejí ze základů rasově-antropologické teorie prosazované hlavně v nacistickém Německu a ve spolupracujících státech. Tyto teorie zdomácněly i na území bývalého protektorátu Böhmen und Mähren.

Největší katastrofou podle ideologů tohoto „světového názoru“ je míšení bílé rasy s ostatními. Hovoří o tzv. RaHoWa¹³ (Racial Holy War) – rasové svaté válce. Jde vlastně o jakési „konečné“ řešení, o bitvu o přežití bílé rasy. Po takové válce by vznikla zcela nová společnost. Bylo by třeba „dobrovolné“ přijetí „jedině správných“ myšlenek rasistů. Nepochopení a nepřijetí těchto myšlenek by přineslo nutnost vyhlazování těch, kteří nepochopili a zůstali přesvědčenými multikulturalisty a neomarxisty.

Backes a Jesse¹⁴ hovoří o hnutí popírajícím demokratické, liberální přístupy a pohledy na svět. O hnutí vyjadřujícím se o trvalé neudržitelnosti demokracie. V podstatě jde tedy o naprostou negaci demokracie. Nebo alespoň demokratických způsobů nazírání na občany, kteří demokracii opovrhují a zneužívají ji pro své osobní účely.

V systému myšlení pravicových extremistů se objevuje odpor ke kulturním, sociálním, náboženským a jiným odlišnostem. Podstatný je podle nich silný stát, který má ve svém čele jakéhosi autoritativního „vůdce“. Ten pak bude prosazovat „skutečné“ zájmy občanů, bude dbát o jejich bezpečnost, klid na práci i život, bude podporovat hospodářský rozkvět a to i za cenu mimořádně tvrdých opatření proti těm, kteří jakkoliv poruší zákon. V takovém státě pak rozhodně není možný komunismus, ani jeho náznaky, ale ani parlamentarismus, pluralismus.

¹³ ŠTAJNOCHROVÁ, S., *Základy společenských věd – Extrémistická hnutí*, [online], © 1998 – 2016, [cit. 2016-10-02], dostupné z <http://www.imaturita.cz/referaty/zaklady-spolecenskych-ved/extremisticka-hnuti/37/>

¹⁴ BACKES, U., JESSE, E., *Politischer Extremismus in der Bundesrepublik Deutschland*. Bonn: Bundeszentrale für politische Bildung, 1993, BN9961

Jistě lze klást otázku, zda by si pravicoví extremisté skutečně přáli změnu dnešního režimu v Evropě, případně u nás, nebo zda pro ně není jednodušší systém pouze kritizovat.

Dle Lee McGowana¹⁵ o změnu skutečně usilují pouze neonacisté. Tedy skupina, která je nejmilitantnější a vychází z, ve své podstatě levicového, nacismu v Německu. NSDAP ve svém programu a nárocích vycházela ze základů socialistických. Usilovala o znárodnění soukromých podniků, o minimálně finanční podíl na zisku nadnárodních podniků. Připravovala pozemkovou a majetkovou reformu. Odstraňovala uvádění lidí do „*područí zájmových skupin*“, jak praví McGowan¹⁶. NSDAP se důsledně propojovala s dělnickým hnutím, v mnoha aspektech se objevovala revoluční nálada, trvání na lidovosti, upozorňování na dělnické pouliční boje za práva proletariátu.

Jako absolutní paradox působí v pravé části extremismu strasserismus. Dá se konstatovat, že jde o výrazně levicovou „frakci“ v rámci nacionálního socialismu (levý nacismus). Jeho základy tkví ve spojení nacistické ideologie a socialismu. Usiluje o co největší „samosprávu“ dělného lidu. Umenšuje antisemitskou propagandu, kterou soustřeďuje výhradně na představitele židovských velkopodnikatelských kruhů.

Otto Strasser (zakladatel Černé fronty) se dokonce otevřeně stavěl proti Hitlerovi a podpořil spolupráci Německa s SSSR a s komunisty. Toto spojení považoval za logické vyústění dlouhodobé spolupráce dvou názorově spřízněných směrů. Domníval se, že dojde k socialistické revoluci a zničení kapitalismu, stejně jako liberální parlamentní demokracie.¹⁷

Ottův bratr Gregor prohlásil: „*Vše co je škodlivé pro existující řád, má naši podporu, protože chceme absolutní katastrofu ... jednou větou; jsme pro politiku katastrofy. To znamená kolaps liberálního Systému. Jako nacionální socialisté jsme pro vše, co urychlí začátek katastrofy tohoto Systému. Jsme pro každé udeření Systému, pro každou vládní*

¹⁵ MC GOWAN, L., *Radikální pravice v Německu*, vydavatelství Prostor, 2004, ISBN: 80-7260-122-9, EAN: 9788072601226 s. 24 a 73

¹⁶ MC GOWAN, L., *Radikální pravice v Německu*, vydavatelství Prostor, 2004, ISBN: 80-7260-122-9, EAN: 9788072601226, s. 73

¹⁷ EUROPEAN RECONQUISTA, REVOLTA.INFO, *Revoluční národní socialista Gregor Strasser*, [online], © 8. 2. 2012, [cit. 2016-11-05], dostupné z <http://revolta114.blogspot.cz/2012/02/revolucni-narodni-socialista-gregor.html>

*krizi, každé oslabení státní moci a Systému ... to pro nás bude jenom dobré ... a vždy se musíme tyto krize pokusit posílit ... s cílem urychlit smrt tohoto Systému.*¹⁸

V názorech bratrů Strasserových se objevila i předzvěst EU. Mysleli na vznik Evropské federace rovnoprávných a svobodných národů. Odmítli přehnané rasové teorie a nadřazenost některých národů. Bílí Evropané podle nich¹⁹ měli stejný původ, a proto jim šlo o Evropu národů, Evropu duchovní, kulturní a socialisticky spolupracující. V ní měl mít každý národ své místo i úkol a mělo s ním jednáno jako s rovným s ostatními. V jednotlivých státech měly mít největší slovo svobodné odbory.²⁰

Velmi výrazné je v současnosti hnutí skinheadské. Ve Velké Británii se objevilo již v šedesátých letech dvacátého století jako výraz protestu dělnické mládeže proti té studentské, soustředěné částečně mezi hippies. Hnutí původně rozhodně odmítalo projevy narkomanie, jeho příznivci vyhledávali rvačky, nosili martensky – těžké, vysoké boty s okovanou špičkou, džíny se šlemi, vojenské bundy, vlasy si stříhali hodně nakrátko. Kupodivu byli silně levicově orientovaní, nesouhlasili s rasismem.

Později došlo ke změně, noví skinheads působili někdy od počátku osmdesátých let, ve Velké Británii v souvislosti s Národní frontou (NF)²¹. Ta je využívala k pouličním bitkám. V té době vznikla ideologie White power²², která se přihlásila k odkazu německého národního socialismu a k rasové válce. K hnutí skinheads se hlásili v osmdesátých letech mladí lidé také v Itálii a v Spolkové republice Německo. V největší míře se v něm projevují fašizující tendence.

V naší vlasti se hnutí objevilo už koncem sedmdesátých let. Na začátku let osmdesátých se část jeho členů, především těch, kteří vyznávali národně-socialistické myšlenky, označovala jako Kališníci.²³ V mnohém začali připomínat americkou

¹⁸ EUROPEAN RECONQUISTA, REVOLTA.INFO, *Revoluční národní socialista Gregor Strasser*, [online], © 8. 2. 2012, [cit. 2016-11-05], dostupné z <http://revolta114.blogspot.cz/2012/02/revolucni-narodni-socialista-gregor.html>

¹⁹ EUROPEAN RECONQUISTA, REVOLTA.INFO, *Strasserismus*, [online], © 23. 5. 2011, [cit. 2016-11-05], dostupné z <http://revolta114.blogspot.cz/2011/05/strasserismus.html>

²⁰ EUROPEAN RECONQUISTA, REVOLTA.INFO, *Strasserismus*, [online], © 23. 5. 2011, [cit. 2016-11-05] dostupné z <http://revolta114.blogspot.cz/2011/05/strasserismus.html>

²¹ ERT, *Britská krajní pravice větrí šanci. Využívá politiku i odkaz otce fašismu*, [online], © 7. 12. 2016, [cit. 2016-11-05], dostupné z [http://zpravy.idnes.cz/pravicovi-extremismus-velka-britanie-dx3-/zahranicni.aspx?c=A161207_115947_zahranicni_ert](http://zpravy.idnes.cz/pravicovi-extremismus-velka-britanie-dx3-/zahranicni.aspx?c=A161207_115947_zahranicni_erthttp://zpravy.idnes.cz/pravicovi-extremismus-velka-britanie-dx3-/zahranicni.aspx?c=A161207_115947_zahranicni_ert)

²² *White Power Skunhead, Boneheads /VP Skins (1978 až dodnes)*, [online], © 13. 6. 2008, [cit. 2016-11-01], dostupné z <http://www.wpskinhead.estranky.cz/>

²³ *Punk And Skins Blog, Kališníci – Čeští skinheadi*, [online], © 1.2. 2009, [cit. 2016-10-01], dostupné z <http://punkandskins.blog.cz/0902/kalisnici-cesti-skinheadi>

rasistickou organizaci Ku-klux-klan. Tato hnutí si vzala za cíl očistit společnost od těch, kteří jí, podle jejich názorů, škodí, především od „barevných parazitů“, kteří pouze berou sociální dávky, ničí majetek státu i slušných občanů, kradou, přepadávají či jinak ohrožují bezpečnost slušných lidí.

Je docela zajímavé, že k pravicovým extremistům se často přidávají lidé s nižším vzděláním – učni, nezaměstnaní, dělníci, prakticky ve všech případech se jedná o lidi ve věku do třiceti let, tedy lidé spíše průměrné a podprůměrné inteligence.

Mezi pravicové extremisty u nás patří například subjekty, z nichž některé již zanikly nebo se transformovaly do jiných, pokračujících: SPR-RSČ, Národní strana, Dělnická strana sociální spravedlnosti, strana Právo a spravedlnost, Národně sociální blok, Národní odpor, Vlastenecká fronta, Islám v ČR nechceme. Spojení s nimi dnes hledají i někteří přednější politici, vystupující s nimi na stejných pódíích a proklamujících podobné ideály.

Marek Černocho, poslanec Parlamentu České republiky za hnutí Úsvit – národní koalice, říká: *„ČR není pro imigranty cílovou zemí a podle toho se tu chovají. Demolují budovy, vyhrožují, dožadují se mobilů a transportu do Německa. Jeden z nich dokonce křičel: ‚Počkejte, až nás bude víc, vy bílý svině, všechny vás podřízneme!‘.“* Nebo dále: *„Ostatně jako první vlašťovku takového případu můžeme chápat situaci, která nastala v uprchlickém táboře v Bělé. Imigranti se dožadovali volného průchodu do Německa nebo Skandinávie a také mobilních telefonů. Když byly jejich požadavky zamítnuty, začali demolovat budovu. Otázka k zamyšlení: Co by se asi stalo, kdyby byli na svobodě? Demolovali by snad naše ulice a domy? Nutno podotknout, že uprchlický tábor v Bělé je přeplněný a imigranti se již několikrát pokusili o útěk.“²⁴*

Zmínit je třeba i některé organizace skinheads, k nimž přináležejí i rowdies:

Bohemia Hammer Skins (B.H.S) – jejich heslem je *„My musíme chránit existenci našich lidí a budoucnost našich bílých dětí! Bojujeme o přežití a holou existenci bílé rasy! Naše ideály jsou čisté a přímé jako naše árijské srdce! Hammer skins nebudou mít nikdy nic společného s politickou stranou!“* Mají i svůj zákoník cti (*Zákoník cti B.H.S.*): *„Neužívej drogy, snaž se legálně získat zbraň a nauč se s ní zacházet, pracuj na své fyzické kondici, mluv co nejméně, buď ostražitý, důsledně prověřuj nové členy a neříkej nic, jsi-li konfrontován se zákonem!“* (Imaturita, *Extremistická hnutí*)

²⁴ ČERNOCH, M., *Migrační krize v ČR nabírá na obrátkách: Až nás bude víc, všechny vás podřízneme!*, [online], © 6. 8. 2015, [cit. 2016-11-01], dostupné z <http://cernoch.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=471810>

Krev a čest²⁵ – Blood and Honour (BaH), vydávají vlastní časopis – zin Rahowa.

Bílý árijský odpor²⁶ – White Aryan Resistance (W.A.R.) – vydává publikace podporující vznik rasové války – „*Výcvikový manuál pro pouliční boj*“²⁷, „*Zbraně pro každého a jejich použití*“²⁸.

Podporu pro tato hnutí získávají také hudební skupiny s větším či menším uměleckým potenciálem. Mezi ně patří například kapely Braník, Vlajka, Krátký proces, Imperium, Conflict 88, Sons of Bohemia, Ancestors, Reichenberg, Doga, Agrese 95, Buldok, Ragnarök, B.B.R, Operace Artaban, Hromovlad, děčínský Ortel, plzeňský Ortel, Incident, Beowulf, Ondrej Ďurica, Broherood, Reborn, Ramchat, Stribog, také „starý“ Orlík Daniela Landy a Davida Matáska nebo mezinárodní neformální sdružení White power.

Extrémně pravicově jsou zaměřena také některá média, především ta internetová, například White media nebo Svobodný odpor.

White media bývá označován jako web (vznik 2009), který je pravicově extremistický, xenofobní a neonacistický. Vydává jak psané, tak video materiály, které se ostře vymezují vůči národnostním a sexuálním menšinám, neomarxismu a multikulturalismu. Jeho autoři a majitelé web registrovali v USA (Brea v Kalifornii), čímž se vyhýbají konfliktu s českými úřady a zákony. S webem spolupracují hackeři, jejichž nebezpečnost je velká – nabourávají se na sociálních sítích do profilů či e-mailových schránek různých politiků (Bohuslava Sobotky, Vladimíra Špidly, Tomáše Halíka...) a zveřejňují jejich soukromou korespondenci. Tvrdí o sobě, že jsou „*skupina radikálních autorů bojujících proti rakovině národa – proti neomarxismu. Tato ideologie, která pomalu zabíjí tradiční evropské národy, si během své existence vytvořila řadu metastáz...*“²⁹. Přejí si vytvořit autoritativní režim prostřednictvím destabilizace stávající politické a sociální situace a uskutečnění „nacionální revoluce“. Lidé pracující pro web natáčejí a fotí své politické nepřátele a zveřejňují o nich různé informace, včetně domácích a e-mailových adres, telefonních čísel a podobně. Jejich videa i články se

²⁵ pp, ARN: *Zakázaná nacistická hesla lze používat v překladu*, Týden.cz, [online], ©13. 8. 2009, [cit. 2016-12-11], dostupné z http://www.tyden.cz/rubriky/zahranici/evropa/srn-zakazana-nacisticka-hesla-lze-pouzivat-v-prekladu_133885.html

²⁶ *Poslední aktualizace: Tereza Komůrková*, [online], © 26. srpen 2015, [cit. 2016-12-11], dostupné z <http://www.nicm.cz/extremisticka-hnuti-seznam-a-popis-extremistickych-hnuti-v-cr>

²⁷ ZP`IT, *Neonacisté u nás*, [online], [cit. 2016-12-11], dostupné z <http://neonacismus2003.sweb.cz/neonazi.htm>

²⁸ ZP`IT, *Neonacisté u nás*, [online], [cit. 2016-12-11], dostupné z <http://neonacismus2003.sweb.cz/neonazi.htm>

²⁹ WHITE MEDIA, *O nás*, [online], © 2012, [cit. 2016-11-01]dostupné z <http://www.white-media.info/>

zabývají hledáním důkazů o méněcennosti „nebíých“ ras, Vyjadřují i poděkování a pochopení Andersu Breivikovi za jeho činy v Norsku.³⁰

Svobodný odpor – „poslání tohoto webu sloužit jako informační maják v pronárodním internetovém prostoru a ideové inspiraci českých nacionálních socialistů bylo úspěšně naplněno.“³¹ Členové propagují národní socialismus, se zvláštním důrazem na osobu Adolfa Hitlera. Setrvávají na rasových, biologických a dalších teoriích nacismu. Píší: „My, nacionální socialisté chceme přizpůsobit poměry našim myšlenkám, a to tak, že právě ony poměry zdoláme. Vůdci a vlasti zdar!“³²

³⁰ Čeští extrémisté oslavují Breivika, *Aktuálně*, [online], © 27. 7. 2011, [cit. 2016-10-11], dostupné z <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/cesti-extremiste-oslavuji-breivika-dekujeme-vzkazuji/r~i:article:708689/>

³¹ *Idea žije, boj pokračuje. Odpor!*, [online], © 21. 1.2016, [cit. 2016-10-11], www.odpor.cz, dostupné z <http://www.stalose.com/item-27015-idea-žije-boj-pokračuje-odpor>

³² [www stránka Idea](http://www.svobodnyodpor.info/idea), [online], [cit. 2016-10-11], dostupné z <http://www.svobodnyodpor.info/idea>

3 Levicový extremismus v ČR – charakteristika

Někteří levicoví extremisté předstírají souhlas s demokratickým pohledem na uspořádání státu, nicméně současně vyzdvihují ideu absolutní rovnosti všech lidí světa. Tento názor, tvrdící například to, že ředitel má ve svém podniku stejnou rozhodovací pravomoc jako vrátný, prosazují silou do politiky, ekonomiky, kultury a dalších oblastí života společnosti.

I za cenu násilí trvají na úplném osvobození jedinců od jakýchkoliv tlaků. Všichni musejí mít všechno „dle svých potřeb“. Každý člověk musí být svobodný a nikdo mu nesmí být nadřazen. Naprostá rovnost, to je to, oč tu běží. Levicoví extremisté požadují úplné podřízení se jednotlivce pouze společnému zájmu a hodlají vyvolat revoluci.

Levicově extremistické doktríny (anarchismus, komunismus) souhlasí s demokratickým ústavním státem ve vyzdvižení základní lidské rovnosti nade vše. Tento primární princip se snaží rozšířit na všechny oblasti života – politickou, ekonomickou, kulturní. Požadují naprosté osvobození jedince od všech společenských tlaků a považují za realizovatelné dosažení řádu bez panství, tvořeného svobodnými a rovnými lidmi. Anarchistické a komunistické učení má tento cíl společný, ale liší se ve způsobu, jak jej dosáhnout. Anarchismus věří ve vědomý spontánní přechod, komunisté požadují naprosté podřízení se jednotlivce společnému zájmu a vyvolání revoluce.³³

Anarchistům nezáleží na tom, že při prosazení jejich teorií by došlo k absolutnímu rozvratu stávající společnosti. Dokonce věří v to, že dojde k jakémusi samovolnému, spontánnímu přechodu k jejich světovému řádu, plnému šťastných lidí s jediným světovým názorem.

Představitelé extrémní levice trvají na tom, že člověk sám o sobě je dobrý, pouze ho kazí, deformuje zkažená společnost, která jej obklopuje. Zapomínají tady, že ta zkažená společnost je složena z dobrých lidí, poněvadž jiní, dle nich, neexistují.

Volnost, rovnost, bratrství, heslo francouzské revoluce žene levicové revolucionáře kupředu, k vytvoření harmonické společnosti, pro niž by se její členové vždy rádi obětovali a položili svůj život na „oltář vlasti“. Znamenalo by to odstranění starého řádu, kdy lidé fungují v jisté hierarchii hodnot i funkcí. K takové společnosti lze dojít pouze

³³ VEJVODOVÁ, P., *Politický extremismus a jeho základní charakteristiky. Extremisté na české politické scéně*. Příspěvek na semináři „Politický extremismus – jsme na něj připraveni?“, [online], © 26. 4. 2012, [cit. 2016-11-01], str. 2–3, dostupné z http://www.cevroinstitut.cz/upload/ck/files/Petra_Vejvodova.pdf

revolucí, která zadusí odlišné, nezdravé myšlenky. Proto je terorismus levicovými extremisty považován za běžný projev vyjádření nespokojenosti s kapitalismem a jeho příznivci (příkladem mohou být Rudé brigády³⁴ – Brigade Rosse – teroristická skupina, působící především v Itálii, která se nerozpakovala v roce 1978 zavraždit ministerského předsedu Itálie Alda Mora).

K české extrémní levici patří Antifašistická akce³⁵ (AFA), nejvýznamnější z levicových organizací extremistického směru. Vedle ní pak stojí ANTIFA – extrémističtí antifašisté – v ČR od roku 1996, bojuje proto neonacistům a pravici jako takové, Československá anarchistická federace (ČSAF) – „je antiautoritářskou organizací svobodomyšlných lidí, kteří se nehodlají smířit se současným společenským systémem, jenž se zakládá především na dvou pilířích útlaku a vykořisťování - státu a kapitalismu.“³⁶, Anarchistický černý kříž (zaměřuje se na pomoc vězněným a stíhaným anarchistům – dokonce proklamuje nutnost zrušení věznic), Anarchokomunistická alternativa (AKA) – organizace vznikly proto, že již nehodlaly být dál členy Organizace revolučních anarchistů, inspirovaly se komunistickými idejemi, jde jim především o propagandistické cíle³⁷. Černorůžový blok – bojuje za sňatky osob stejného pohlaví, členové nechtějí být k ničemu nuceni, naopak jim jde o jejich svobodu, stavějí se proti fašistům³⁸, Anarchofeministická skupina (ASF) – usiluje o povznesení Mezinárodního dne žen a zdůrazňuje ženská práva.³⁹

Poměrně málo byla medializována akce Rozhněvané brigády, která v Praze v roce 2010 zapálila budovu řeckého velvyslanectví. Protestovala tak proti věznění anarchistů v Řecku. „*Specifické genderové zaměření má Anarchofeministická skupina (ASF) a Černorůžový blok. V roce 2010 byl v Praze uskutečněn žhářský útok na řecké*

³⁴ PEŠTA, M., *Rudé brigády a jejich působení v Itálii v sedmdesátých letech 20. století*, Thesis repository, [online], © 6. 1. 2017, [cit. 2016-11-01], dostupné z <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/126095?lang=en>

³⁵ *Antifašismus a antifašistická akce antifa.cz*, [online], © 1. 1. 2006, dostupné z <http://www.antifa.cz/category/clanek-tags/afa>

³⁶ *Manifest Československé anarchistické federace, schváleno na X. sjezdu ČSAF*, Praha, [online], © 13. 2. 2000, [cit. 2016-11-01], dostupné z http://www.sds.cz/docs/prectete/e_kolekt/man_csaf.htm [cit. 2016-11-01]

³⁷ zakládající členové AKA, *Zakládající prohlášení*, [online], © 12. 4. 2003, [cit. 2016-11-01], dostupné z <http://followers.thcnet.cz/CyberNet/Punk-Rock%20Rebels%20Library/4.%20Punk%20Zines/ODPOR%20Net/odpor.wz.cz/VYZVY/aka.htm>

³⁸ *Queer Parade Brno 2010 a černo-růžový blok*, antifa.cz, [online], © 7. 7. 2010, [cit. 2016-11-01], dostupné z <http://www.antifa.cz/content/queer-parade-brno-2010-černo-růžovy-blok>

³⁹ *Prohlášení – Kdo jsme*, anarchofeminismus.ecn.cz, [online], © 8. 3. 2000, [cit. 2016-11-01], dostupné z <http://fs8brezna.ecn.cz/>

velvyslanectví na podporu vězněných anarchistů v Řecku, k němuž se přihlásila Rozhněvaná brigáda/Angry Brigade (stejný název měla i teroristická skupina ve Velké Británii na počátku sedmdesátých let).⁴⁰

Na mytné brány – bez valného zájmu médií – útočila celkem pětkrát v letech 2009–2011 skupina Revoluční boj, motivem útoku byl instalovaný kamerový systém jako autoritářské opatření.⁴¹

Propagandu anarchistům zajišťuje Billboard Liberation Front. Ta upravuje a pozměňuje běžné reklamní předměty tak, aby se staly propagandou anarchismu. „Měnit obsah sdělení, která nás v našich městech obklopují, je především touhou osvobodovat veřejný prostor od všudypřítomného imperativu nákupu a prodeje. Billboard Liberation Front je každý nebo každá, kdo samovolně mění obsah velkoplošných reklam.“

Čtyři kola špatně, dvě kola dobře – v poslední akci si aktivisté z BLF vzali za cíl auta a automobilismus. Auta jako kobylinky zaplavila ulice měst, z náměstí bulvárů a parků jsou parkoviště, z chodníků jsou parkovníky, dálnice rozbrázdily chráněná území a přírodně hodnotná území... „Lepší dopravní infrastruktura“ nám prostor nepřibližuje, ale naopak ho okupuje, proto my okupujeme reklamy firem, které mají z automobilismu zisk.“⁴²

Místní, regionální anarchisté se sdružují například v Anarchistickém kolektivu Moravský Krumlov⁴³, seskupení Alerta⁴⁴ ze severních Čech či jihlavském Chyba crew⁴⁵.

Levicoví extrémisté se objevují mezi squatery, kteří nelegálně obsazují soukromé i státní objekty (mimo bezdomovců a imigrantů se v jejich řadách objevují právě extremističtí levicoví intelektuálové), setkávají se v různých levicově zaměřených klubech, infoshopech, na internetu mají své blogy, pokud jde o hudbu, tyto extrémně

⁴⁰MAREŠ, M., *Extremismus v ČR: Anarchismus a autonomové, Soudobé anarchistické a autonomní extremistické spektrum v ČR*, Metodický portál RVP, [online], © 2014, [cit. 2016-11-01], dostupné z <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/g/19115/EXTREMISMUS-V-CR-ANARCHISMUS-A-AUTONOMOVE.html/>

⁴¹FOUSEK, D., *Extremismus z pohledu Policie České republiky, vývoj a současné trendy*, Odbor metodiky prevence a mezinárodní spolupráce ÚOOZ SKPV PČR

⁴²Billboard Liberation Front: *Čtyři kola špatně, dvě kola dobře...*, [online], © 19,4. 2012, [cit. 2016-11-01], Brno na kole, dostupné z <http://www.brnonakole.cz/billboard-liberation-front-ctyri-kola-spatne-dve-kola-dobre/>

⁴³MAREŠ, M., *Extremismus v ČR: Anarchismus a autonomové, Soudobé anarchistické a autonomní extremistické spektrum v ČR*, Metodický portál RVP, [online], © 2014, [cit. 2016-11-01], dostupné z <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/g/19115/EXTREMISMUS-V-CR-ANARCHISMUS-A-AUTONOMOVE.html/>

⁴⁴<https://asociacealerta.noblogs.org/>či

⁴⁵*Chyba Crew a koncerty na září-říjen 2009*, [online], © 7. 9. 2009, [cit. 2016-11-01], dostupné z <http://www.diycore.net/sablony/express.php?id=502&nazev=-chyba-crew-a-koncerty-na-zari-rijen-2009-netiskova-zprava>

levicové tendence jsou patrné u příznivců punku, hard core, RASH (red and anarchist skinheads), free-techno.⁴⁶

Čeští anarchisté se objevují i v mezinárodních kampaních, jakými jsou například Jídlo místo zbraní, Svoboda místo strachu, a organizacích – Occupy, 15M, Mezinárodním hnutí solidarity (podporuje boj Palestinců proti Izraeli).⁴⁷

Rovněž je třeba zmínit SHARP (Skinheads Against Racial Prejudice), což je opak skinheadských skupin. Bojují proti rasismu a fašismu, především mezi skinheady. Organizace vznikla roku 1986 v USA, v České republice působí od roku 1995.⁴⁸

Red skins – pravděpodobně nejradikálnější a velmi nebezpečná skupina v levé části spektra extremistů, poznávacím znamením jejích členů jsou oděvní doplňky v rudé barvě. Základem jejich světového názoru je marxismus, stalinismus, maoismus a trockismus.⁴⁹

Punks – hnutí vzniklo na přelomu šedesátých a sedmdesátých let. Stojí v jakési opozici proti hippies, vyznačují se skepsí, pesimismem, jsou ironičtí, provokují a šokují společnost (mimo jiné i oblečením, účesem). Jejich odnoží jsou Nazi punks, kteří spolupracují s levými skinheads a anarchisty.⁵⁰

Anarchisté – hnutí propagující absolutní svobodu a volnost jednotlivce, plné uplatnění svobodné vůle kohokoliv bez ohledu na cokoliv. Z toho důvodu odmítají omezující záležitosti, jako jsou povinnosti, disciplína, pořádek a především stát. Místo toho věří v malé, svépomocné komunity, jež společně vlastní výrobní prostředky. Existují různé proudy anarchismu – kolektivistický, náboženský, individualistický, anarchosyndikalistický. Anarchistické skupiny lze rozdělit do dvou skupin z hlediska jejich názoru na použití násilí: první je odmítá, druzí je připouštějí jako prostředek k dosažení svých cílů.⁵¹

⁴⁶ *Subkultura Skinheads*, [online], © 21. 11. 2006, [cit. 2016-11-01], <http://www.antifa.cz/content/subkultura-skinheads>

⁴⁷ MAREŠ, M, *Extremismus v ČR: Anarchismus a autonomové*, [online], © 10.9. 2014, [cit. 2016-11-01], Metodický portál RVP, <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/g/19115/EXTREMISMUS-V-CR-ANARCHISMUS-A-AUTONOMOVE.html/>

⁴⁸ *SHARP (Skinheads Against Racial Prejudice)*, [online], [cit. 2016-11-01], dostupné z https://infogalactic.com/info/Skinheads_Against_Racial_Prejudice nebo <http://www.cepsr.com/clanek.php?ID=74>

⁴⁹ BASTL, M, *S.H.A.R.P. - Skinheadi v boji proti rasovým předsudkům*, [online], © léto 2001, [cit. 2016-11-01], *Extremismus a menšiny, Středoevropské politické studie*, dostupné z <http://www.cepsr.com/clanek.php?ID=74>

⁵⁰ BASTL, M, *S.H.A.R.P. - Skinheadi v boji proti rasovým předsudkům*, [online], © léto 2001, [cit. 2016-11-01], *Extremismus a menšiny, Středoevropské politické studie*, dostupné z <http://www.cepsr.com/clanek.php?ID=74>

⁵¹ MAREŠ, M, *Extremismus v ČR: Anarchismus a autonomové*, [online], © 10.9. 2014, Metodický portál RVP, <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/g/19115/EXTREMISMUS-V-CR-ANARCHISMUS-A-AUTONOMOVE.html/>

Nebylo by dobré zapomenout na ekoextremisty (někdy nazývané ekoteroristé) – Země především (EF), Animal Liberation Front (ALF), Realita.tv, Ulice lidem, Stop Huntington Animal Cruelty. Cílem těchto skupin je značné omezení lidských práv a demokracie ve prospěch ochrany přírody, zvířat či ovzduší.⁵²

K velmi radikálním levicovým extremistům patří agresivní skupiny Země především a Federace sociálních anarchistů. Ve zprávě Ministerstva vnitra České republiky o extremismu z roku 2000 se, mimo jiné, píše: „*Hlavní demonstrace se uskutečnila 26. září 2000. Velká část zahraničních účastníků přijela 25. 9. a v noci z 25./26. 9. dorazily především agresivní tzv. black blocs. Vedle nemilitantních odpůrců zasedání MMF/SB se demonstrace zúčastnili členové zmíněných autonomních skupin black blocs z Polska, Spolkové republiky Německo, Itálie, Španělska, Velké Británie, některých skandinávských zemí, z domácích pak FSA, EF!. Militantní skupiny se pokusily o násilný průnik do zóny Kongresového centra, o blokádu komunikací a proti příslušníkům policejních jednotek zaútočily zápalnými lahvemi a dlažebními kostkami. Po ukončení blokády Kongresového centra autonomní skupiny napadly v oblasti Václavského náměstí a Vinohradské třídy, symboly globálního kapitalismu – prodejny McDonald's, KFC, pobočky bankovních ústavů, obchodních domů apod.*“⁵³

Je zajímavé, že k levicovým extremistům se často přidávají lidé s vyšším vzděláním a pocházející z tzv. střední třídy – studenti středních a vysokých škol, téměř ve všech případech ve věku do třiceti let.

Mezi levicové extremistické skupiny s často marxisticko-leninskými nebo anarchistickými názory lze zařadit například: Komunistickou stranu Čech a Moravy, Komunistickou stranu Československa, Komunistický svaz mládeže, KSČM – junior project, Antifa, Černý kříž, ČSAF, AFA, Alerta.cz. AKA, Squaterské hnutí, Alternativní mládež – kultura DIY, Tekno, Punk, Radikální ekologové ALF, Zastánci legalizace měkkých drog. Trockisté, různá gay společenství.⁵⁴ Podporu pro tato hnutí získávají také

⁵² *Ekoterorismus*, [online], [cit. 2016-11-01] dostupné z <http://detizeme.cz/dokument.shtml?x=182864>

⁵³ MAREŠ, M., *Extremismus v ČR: Anarchismus a autonomové – podtitulek: Vybraný příklad nebezpečné anarchistické aktivity: násilné protesty proti zasedání MMF/SB*, [online], © 10. 9. 2014, [cit. 2016-11-01], RVP – Metodický portál, dostupné z <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/g/19115/EXTREMISMUS-V-CR-ANARCHISMUS-A-AUTONOMOVE.html/>

⁵⁴ MAREŠ, M., *Extremismus v ČR: Anarchismus a autonomové – podtitulek: Vybraný příklad nebezpečné anarchistické aktivity: násilné protesty proti zasedání MMF/SB*, [online], © 10. 9. 2014, [cit. 2016-11-01], RVP – Metodický portál, dostupné z <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/g/19115/EXTREMISMUS-V-CR-ANARCHISMUS-A-AUTONOMOVE.html/>

různé hudební skupiny, například Stage Bottles (německá skupina z Frankfurtu), Jack Russel (ruská skupina z Moskvy), Ska-P (Španělsko), Skalariak (Španělsko), Eina (dříve Inadaptats) (Španělsko), Boikot (Španělsko), Forsáž (Slovensko), Los Fastidios (Itálie), Talco (Itálie), Banda Bassotti (Itálie), Mladý rapper Revolta (ČR), Křikzticha (ČR).

4 Islámský extremismus v ČR – charakteristika

Mezi odnože extremismu v dnešní době patří i ten islámský (existují i další typy náboženského extremismu, ale tento je nyní možno považovat za nejnebezpečnější). Často je reprezentován fanatickými kulty, sektami, spícími buňkami i psychicky vyšinutými jednotlivci.

Islám odmítá demokratické principy a požaduje – i na území neislámských států – uplatňování práva šaría (v překladu – prošlapaná stezka). Islámští extremisté nedokáží přijmout a tolerovat náboženství jiné než své, které vnucují světu často pomocí násilí, uplatňovaného vůči osobám či skupinám osob hlásícím se k odlišnému, nebo vůbec žádnému, vyznání.

Ve jménu náboženství zneužívají své členy, často i jejich malé děti, k teroristickým útokům (džihád mečem – džihádismus) a rovněž je mnohdy obírají o většinou skromný majetek (to je především záležitost uzavřených sekt). Cílem islámských extremistů je celosvětové zavedení islámské teokracie.

V českých zemích se islámský extremismus objevil již ve třicátých letech 20. století. *„Moderní islamistický extremismus inspirovaný původně egyptským Muslimským bratrstvem začal do českého prostředí pronikat zřejmě již ve třicátých letech 20. století díky malé arabské komunitě.“*⁵⁵

Za protektorátu mnoho jeho členů aktivně spolupracovalo s nacisty. *„Za druhé světové války část českých konvertitů k islámu kolaborovala s nacisty v návaznosti na tehdejší spolupráci islamismu a nacismu ve světě.“*⁵⁶ V období mezi lety 1948 a 1989 se příliš neprojevoval, narůstat začal až po roce 1989, především s příchodem většího množství imigrantů. *„V poválečném období a období komunismu byl islamistický extremismus na českém území utlumen, projevoval se začal až mezi zahraničními studenty aktivitami Muslimského bratrstva, pákistánských organizací a podporou z iránských diplomatických kruhů a tajných služeb některých arabských zemí v osmdesátých*

⁵⁵ MAREŠ, M., *Extremismus v ČR: Islámský extremismus*, [online], © 2014, [cit. 2016-11-05], dostupné z <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/g/19123/EXTREMISMUS-V-CR-ISLAMISTICKY-EXTREMISMUS.html/>

⁵⁶ MAREŠ, M., *Extremismus v ČR: Islámský extremismus*, [online], © 2014, [cit. 2016-11-05], dostupné z <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/g/19123/EXTREMISMUS-V-CR-ISLAMISTICKY-EXTREMISMUS.html/>

letech. ⁵⁷ Na našem území začaly operovat různé skupiny – alžírská GIA (Ozbrojené islámské skupiny), al-Káida (roku 2000 navštívil ČR Muhammad Atta), irácká tajná služba – plánovala útok proti budově Svobodné Evropy. „*Po pádu komunismu se na vzestupu české islámské scény podílely některé nadace napojené ve světě na extremistické kruhy. Do ČR začaly přicházet v rámci imigrace i na krátkodobé pobyty osoby propojené s islamistickými extremistickými skupinami.*“⁵⁸

V současnosti někteří jednotlivci pohybující se v registrovaných muslimských organizacích hájí islámský terorismus, včetně pařížských masakrů, z pohledu práva šaría. Vyjadřují se agresivně v souvislosti s křesťanskými zeměmi a s Izraelem. Doporučují Evropanům, aby je neprovokovali například rozsvěcením vánočních stromů na veřejnosti, případně i vystavováním křesťanských nebo židovských propriet na veřejnosti – tedy třeba v kostelích nebo v synagogách. Nebo aby nenosili viditelně kříže, či nechodili v jarmulkách. „*Muslimové v Belgii při silvestrovském řádění zapálili vánoční stromek,*“ informoval deník News.com.au.⁵⁹

Na výzvu týkající se nenošení jarmulek reagovali v únoru 2016 fanoušci Olympique Marseille právě hromadným nošením této pokrývky hlavy na fotbalové zápasy svého týmu. Příznivci fotbalového klubu Olympique Marseille vyrazili na pohárový zápas proti Montpellier v jarmulkách. Vyslyšeli tak výzvy řady židovských organizací, aby tímto krokem demonstrovali podporu učiteli, který byl v ulicích města napaden tureckým Kurdem jen proto, že měl na hlavě tuto typickou čepičku.⁶⁰

Zvyšuje se vliv Muslimského bratrstva, mezinárodní nevládní Federace islámských organizací v Evropě (FIOE), Světového shromáždění muslimské mládeže (WAMY), Tablígí Džamá'at. Do České republiky přijíždějí i představitelé Hizballáhu či Hamásu – prozatím je náš stát stále ještě spíš tranzitní než cílovou zemí.

⁵⁷ MAREŠ, M., *Extremismus v ČR: Islámský extremismus*, [online], © 2014, [cit. 2016-11-05], dostupné z <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/g/19123/EXTREMISMUS-V-CR-ISLAMISTICKY-EXTREMISMUS.html/>

⁵⁸ MAREŠ, M., *Extremismus v ČR: Islámský extremismus*, [online], © 2014, [cit. 2016-11-05], dostupné z <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/g/19123/EXTREMISMUS-V-CR-ISLAMISTICKY-EXTREMISMUS.html/>, [cit. 2016-11-05]

⁵⁹ *Belgie: Muslimové křičící „Alláhu Akbar“ zapálili vánoční stromek*, [online], © 5. 1. 2016, [cit. 2016-12-05], Svobodné noviny, dostupné z <http://svobodnenoviny.eu/belgie-muslimove-kricici-allahu-akbar-zapalili-vanocni-stromek-video/>

⁶⁰ ŠMÍD, J., *Fanoušci Olympique Marseille vyrazili na fotbal v jarmulkách. Na podporu místních Židů*, [online], © 21. 1. 2016, [cit. 2016-12-05], R zprávy, dostupné z http://www.rozhlas.cz/zpravy/evropa/_zprava/fanousci-olympique-marseille-vyrazili-na-fotbal-v-jarmulkach-na-podporu-mistnich-zidu--1576124

Skupina Sharia4Czechia na svých českých internetových stránkách (funkční byly v letech 2012–2015) zveřejnila například text: „*Jestli se vám nelíbí, že islám už je součástí České republiky, jestli prostě ze zásady nechcete žít v jedné zemi s muslimy, tak vám nikdo nebrání se nadobro odstěhovat.*“⁶¹ Sami o sobě tvrdí: „*J sme Češi-muslimové a nemáme v úmyslu se přizpůsobovat něčemu, co je v rozporu s naší vírou a k čemu máme v rámci zákonů volnost osobního rozhodování.*“⁶²

Nebo: „*Jestli se vám nelíbí, že v ČR existuje svoboda náboženského vyznání; jestli se vám nelíbí, že se někdo modlí v mešitě, či modlitebně, která stojí v souladu se stavebními předpisy; jestli se vám nelíbí, že se někdo obléká jinak než vy a dává tím třeba i veřejně najevo své náboženství; jestli se vám nelíbí, že muslimové jsou i etničtí Češi; jestli se vám nelíbí, že i čeští muslimové mají právo se podílet na věcech veřejných; jestli se vám nelíbí; že islám prostě už je součástí České republiky; jestli prostě ze zásady nechcete žít v jedné zemi s muslimy; tak vám nikdo nebrání se z této země nadobro odstěhovat, najdete-li někde nějaký svůj fašistický ráj, kde nejsou muslimové a kde se rozhoduje o tom, v co člověk smí a nesmí věřit.*“⁶³

Významným představitelem islámu v ČR je nyní Mohamed Abbas, vystupující v řadě médií. Tvrdí například: „*Právo šaría vůči ženám je velmi moudré.*“⁶⁴

Autor se domnívá, že nejen Česká republika, ale všechny státy, jež jsou považovány za součást západního civilizačního okruhu, by měly tvrdě vyžadovat na svém území dodržování svých zákonů a odmítnout implementaci právních norem, jež nejsou s nimi v souladu. Ke zvážení je také míra tolerance vystoupení podobných těm pana Abbase: jako by sotva dostal kdokoli v médiích prostor pro obhajobu Hitlera nebo Stalina, neměl by nikdo veřejně obhajovat surové masové vrahy a prosazovat západním právním principům odporující zákony.

⁶¹ BLÁHA, E., *Drsná výzva Čechům: Nelíbí se Vám islám v Česku? Odstěhujte se!*, [online], © 13. 2. 2016, [cit. 2016-11-05], dostupné z <http://www.blesk.cz/clanek/zpravy-udalosti/289070/drsna-vyzva-cechum-nelibi-se-vam-islam-v-cesku-odstehujte-se.html>

⁶² BLÁHA, E., *Drsná výzva Čechům: Nelíbí se Vám islám v Česku? Odstěhujte se!*, [online], © 13. 2. 2016, [cit. 2016-11-05], dostupné z <http://www.blesk.cz/clanek/zpravy-udalosti/289070/drsna-vyzva-cechum-nelibi-se-vam-islam-v-cesku-odstehujte-se.html>

⁶³ KUBÁSEK, F., *Sharia4Czechia vyzývá: Odstěhujte se odsud, nelíbí-li se vám islám*, [online], © 13. 2. 2016, [cit. 2016-11-05], blog iDnes, dostupné z <http://kubasek.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=432549>

⁶⁴ DLOUHÁ, L., *Bůh nás zná, Šéf muslimů v Česku: Právo šaría je moudré. Evropa to pochopí*, [online], © 8. 10. 2014, [cit. 2016-11-05], Týden.cz, dostupné z http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/sef-muslimu-v-cesku-pravo-saria-je-moudre-evropa-to-pochopi_320506.html

5 Romský extremismus v ČR – charakteristika

Jedná se o formu extremismu etnického, kdy se extremisticky projevující „představitelé“ Romů pokoušejí netolerantně vyzdvihovat vlastní etnikum nad ostatní či požadují všemožné výhody například v sociální sféře, případně označují příslušníky většinového etnika za rasisty. Takový přístup často vyvolává vzájemnou nevraživost mezi majoritou a minoritou, nezdědky dochází i k fyzickým konfliktům.

Romský přístup k těmto otázkám se dá považovat za snahu o budování základů pozitivní diskriminace a systému kvót. Jako určitý extrém lze chápat požadavky na vznik samostatného romského státu (Miroslav Tancoš při založení Romské demokratické strany v listopadu 2011 v Novém Boru). „*Tancoš požadoval, aby Romové dostali určité procento ze státních zakázek, protože podle něho potřebují pracovní místa. Romům by podle Tancoše měl být přidělen samostatný stát se všemi právními atributy, informuje Právo.*“⁶⁵

Miroslav Giňa vyslovil ve stejném roce nárok na autonomní území romských ghatt a zadávání zakázek pro tamní firmy. Neřešil ale odpovědnost za správu a financování těchto autonomních zón. Pravděpodobně uvažoval o financování ze strany českého státu. Zrušeny by podle Romů měly být Agentura pro sociální začleňování, Rada vlády pro záležitosti romské menšiny a skončit by měli i krajsí koordinátoři romských národnostních menšin.⁶⁶

Projevem romského radikalismu je i žádost Romského národního odporu, aby stát nařídil vyškrtnutí protiromských pasáží z Ladovy knihy Kocour Mikeš (např. Novinky 2010). „*Dostali jsme informaci od jednoho našeho spolupracovníka, že se ve školách pracuje s knihou Mikeš. Autor v ní varuje před zlými cikány, to je šíření exodu,*“ míní předseda sdružení Roma Realia Václav Miko. Romská sdružení se na poradě rozhodla, že budou po ministerstvu školství požadovat, aby učitelé s knížkou nepracovali.⁶⁷

Ve většinovém obyvatelstvu je soustavně budován pocit provinění nebo hříchu. Vznikají teorie o tom, že problémy romského etnika vycházejí z historického přístupu

⁶⁵ *Poslat Romy do Antarktidy. Politici zírají na nové požadavky menšiny*, [online], © 14. 11. 2011, [cit. 2016-12-02], Parlamentní listy, dostupné z <http://www.parlamentnilisty.cz/zpravy/Poslat-Romy-do-Antarktidy-Politici-ziraji-na-nove-pozadavky-mensiny-214006>

⁶⁶ *Poslat Romy do Antarktidy. Politici zírají na nové požadavky menšiny*, [online], © 14. 11. 2011, [cit. 2016-12-02], Parlamentní listy, dostupné z <http://www.parlamentnilisty.cz/zpravy/Poslat-Romy-do-Antarktidy-Politici-ziraji-na-nove-pozadavky-mensiny-214006>

⁶⁷ SVOBODOVÁ, I, *Části Romů se nelíbí kocour Mikeš. Lada prý byl rasista*. [online], © 14. 4. 2010, [cit. 2016-12-02], Týden. cz, dostupné z http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/rasismus-v-cesku/romum-se-nelibi-kocour-mikes-lada-pry-byl-rasista_165465.html

k němu, z různých represí. Na místě je úvaha, kdo je autorem těchto teorií? Z následujícího textu – dvou odstavců – vyplývá, že za nimi stojí představitelé vlády ČR, případně romské organizace navázané na stát.

„1.4. Shrnutí – Je nepochybné, že se příslušníci romské komunity podílejí na negativních společenských jevech ve větší míře, než odpovídá jejich podílu na celkovém množství obyvatel. Nicméně nelze tolerovat vyvozování důsledků této skutečnosti v podobě diskriminačních postupů vůči celé komunitě i jednotlivcům, a to pouze na základě příslušnosti ke stejné národnostní a etnické skupině. Zároveň je třeba si uvědomit, že do jisté míry jsou současné negativní projevy romské menšiny reakcí na nejen historické, ale i poměrně nedávné postupy majoritní společnosti. Proto je třeba velmi razantně vystupovat proti rasisticky motivovaným a nepřijatelně generalizujícím tvrzením, že negativní projevy romské komunity jsou jí vlastní a jakékoli snahy o změnu či pomoc jen zbytečným mrháním sil a penězi.“⁶⁸

Romové, kteří nejsou takto radikální, bývají ve svém prostředí obviňováni z jakési formy kolaborace. *„Tradiční romská komunita postrádala sociální struktury založené na dobrovolném sdružování za jakýmkoli veřejně prospěšným účelem, včetně politické angažovanosti. Tradiční vůdce hrál pouze roli prostředníka mezi zájmy komunity a zájmy většinové společnosti a tím se ocital v těžké roli, neboť na jedné straně sloužil vlastní komunitě, na straně druhé musel vyjít vstříc požadavkům státu. Někteří romští vůdci považovali spolupráci se státem spíše za kolaboraci než za kooperaci a proto ji odmítali. Ačkoli tento převládající postoj vedl k posílení soudržnosti ve skupině, vedl také k etnické izolaci a pasivitě ve vztahu ke státní politice.“⁶⁹*

Mezi romským obyvatelstvem nejsou výjimkou ani antisemitské postoje. Docházelo k nim často za 2. světové války v koncentračních táborech. Romové se zde vyvyšovali nad Židy a snažili se tak získat přízeň svých vězňů. Ota Kraus a Erich Kulka píší o tomto chování v osvětimském táboře: *„Samostatnou a uzavřenou skupinou byli cikáni. Hluboce opovrhovali židy, kteří byli na nejnižším stupni nacisty vytvořeného podčlověka.“*

⁶⁸ Vláda České republiky, Rada vlády pro národnostní menšiny: *Zpráva – ČÁST I – Jednotlivé aspekty a úroveň problémů vyplývajících ze soužití s romskou komunitou*, [online], © 2009–2016, [cit. 2016-12-02], dostupné z <https://www.vlada.cz/scripts/detail.php?id=1427>

⁶⁹ HAUBERTOVIÁ, D., *Romské reprezentace v ČR, Práce na předmět Romové v ČR a politika inkluze*, [online], © 2001, [cit. 2016-12-02], Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, Institut sociologických studií, Katedra veřejné a sociální politiky, Školní rok 2001/2002, dostupné z <http://tolerance.cz/kurzy/haubertova.htm>

*V tomto falešném sebevědomí a hloupé nadřazenosti posilovalo cikány lepší zacházení, kterého se jim zpočátku od nacistů dostávalo. Sami jsou vyvrženci, tupili židy, považující se za příbuzné s rasou nordickou. Nacistická přízeň však byla pouze dočasná. Trvala jenom potud, pokud nebyla v Birkenau soustředěna většina cikánů. Potom byli zničeni, dokonce dříve než židé.*⁷⁰

Lze hovořit o militantních romských organizacích – například Black Panthers, kteří vyhrožovali pravicovým extremistům. Další je Gypsy Radical, kteří sledují své nepřátele na demonstracích, prozatím odmítají násilí a používají legální cesty. Na Slovensku jsou romští extremisté řízeni lichvářskými gangy. Ti organizují nepokoje (rok 2004). „*Doma nemají nic, schovat to není kam – veškerý majetek se dá přehlédnout z jednoho místa. Dva hrnce, pár hrnků, pánev, ouka, sůl. Končí zima a na polích není nic, nejde krást v zahradách. Je týden po posledních dávkách. Jestliže únorové nepokoje byly ze šoku a popudu lichvářů, za čtrnáct dní tu mohou být nové – tentokrát opravdu z hladu. Jen v některých oblastech to přijde až další měsíc, protože nové dávky na úřadě nestačili spočítat.*“⁷¹ „*Zadruhé, vládní představitelé a někteří odborníci reagovali na existenci nepokojů v tom smyslu, že jsou realizací lichvářských tlaků, protože právě lichváři, u nichž se Romové zadlužovali, měli přijít o zisky z úroků.*“⁷²

V České republice k takovým akcím dosud nedošlo. Jde spíš, v případě závažnějších trestných činů, o motiv kolektivního předsudku vůči etnicky většinové populaci. Dosti nebezpečné může být vytváření romských domobran. Zvláště pokud se tyto vyzbrojují noži, mačetami, někdy i stělnými zbraněmi. V létě roku 2011 pořídil fotograf Jan Zátorský z Lidových novin snímky několika Romů z domobrany s mačetami a noži v ruce.⁷³

Překvapivě jako součást romského hnutí vznikají levicové extremistické organizace, v devadesátých letech minulého století převážně trockistické. Socialisticko Tajsa⁷⁴, blízká

⁷⁰ KRAUS, O., KULKA, E., *Továrna na smrt*, s. 98, Naše vojsko, 1959, ISBN 56-VII-6

⁷¹ BAJGAR, R., *Cikánský středověk*, [online], © 20. 12. 2009, [cit. 2016-12-02], dostupné z <http://pravyblog.blog.cz/0912/cikansky-stredovek>

⁷² WALACH, V., *Romské nepokoje na Slovensku*, [online], © 17. 2. 2010, [cit. 2016-12-02], dostupné z <http://www.sekuritaci.cz/romske-nepokoje-na-slovensku/>

⁷³ *Romské hlídky v Rumburku nevzniknou, město je nechce*, [online], © 22. 9. 2011, [cit. 2016-12-02], dostupné z http://www.lidovky.cz/romske-hlidky-v-rumburku-nevzniknou-mesto-je-nechce-f92-/zpravy-domov.aspx?c=A110922_171014_ln_domov_ape

⁷⁴ BASTL, M., *S.H.A.R.P. - Romská problematika v agendě Socialistické alternativy Budoucnost*, [online], © 2002, [cit. 2016-12-02], Organizované zájmy etnických menšin v ČR, Středoevropské politické studie, dostupné z <http://www.cepsr.com/clanek.php?ID=23>

Socialistické alternativě, skutečně v České republice operuje. Stejně jako marxistickoleninská Rumungero Komunismo⁷⁵ – ta stojí za Dělnickou stranou Československa – Marx-Leninskou. Romové spolupracují úzce i se Svazem mladých komunistů Československa (SMKČ) prostřednictvím Kamas te dživel! (Chceme žít!).⁷⁶ Romové jsou si blízcí i s KSČM a se Stranou československých komunistů. Michal Pula, předseda Svazu demokratických Romů za SČK kandidoval v roce 1996.

Mezi Romy v České republice je populární hudební směr gangsta-*rap*, zobrazující a často oslavující násilné „pouliční zločiny“. Představitelé tohoto stylu se označují jako „Černí psi“. Texty písní lze charakterizovat jako přímé výzvy k násilí vůči majoritní populaci, tedy „gadžům“.

„O tom, že mezi Romy začíná být hip-hop stále více populární a poměrově je začínajících raperů mnohem více mezi Romy, se širší veřejnost dozvěděla až v roce 1997, kdy televize Nova v hudebním pořadu Eso vyhlásila soutěž amatérských hip-hopových kapel. Ze zúčastněných byla většina romská (Black Angels – MC Ivanhoe, Kalo Rikonos – MC Gipsy a MC Julio), nicméně soutěž nakonec vyhrála skupina Afričanů. Ani díky této soutěži se však romský hip-hop nedostal do většího zájmu.“⁷⁷ „Obrovské popularity hip-hopu mezi mladou romskou generací si musí každý, kdo hip-hop alespoň zběžně zná, všimnout na první pohled. Pokud to finanční situace alespoň trochu dovoluje, volí si mladí Romové svůj šatník tak, aby co nejvíce odpovídal hip-hopové módě. Oblíbené jsou zimní bundy se širokou kapucí lemovanou kožesínou, častými doplňky jsou hip-hopové kšiltovky a barety, které často putují z ruky do ruky mezi příbuznými a kamarády. Lze potkat i Romy oblečené v drahých barevných soupravách hip-hopového střihu. Mladé dívky využívají téměř každé situace k předvádění tanečních pohybů okoukaných z amerických videoklipů a kluky lze často slyšet cvičit beatbox či vidět trénovat obtížné breakdancové triky.“⁷⁸

⁷⁵ BASTL, M. S.H.A.R.P. – Romská problematika v agendě Socialistické alternativy Budoucnost, [online], © 2002, [cit. 2016-12-02], Organizované zájmy etnických menšin v ČR, Středoevropské politické studie, dostupné z <http://www.cepsr.com/clanek.php?ID=23>

⁷⁶ MAREŠ, M., Romský extremismus v ČR? Analýza pojmu a možnosti jeho aplikace, [online], 11. 11. 2012, © 2009 – 2013, [cit. 2016-12-02], <http://www.rexter.cz/romsky-extremismus-v-cr-analyza-pojmu-a-moznosti-jeho-aplikace/2012/11/11/>

⁷⁷ DOČKAL, T., Hip-hop mezi Romy, Romano džaniben – jevend, str. 140, 2008, Časopis romistických studií, ISSN 1210-8545

⁷⁸ DOČKAL, T., Hip-hop mezi Romy, Romano džaniben – jevend, str. 149 - 150, 2008, Časopis romistických studií, ISSN 1210-8545

Ukázka z jednoho textu: „*Check it out, yeeeah, nigga vole. Sou tam děvky a chlast a drsnej rap vole a je tam taky násilí, takže jako megahustopřísný ne asi. Represent, chápeš.*“⁷⁹

V Kyselovicích na Kroměřížsku vešli 17. 3. 2010 do místní restaurace zdejší Romové. Dle serveru Idnes „*Opilí muži ve věku od 20 do 56 let vtrhli do podniku a vyvolali rvačku. Na skupinku asi dvaceti lidí křičeli: „Vy ku... bílé, kyselovské, my vás podřežeme!”*“⁸⁰

V roce 2000 napadli romští pachatelé v brněnské restauraci muže z majoritní společnosti a pokusili se ho zabít.

Romové se v ČR dopouštějí rasově motivovaných útoků i vůči dalším menšinám. Dvě Romky napadly v Brně muslimku (2011) s pokřikem: „*Kurvo arabská*“. Strhly jí muslimský šátek a potrhaly oblečení.⁸¹

Pozoruhodný je opavský příběh z roku 2010, kdy si Rom vymyslel žhářský útok na svou rodinu. Později ale vypověděl, že „*se celá událost – tak jak ji popisuje ve svém trestním oznámení – nestala a on si ji vymyslel z důvodu strachu o svoji rodinu, kdy chtěl tímto způsobem upozornit na problém pokřikování různých osob z projíždějících aut a na házení odpadu na něj, jeho rodinu a další romské obyvatele sedící před výše uvedeným domem*“. Zaplatil pokutu 1 000 Kč.⁸²

V Krnově 21. prosince 2010 vykřikoval romský občan: „*Ať žije Hitler, Češi do plynu, Moraváci do plynu, ať žijou cikáni, smrt Čechům, chcípňte kurvy české, česká prasata, bílé svině, Sieg Heil!*“ (Mareš, M, 1. 1. 2012, *Romský extremismus v ČR? Analýza pojmu a možnosti jeho aplikace, podtitul – Provázání a spolupráce romských uskupení a jednotlivců s dalšími variantami extremismu*, Rexter) Přitom hajloval. Byl odsouzen na jeden a půl roku podmíněně podle § 355 odst. 1 a § 405 trestního zákona.

Romský neonacista Jiří Fous zavraždil v lednu 2008 v Příbrami antifašistického SHARP skinheada Jana Kučeru. Učinil tak v blůze bundeswehru.⁸³

⁷⁹ *Nejtvrdší a nejhustější gangsta rap v ČR*, [online], [cit. 2016-12-02], dostupné z

<http://www.jenpromuze.cz/video/show/5769-nejtvrdsi-a-nejhustsi-gangsta-rap-v-cechach>

⁸⁰ *Soud potrestal Romy, kteří „vymlátili“ hospodu v Kyselovicích*, [online], © 19. 7. 2011, [cit. 2016-12-02], iDnes, dostupné z http://zpravy.idnes.cz/soud-potrestal-romy-kteri-vymlatili-hospodu-v-kyselovicich-prq-/krimi.aspx?c=A110711_1616405_zlin-zpravy_toi

⁸¹ LHOŤAN, L, *Hrozí v Brně střety mezi Araby a Rómy?*, [online], © 2. 8. 2011, [cit. 2016-12-02], dostupné z <http://lukaslhotan.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=202842>

⁸² MAGISTRÁT MĚSTA OPAVY, *Záznam o blokovém řízení v přestupkové věci 17184/2010/PŘES*, 2010

⁸³ EICHLER, P., *Útočník v německé uniformě zabíjel v Příbrami bajonetem*, [online], © 23. 1. 2008, [cit. 2016-10-02], dostupné z http://zpravy.idnes.cz/utocnik-v-nemecke-uniforme-zabijel-v-pribrami-bajonetem-pjb-/krimi.aspx?c=A080123_123915_krimi_pei

Z výše uvedeného je vidět, že romští extremisté nijak nezaostávají v radikálnosti za ostatními extremistickými skupinami v České republice, na základě uváděných skutečností je možno říci, že v současnosti patří k těm nejnebezpečnějším a bezpochyby nejagresivnějším.

6 Metodika výběru AV pořadů

Tato kapitola je věnována charakteristice způsobu výběru jednotlivých kategorií a zároveň i konkrétních audiovizuálních pořadů, zvolených pro výzkum.

Vzhledem k tomu, že se autor zabývá veškerými audiovizuálními pořady na dané téma, bude se věnovat projevům extremismu ve filmu, a to jak českém tak zahraničním, dále pak v mainstreamových televizích a na internetu.

V pořadech současných českých televizí se projevy extremismu objevují poměrně často, a to jak u děl hraných, tak, ještě ve větší míře, v pořadech publicistických a ve zpravodajství. Autor se zaměřil na ty, ohlasy na něž proběhly médii a byly kritizovány, a pokusil se vyhledávat je přesně dle kritérií popsanych v teoretické části této práce.

K nejzávažnějším projevům extremismu na našem území, ale i v celé civilizované části židovsko-křesťanského prostoru, vždy patřil antisemitismus a s ním spojené pogromy a holocaust, stíhající národ Izraelitů po celou jeho pohnutou historii. K těm dalším jistě přináležejí i rasismus, nejčastěji dopadající v našich krajích na romské obyvatelstvo. K dalším potom projevy xenofobie, projevující se zvláště v poslední dekádě v souvislosti s migrací islámského obyvatelstva do Evropy. Nelze pominout ani obrácené projevy extremismu – namířené proti většinovému či původnímu obyvatelstvu na daném, konkrétním území.

Autor se pokusí vyhledat nejvýraznější příklady, vycházející přitom z předchozích charakteristik, uvedených v teoretické části.

Jaká kritéria tedy autor zvolil pro výběr filmů a pořadů vhodných pro tento text? V první řadě autor studoval historické i současné kritické materiály (viz dále), v nichž odborníci na filmovou, televizní, případně video problematiku, hodnotili různé materiály a zdůrazňovali projevy rasismu, antisemitismu, či jiného extremismu v nich. Autor potom sám shlédl ony problematické snímky a v jakési diskusi se zvolenými odborníky extrémistické projevy v nich zhodnotil. U filmových děl šlo o práci detailní, u televizních děl rovněž, u snímků z internetu se jednalo až o mravenčí práci ve vyhledávání hudebních skupin a klipů, případně i serverů s tímto obsahem.

Konkrétní vybrané pořady: reportáže TN, Střepiny, Tvoje tvář má známý hlas (TV Nova), reportáže hlavní zpravodajské relace, seriál Sanitka 2, 168 hodin (ČT1), Tečka (ČT ART).

Filmová díla, v nichž se projevují některé z forem extremismu (antisemitismus, rasismus či xenofobie), jsou dostatečně známa. Ve filmech české provenience se tyto tendence objevovaly především v období protektorátu, určitý návrat můžeme pozorovat i v aktuální české filmové tvorbě.

Konkrétní vybrané české filmy: Jan Cimbura, Velká přehrada, Cesta ven, Nahota na prodej.

V zahraniční kinematografii je těchto projevů poměrně značné množství. Autor se proto soustředí výhradně na ty nejpodstatnější a nejvyhraněnější, ať již jde o nepřátelství vůči menšinám nebo naopak vůči většinové společnosti.

Konkrétní vybrané filmy: Žid Süs, Kult hákového kříže, Kupec benátský, Umučení Krista, Zrození národa.

Pokud se týká internetu, výzkum je zaměřen na vyhraněně extremistické weby – pravicové, levicové, romské... Zde je možno narazit na skutečně extrémní projevy, které, přestože jsou mnohdy v naprostém rozporu se stávajícím českým právním řádem, jsou běžně dostupné komukoliv.

Konkrétní vybrané pořady: Jak se žije v multi-kultu, Proč jsou Židé nenáviděni?, Kdo vyprovokoval holocaust?, Proč Hitler nenáviděl židy?, Provokatér narušil pietní akt k uctění památky obětí holocaustu, Legendární Pérák: Hruzy Osvětami doted' páchnou, klipy hudebních skupin a zpěváků (plzeňský Ortel, brněnská skupina Sons of Bohemia, Conflict 88, Slovák Ondrej Ďurica a Orlík, Křikzticha, Revolta a neznámí – anonymové, tedy ti, kteří se pod svou tvorbu bojí podepsat).

7 Extremismus v mainstreamových obrazových médiích v ČR (Česká televize a TV Nova)

V této kapitole se autor zabývá pořady odvysílanými Českou televizí a televizí TV Nova, které souvisejí s tématem, to znamená pořady, do nichž se promítá extremismus a jeho zobrazení, v některých případech i přímé projevy rasismu a xenofobie na televizních obrazovkách. Tyto projevy, které v komerční televizi TV Nova vyznívají pouze negativně, ve veřejnoprávní České televizi představují prvky, jež jsou v přímém rozporu s kodexem této televize (viz článek 13. – Zákaz diskriminace – podčlánek 13.1 „*Program České televize nesmí v divácích vyvolávat nebo utvrzovat představy, že lidé náležející k určité rasové, národnostní, etnické nebo sociální skupině mají pro tuto svoji skupinovou příslušnost jiné postavení ve společnosti než ostatní. Česká televize je povinna zdržet se stereotypů v popisování konkrétních skupin, respektive jejich příslušníků.*“)

Jaká kritéria autor zvolil pro výběr jednotlivých pořadů? V České televizi a v TV NOVA došlo v posledních letech k několika více, či méně závažným excesům. Tyto pořady - události - zdokumentovaly naše sdělovací prostředky. Včetně vystoupení těch, kteří ostře projevu rasismu a extremismu ve zmíněných televizích napadli veřejně. Autor sám měl to štěstí, že zmíněné pořady shlédl v televizním vysílání, neboť ho zaujala jejich médií anoncovaná témata. Již i proto, že se problematikou extremismu v médiích zabývá delší dobu.

7.1 TV Nova

Tvoje tvář má známý hlas, 6. 5. 2016

Je jistě otázkou, co je rasistické, co hloupé a co docela vtipné. Faktem je, že ve zmíněném pořadu TV NOVA došlo k situaci, kterou je možno zařadit mezi první dvě kategorie.

Ve velmi oblíbeném zábavném pořadu vystoupila Ivana Chýlková, která napodobovala romskou zpěvačku Věru Bílou. Už její vystoupení bylo na hranici zesměšňování, protože maskéři Chýlkovou vycpali do značné obezity. „*Takhle tlustá jsem nikdy nebyla. Je to hrozná urážka. Tohle přehnali, zasloužili by klackem, rozčilovala*

se Věra Bílá, která před lety prohrála vydělané statisíce nebo možná miliony v automatech a skončila na sociálním dnu.⁸⁴ a „Po včerejším vystoupení Ivany Chýlkové v roli Věry Bílé v infantilní celebrity show *Tvoje tvář má známý hlas* řeší český bulvár, jestli dojde na žalobu kvůli namaskování herečky jako ‚příliš tlusté‘.“⁸⁵ Nicméně Chýlková skvěle zpívá, takže nepříznivý dojem byl částečně zažehnán.

Prohlášení Jakuba Koháka při hodnocení vystoupení vyznělo již podstatně hůře: „*Mně to udělalo radost, samozřejmě. Vystoupení to bylo krásné, sice mi během toho zmizel mobilní telefon. Ale to nevadí, já si koupím jinej. On byl stejně starej.*“ „*Herec a režisér, který býval ve své předreklamní éře kdysi poměrně cool, zjevně zaspal století: jeho naznačování, že po vystoupení „Věry Bílé“ marně hledá svůj mobilní telefon, možná ocení půlka hospodského národa, v hlavním vysílacím čase a v pořadu, který kopíruje zahraniční formáty, je to ovšem monstrózní faux-pas.*“⁸⁶ Na obvinění z rasismu Kohák reagoval: „*To je nesmysl, byl to fór. To by si člověk opravdu nemohl dělat srandu z ničeho. Podobné to bylo, když se Poláci naštváli na reklamu s obchodníkem. Fakt to nebudu řešit, tohleto. Nikoho jsem neurážel.*“ (Redakce, Zpěvačka Bílá označila Koháka za rasistu a NOVA ji prý poškodila, Bleskově.cz)

„*Aktualizace: k dnešnímu dni se v reakci na pohoršení zaznívajících z některých míst TV Nova Věře Bílé veřejně omluvila. Samotný Jakub Kohák se k této omluvě nepřipojil s údajným tvrzením, že se jedná o banalitu a nafukování problémů, na které „nemá čas“.*“ (Gálová, A., *Jakub Kohák pobavil sám sebe nejotřepanějším stereotypem o Romech*, romea.cz, 6. 6. 2016)

Televizní noviny, 6. 1. 2012

V této zpravodajské relaci proběhla reportáž o důchodci, který zastřelil jednoho Roma a dalšího postřelil. Důchodce tvrdil, že byl napaden zezadu noži, že reflexivně sáhl po noži a zachránil se. Celá akce je animačně zobrazena – pro lepší představu. Navíc potom poskytoval

⁸⁴ Zpěvačka Bílá označila Koháka za rasistu a NOVA ji prý poškodila, [online], © 7. 6. 2016, [cit. 2016-12-02], dostupné z <http://bleskove.cz/celebrity/3115-zpevacka-bila-oznacila-kohaka-za-rasistu-a-nova-ji-pry-poskodila>

⁸⁵ GÁLOVÁ, A., *Jakub Kohák pobavil sám sebe nejotřepanějším stereotypem o Romech*, [online], © 6. 6. 2016, [cit. 2016-12-02], dostupné z <http://www.romea.cz/cz/publicistika/komentare/adela-galova-jakub-kohak-pobavil-sam-sebe-nejotrepanejsim-stereotypem-o-romech>

⁸⁶ GÁLOVÁ, A., *Jakub Kohák pobavil sám sebe nejotřepanějším stereotypem o Romech*, [online], © 6. 6. 2016, [cit. 2016-12-02], dostupné z <http://www.romea.cz/cz/publicistika/komentare/adela-galova-jakub-kohak-pobavil-sam-sebe-nejotrepanejsim-stereotypem-o-romech>

zraněnému útočníkovi s dalším svědkem první pomoc. Ten ji odmítl a utekl. V nemocnici pak tvrdil, že „to je kravina, že neútočili“. Přesto má za sebou několik trestů za loupežná přepadení. Útočníci měli v krvi přes 1 promile alkoholu, důchodce byl střízlivý. V závěru prohlásí nespokojený občan: „Můžu říct, že ten člověk jich zastřelil málo.“

Tato reportáž je svým sestavením evidentně zaměřena proti romskému etniku a závěrečným vyjádřením doslova vyvolává v divácích představu, že by snad měli vzít zbraně a jít zabíjet každého Roma, na kterého narazí.

Střepiny – reportáž Báry Divišové o událostech ve Šluknově, 4. září 2011

Většina lidí se bojí i mluvit na kameru, ti kteří promluví, upozorňují na zvyšující se množství krádeží v regionu. Romové reportérku hrubě vyhánějí ze „svého“ sídliště. V Rumburku je to podobné. Lidé nechťejí „dostat přes držku“. Tři přepadení za den. Romové vaří pervitin ve dvou varnách. Všichni to vědí a nic se neděje.

Pozitivní pasáž – jeden Rom pozval reportérku do svého skromného bytu. Děti venku breakují.

Několik Romů se na štáb už chystá. Ten také proto rychle odjíždí, hlavně už je podvečer. Zvýšený počet policistů na Šluknovsku. „Nepřízpůsobiví“ mají povinnou večerku ve 22 hodin, což evokuje stanné právo.

Reportáž navozuje pocit, že příslušníci většinové společnosti se musejí Romů obávat, většiny z nich. Aby nebyla reportérka obviněna z přímého rasismu, dala do svého příběhu onu krátkou pozitivní pasáž.

7.2 Česká televize

Události, ČT1, 13. února 2012

Reportáž Richarda Samka o romských dětech v britských školách. Přestože ve svých původních zemích chodily tyto děti z 80% do zvláštních škol, v Británii prosperují ve školách normálních. Pravda ale může být jinde. Například v odlišnosti úrovně vzdělání u nás a v Británii. Laura Clark v Daily Mail 18. července 2006 píše, že „*Studenti, kteří v britských školách prospívají s vyznamenáním, nemají základní vědomosti a vykazují známky nigramotnosti.*“ Je možné, že v Británii je, vzhledem k multikulturalistickým tendencím, vzdělání zaměřeno na základní, prosté humanitní předměty a učební předměty

jsou zjednodušeny na primitivní úroveň? Je to právě z důvodu, aby snadno prospívaly i děti imigrantů? Vyhlášení agentury CIPD (The Chartered Institute of Personnel and Development) o tom, že si u čerstvých absolventů firmy stěžují na „*negramotnost (53%), neschopnost počítat (42%), neschopnost chovat se kompetentně vůči zákazníkům (40%)*.“⁸⁷ „*Primátor Londýna Boris Johnson v srpnu 2011 přiznal pro deník Times: Každý čtvrtý jedenáctiletý v Londýně je negramotný.*“⁸⁸ Samko v reportáži konstatuje, že „*Česko je terčem kritiky nevládních organizací i štrasburského soudu pro lidská práva. Vláda se proto zavázala praktické školy v budoucnu zrušit.*“ Romské děti potom budou moci chodit do normálních státních škol a vzdělávat se spolu s ostatními dětmi.

Tečka, 23. května 2014

ČT ART uvedla toho večera brněnský studiový pořad Tečka, o němž se dá uvažovat jako o protiromském, tedy rasistickém. Jakkoliv to asi nebylo záměrem ČT. Následkem vysílání tohoto pořadu odstoupila kreativní producentka ČT Kamila Zlatušková z jeho řízení. V tomto případě fatálně selhala a pořad se stal pro ČT příčinou velké aféry v době, kdy mnohem menší přestupky, než k jakým došlo v tomto případě, vedou k trestnímu stíhání, případně i k soudnímu řízení a odsouzení.

Kapely Gulo Čar a Smola a Hrušky, které byly během vysílání ve studiu, se cítily poškozeny otázkami moderátora Martina Duška typu: „*Můj dědeček byl v Hitlerjugend za války. A co tvůj dědeček?*“ Mimo to hrubě urážel zpěvačky skupiny Gulo Čar, ponižoval je kvůli jejich původu a oblečení. Přecházel do němčiny a hloupě vtipkoval. Zesměšňoval romské hosty.

Při diskuzi se členy slovenské kapely Smola a Hrušky prohlásil, že „*Slovensko je Balkán*“. Přitom jeho úkolem dle dramaturgie bylo „*upozornit na hudbu jako spojnicí mezi černými a bílými*“. Obvinění z projevů rasismu Dušek zásadně popřel: „*Můžeme se bavit o míře smyslu pro humor a vkusu, ale nad jakýmkoliv nařčením z rasismu nebo xenofobie kroutím hlavou.*“ Dále sdělil: „*Mám rád humor na hraně a dělání si legrace ze stereotypů. Je absurdní, že to ty kapely vzaly naopak. Ve studiu byla příjemná atmosféra, na konci jsme*

⁸⁷ HERMAN, M., *Úpadek britského vzdělávání je předobrazem mizérie českého školství*, [online], © 19. 5. 2014, [cit. 2016-12-02], dostupné z <http://www.citarny.cz/index.php/knihy-lide/vzdelavani-a-souvislosti/vzdelavani-a-skola/3316-upadek-britskeho-vzdlavani-je-pedobrazem-mizerie-eskeho-kolstvi>

⁸⁸ HERMAN, M., *Úpadek britského vzdělávání je předobrazem mizérie českého školství*, [online], © 19. 5. 2014, [cit. 2016-12-02], dostupné z <http://www.citarny.cz/index.php/knihy-lide/vzdelavani-a-souvislosti/vzdelavani-a-skola/3316-upadek-britskeho-vzdlavani-je-pedobrazem-mizerie-eskeho-kolstvi>

se zpěvačkou Gulo Čar bosí tančili po studiu. Působí to na mne, že jejich členům někdo něco řekl, až když přišli domů. Přál bych jim více sebevědomí.“⁸⁹

Z vyjádření ČT: „Česká televize si nicméně uvědomuje, že některá z vyjádření moderátorů, která v pořadu zazněla, byla nešťastná a porušila jeho původní dramaturgický záměr. Nebyla však míněna jako urážka či xenofobní nebo rasistický projev. Česká televize tak nemůže souhlasit s přirovnáním k případu, který v nedávné době řešila veřejnoprávní televize na Slovensku.“⁹⁰

Moderátor ČT Dušek může rasisticky urážet své hosty ve studiu, ale když on i vedení ČT oznámí, že to tak rozhodně míněno nebylo, znamená to, že to prostě projevy rasismu nebyly.

Sanitka 2

Seriál režiséra Filipa Renče odle českých médií ukazuje ve druhém a osmém dílu Romy jako lidi, kteří jsou předurčení k dráze zločinců. Jaká je skutečnost?

Ve druhém díle pronese sanitář Neliba (herec Marek Vašut) větu: „*My tady nejsme od toho, abychom se prali s cikánama.*“ Scénárista Ivan Hubač (Ivan Hejna) pravděpodobně neví, že etniku, o němž jeho scénář hovoří, se již dávno neříká cikáni, ale Romové. Stejně jako dramaturgové Jan Otčenášek a Jan Gogola. Neliba měl správně a jadrně pronést: „*My tady nejsme od toho, abychom se prali s našimi milými romskými spoluobčany.*“ Je pozoruhodné, že taková věta může zaznít ve veřejnoprávní televizi, financované z peněz daňových poplatníků. Ona by neměla zaznít vůbec nikde, a když už zazní, měla by být předmětem trestního stíhání. Ale ona věta rozhodně není jediným projevem hrubého rasismu v tomhle dílu. Rom, který vraždí svou partnerku, je představován jako naprostý nevzdělanec, který ani nezná číslo rychlé záchranné služby. Takhle prvoplánově představovat romské vrahy je naprosto nepřipustné. Jako neinteligentní a nevzdělané lidi. To je zavádějící a neslušné.

V osmém díle zazní další Hubačův dialog: „*Máte rád Romy, pane?*“ – „*Snad cikány, ne? Ty nesnáším!*“ Navíc zde Romové okradou slepou manželku doktora Jandery

⁸⁹ VEDRAL, H, *Producentka kontroverzní Tečky páteční noci končí. Kvůli rasismu*, [online], © 27. 5.2014, [cit. 2016-12-03], dostupné z http://kultura.zpravy.idnes.cz/producentka-patecni-tecky-konci-daz-filmvideo.aspx?c=A140527_131248_televize_vdr

⁹⁰ VEDRAL, H, *Producentka kontroverzní Tečky páteční noci končí. Kvůli rasismu*, [online], © 27. 5.2014, [cit. 2016-12-03], dostupné z http://kultura.zpravy.idnes.cz/producentka-patecni-tecky-konci-daz-filmvideo.aspx?c=A140527_131248_televize_vdr

o mobilní telefon. Žena se potom ztratí, zřítí se z mostu a zabije se. Pochopitelně za to odpovídají zlodějští Romové, dle České televize „cikáni“. A Romové si rozdělávají oheň na dvoře činžáku. Má tohle být reálný obraz? Všude jsou prázdné lahve od alkoholu. Jako by Romové byli alkoholici. Šuplíky v romském stole jsou plné kradených peněženek. Jako by Romové kradli. Korunu všemu nasadí romský „vajda“, když prohlásí: „*Slepi se neokrádají.*“ Jako by říkal: „*Okrádejte jenom ty, kteří dobře vidí.*“ Lukáš Senft (filmař) žádá vysvětlení: „*Podle Senfta je ve dvou dílech seriálu (druhém a osmém) podáván zjednodušený obraz Roma jako tvora předurčeného ke kriminalitě... K napsání otevřeného dopisu televizi jej vedlo odvysílání dvou dílů, ve kterých jsou Romové zobrazeni jako nepochopitelná, cizí a nebezpečná skupina... Obrazy poskládané z předpojatostí, generalizací a vymyšlených podivností, které nám Romy v lepším případě odcizí, zavřou za oponu strašidelných příběhů a zvěstí, v tom horším rozdmýchají rozhořčení a agresivní paranoiu.*“⁹¹ „*Stěžejním motivem daného dílu podle něj bylo vykreslit Romy v rámci jejich komunity.* „*Je o tom, že dva Romové okradou slepou paní, která následně zemře. A pak si to v romské komunitě vyřídí mezi sebou. Ti dva dostanou vejprask, protože je to proti romské etice,*“ *doplnil Renč.*“⁹² Faktem zůstává, že Renč s Hejnuou popisují ve svém seriálu to, co lidé dnes a denně mohou zažít či vidět kdekoliv, kde se vyskytne pohromadě více obyvatel romského původu. Tyhle prakticky dokumentárně vytvořené scény jistě nerozdmýchávají žádnou nenávisť vůči romskému etniku. Tu rozdmýchávají Romové tím, že připravují k podobným dílům vynikající náměty.

„*Jak to tedy měli natočit jinak? Mají se snad schválně v opozici k negativním obrazům nějakého etnika, kultury nebo náboženství zařazovat, nejlépe ihned za ně, také výsostně pozitivní obrazy těchto etnik, kultur či náboženství, a propagovat dokonalé soužití minorit s majoritou?*“ *Odpověď není snadná, protože upadnout do stereotypu na „humanistické straně“ je snad ještě horší a nebezpečnější, než upadnout do „rasistického stereotypu“.*⁹³

⁹¹ DAŇKOVÁ, M., *Seriál Sanitka 2 je rasistický, stěžuje si filmař*, [online], © 5.11.2013, [cit. 2016-12-03], dostupné z <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/serial-sanitka-2-je-rasisticky-stezuje-si-filmar/r~4be1ef6c460a11e3ba47002590604f2e/>

⁹² *Seriál Sanitka 2 dělá z Romů tvory předurčené ke kriminalitě, vadí dokumentaristovi*, [online], © 5. 11. 2013, [cit. 2016-12-03], dostupné z <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/serial-sanitka-2-je-rasisticky-stezuje-si-filmar/r~4be1ef6c460a11e3ba47002590604f2e/>,

⁹³ FIALA, K., *Renčova logika 2: Divoký muslim*, [online], © 14. 11. 2013, [cit. 2016-12-03], dostupné z <https://www.respekt.cz/delnici-kultury/rencova-logika-2-divoky-muslim>

8 Filmová tvorba

Tato kapitola se zabývá českými i zahraničními filmovými díly, do nichž prosákly rasistické, xenofobní či antisemitské tendence. Ať již půjde o negativní nebo pozitivní rasismus. Někdy totiž dochází i k tomu, že tvůrci, vedeni dobrou, multikulturalistickou vírou, natočí pravdu a v tom případě může film náhle nečekaně působit opačně, nežli zamýšleli. Pravda je, že zásadní projevy těchto tendencí vstoupily do českého filmu ve dvou obdobích. Tedy za protektorátu Čechy a Morava a poté znovu až v období po listopadu 1989.

Například antisemitismus se v českých filmech příliš neobjevuje. Je ale pravda, že jsou někdy uváděny zahraniční snímky s tímto podtextem. Pokud jde o vysloveně český film, asi by bylo možné zamýšlet se nad některými díly, v nichž vystupují židovští lichváři či podobní šizůnkové. Je otázkou, jak se dívat na to, kdy role podvodníků, zlodějíčků, prostě vysloveně záporné role hrají Židé. Klasickým představitelem mnoha takových rolí byl například Miloš Kopecký. Jistěže je hrál se svým šarmem, hrál je za peníze, ale proč? Protože režisérům velmi dlouho připadalo, že má tvář i gesta rozených lumpů. To až „Nemocnice na kraji města“ odhalila čistotu jeho duše v mistrovském hereckém projevu. „Nikola Šuhaj loupežník“ je takovým příkladem antisemitismu v malém. Vždyť, kdo jsou ti, kteří zdírají lid a kteří nakonec „zařídí“ smrt statečného ochránce chudých a bezbranných Nikoly? Přece Židé.

V zahraničních filmech se antisemitismus či rasismus projevují často velmi silně. Autor vybral z dějin filmu ty, které byly za takové často označeny odbornou kritikou i veřejností.

8.1 České filmy

Jaká kritéria autor zvolil pro výběr jednotlivých filmů? Zde jednoznačně autor vycházel jednak ze své znalosti historie filmu, tedy z prostudovaných materiálů odborníků a zároveň z praktického shlédnutí a zhodnocení zvolených filmů z hlediska projevů různých forem extremismu. Soustředil se na tři etapy, v nichž se extremismus ve filmu projevuje nejvíce. Tedy na samotné začátky filmové výroby, na období vlády totalitní, nacistické ideologie a na téměř žhavou současnost.

8.1.1 Jan Cimbura

Skutečně výrazně se antisemitismus projevil snad pouze ve filmu Františka Čápa z roku 1941 „Jan Cimbura“⁹⁴, který občas uvádí dodnes i Česká televize. Naposledy ho uvedla 18. listopadu 2007 v souvislosti s nedožitými stými narozeninami herce Gustava Nezvala, který ve filmu ztvárnil titulní roli. Jde o film ve své době divácky mimořádně úspěšný: „*Film Jan Cimbura je nový rekord návštěvy – nový rekord tržby... A dobrá návštěva tohoto krásného filmu a vděčné obecenstvo jsou dokladem, že práce na tomto díle je skutečně hodnotná a záslužná, že film je udělán mistrovsky. Blahopřejeme Vám.*“⁹⁵

Jde o filmový přepis knihy Jindřicha Šimona Baara. Je to film tzv. spravedlivý, vlastenecký, plný zemitého chlapáctví. Je to obrana českého lidu v dobách nejtěžších, kdy země byla sevřena nacistickými protektory. „*Ironií osudu je však, že právě tento vlastenecky laděný film byl jediným z celého protektorátního období, v němž se objevují projevy antisemitismu. Tvůrci podleli bezostyšnému nátlaku nacistické ideologie a vykreslili v něm nelichotivě postavu židovského krčmáře.*“⁹⁶

V této souvislosti není třeba popisovat příliš děj. Hlavní hrdina je silák, pracant, čestný muž. Zachraňuje děti z hořícího lesa, bojuje s bandity, postará se o ovdovělou ženu svého srdce, stejně jako o místní „idiotku“. Ale je tu ona problematická role židovského hospodského (František Roland). Tenhle odporný (ve filmu) prototyp židovského darebáka tahá z chlapů peníze za alkohol, který jim tedy rozhodně neprospívá. Navíc jim, když už nemají peníze, dává podepisovat dlužní úpisy. Aby mu za alkohol v konečném účtování zaplatili ještě více. Sám tvrdí, že má pouze jedno procentu zisku, za jednu zlatku koupí, za dvě prodá. Gójim se tomu nedokáží bránit, protože démon alkoholu v nich pevně zakořenil. A tak musí nastoupit ženy opilců, rozbít v hostinci všechno, na co přijdou, a Žida z vesnice vyhnat. Spálit dlužní úpisy. Nakonec shrbená, zbitá a zostuzená figura „netvora“ odchází – „po zásluze“ – do neznáma... nebo do koncentračního tábora? Pravda, vzbuzuje lítost. Ještěže filmaři Rolandovi nepřipnuli na kabát žlutou hvězdu. „*Zobrazení jeho odchodu je v době okupace hrůzně příznačné, mizí ve tmě a mlze jako ve skutečném nacistickém Nacht und Nebel mizelo právě v roce 1942 desetitisíce našich*

⁹⁴ *Jan Cimbura* – osobní archiv autora

⁹⁵ citace z korespondence z kina Lido, Kolín, *Jan Cimbura*, 5. 12. 1941, *Filmový kurýr* 15, č. 49, s. 6, Praha, Českomoravské filmové ústředí, 1943–1944, ISSN 1801-9501

⁹⁶ *Jan Cimbura*, [online], ©2010-2017, [cit. 2017-01-02], dostupné z filmserver.cz

*židovských spoluobčanů, z nichž po válce se vrátila jen nepatrná část.*⁹⁷ „Film bez problematiky, klidným tokem plynoucí od svého začátku až ke konci, v jediném motivu vypuzení žida ze společenství dědiny se dotýkající dneška a jeho převratných dějů.“⁹⁸

Tuto scénu si pravděpodobně vynutily nacistické úřady. K obraně režiséra Čápa je nezbytné podotknout, že Baar takhle příběh napsal. Těžko říci, proč ho ale Čáp točil? Možná, že se chtěl sám vlísat do přízně tehdejších vládců. „*Jan Cimbura ukazuje divákům realistický obraz jihočeské vesnice z polovice minulého století. Proto nesměla chybět postava, kdysi tak příznačná pro náš venkov: židovský krčmář, vykořisťující ve své kořalně sedláky celého kraje. Nicméně tento parazit dojde nakonec zasloužilé odplaty.*“⁹⁹

Za hlavní roli udělil 12. července 1942 ministr školství a osvěty Emanuel Moravec Nezvalovi národní cenu. U příležitosti předání této ceny ministr ve Smetanově sále Obecního domu prohlásil: „...*dnes je každému jasné, že kdo jde s Říší, poroste, zmohutní, a kdo se postaví proti Říší, že zakrní a nakonec zahyne, poněvadž Velkoněmecká říše je dnes nositelkou vývoje a nového života.*“¹⁰⁰

Jistěže máme dnes svobodu. Tak proč by Česká televize nemohla uvádět i takto odporná díla, silně zavánějící pachem rozkládajících se těl nevinně zavražděných Židů, kteří provedli pouze to, že se narodili jako Židé? Nelze předpokládat, že by film byl uveden ze zlé vůle, spíše šlo o hlubokou nevzdělanost programových pracovníků, kteří si pravděpodobně neuvědomili, co pustili do vysílání. „...*je nepochopitelné, že dramaturgie České televize zařadila na počest Gustava Nezvala film s antisemitským podtextem a nevybrala si jiný ze čtyř desítek se nabízejících. To vše učinila v týdnu připomínajícím výročí protizidovských pogromů a 17. listopadu 1939, kdy slovy prezidenta republiky „se naše země ponořila do hlubokého temna nacistické totality“.*“¹⁰¹ Na druhou stranu ale „...*přes všechny vznesené výhrady sehrál Jan Cimbura pozitivní roli, rozhodně patří ke*

⁹⁷ SEEMANN, R., *Česká televize a antisemitský film Jan Cimbura*, [online], © 19. 11. 2008, [cit. 2016-12-03], dostupné z http://www.rozhlas.cz/nabozenstvi/zpravy/_zprava/ceska-televize-a-antisemitsky-film-jan-cimbura--399569

⁹⁸ RÁDL, B., *Baarův román ve filmu: Jan Cimbura*, 10. 12. 1941, Kinorevue 8, č. 17, s. 131

⁹⁹ .-krs-, *Protizidovský motiv ve filmu „Jan Cimbura“*, 25. 11. 1941, Pressa, č. 234, s. 2

¹⁰⁰ SEEMANN, R., *Česká televize a antisemitský film Jan Cimbura*, [online], © 19. 11. 2008, [cit. 2016-12-03], dostupné z http://www.rozhlas.cz/nabozenstvi/zpravy/_zprava/ceska-televize-a-antisemitsky-film-jan-cimbura--399569

¹⁰¹ SEEMANN, R., *Česká televize a antisemitský film Jan Cimbura*, [online], © 19. 11. 2008, [cit. 2016-12-03], dostupné z http://www.rozhlas.cz/nabozenstvi/zpravy/_zprava/ceska-televize-a-antisemitsky-film-jan-cimbura--399569

zdařilejší části protektorátní produkce, a to jak svou profesní úrovní, tak poselstvím, kterým posiloval národní sebevědomí.“¹⁰²

8.1.2 Velká přehrada

Dalším českým filmem s antisemitskou tematikou je dílo režiséra Jana Alfréda Holmana z roku 1942. „Velká přehrada.“¹⁰³ Scénáristou byl pozdější aktivní komunista, tvůrce protibat'ovského „Botostroje“ K.M. Walló. Dalo by se říci, že zde vytvořil vynikající propagační nacistický film. „*Jistě chtěl režisér Holman říci tímto filmem více: Oslavit a zdůraznit význam poctivé práce, pranýřovat pracovní šlendrián a kapitalistickou bezohlednost.*“¹⁰⁴

Podnikatelé a bankéři podnikají, architekti projektují a mladí lidé se baví na plese nebo sportují... Hlavnímu hrdinovi – mladému inženýrovi Petru Pavelcovi (Vítězslav Vejražka – později člen ÚV KSČ a nositel Řádu práce) hrozí krach. Zachraňuje syna podnikatele Berky, který se topí, a seznamuje se s jeho krásnou přítelkyní Irenou Berkovou (Adina Mandlová). Zároveň se připravuje k velkému boxerskému mači. Zlatá mládež jde na zápas. Petr vítězí v soutěži o přehradu i v boxu. Irenu potká znovu na boxu. A přeskočí jiskra... už jsou spolu ve vinárně.

Pan podnikatel Leo Berka (Karel Hradilák) je u své milenky a plánuje budoucnost. Domy, betonové injekce, přehrada... „... *druhý svět: podnikatel staveb Leo Berka. Malinko a bude mít dvě stě milionů pro bezstarostné privatisování do konce života.*“¹⁰⁵ Vládne nepoctivost, zkaženost a ty je třeba napravit. Jedině silný, čestný muž to dokáže. Zosobnění správného nacisty.

Netřeba zde popisovat milostné zápletky. Ani to, co se děje na stavbě. Až když hrozí sesuv stráně, na níž taky pracuje Berkova firma. Jen honba za ziskem, bez ohledu na lidi... Petr to odmítá. Berka mu vysvětluje důležitost peněz. Skála se zřítíla a zasypala domek, v němž bydleli Petrovi rodiče. Ti jsou mrtví. Procitnuvší Petr napadne Berku: „*Vy jste vrah...!*“ Dokonce na něj fyzicky útočí a rozejde se s Irenou. Pochopí, že proti nepřítelům,

¹⁰² JAROŠ, J., *Film Jan Cimburá – zdařilejší část protektorátní produkce*, [online], © 21. 9. 2011, [cit. 2016-12-03], dostupné z <https://www.kultura21.cz/film/3374-film-jan-cimbura-zdaileji-ast-protektoratni-produkce>

¹⁰³ *Velká přehrada* - osobní archiv autora

¹⁰⁴ -el-, *Velká přehrada*, 23. 10. 1942, Filmový kurýr 16, č. 43, s. 2

¹⁰⁵ RÁDL, B., *Velká přehrada*, 4. 11. 1942, Kinorevue 8, č. 52, s. 411

v tomto případě přírodě, je nutno vystavět pevnou hráz s kvalitními základy. Těmi nepřáteli ale tvůrci mohou myslet i ty, kteří se staví proti novým, nacistickým pořádkům.

Na stavbě se krade – je „*hubenej cement*“. Hrdinové filmu Petr a Marina, jsou spolu. Vykládá jí o zlodějích na stavbě. Načež Petr zkoumá podstatu stavby. Chytí na stavbě zloděje, který vykrádá kapsy dělníků.

Mladý hrdina jde za Leem Berkou, ten nemá čas. Probojuje se k němu. A dozví se, že je oficiálně mrtev, neexistuje, že Petra dávno pohřbili. Podnikatel mu nabízí „špinavé“ peníze. Je zosobněním zkaženosti, kterou je nutno vykořenit. A nyní padne ta strašná věta z Petrových úst: „*Znám vaše židovské manýry.*“ Převezme vedení stavby. Irena se hroučí. Chce ho svést. Ale on ji odmítne, jistě pro její židovský původ. Následuje revoluční nadšení, podobné tomu socialistickému na „stavbách mládeže“. Včetně sborového zpěvu. Poctivá práce a láska zvítězila nad nechutným „židáckým“ podnikatelem, který sdíral lid. „*Celkový posudek filmu vyznívá, až na ojedinělou výjimku velice příznivě... Podle A-Zetu je to působivý obraz práce, prodchnutý v davových scénách zdravou budovatelskou vůlí a nefalšovaným hrdinstvím dělnického života.*“¹⁰⁶

V tomhle filmu vlastně žádný Žid není. Na podnikateli Berkovi je židovské snad jen to vymyšlené jméno Leo. A pak jeho jisté archetypální znaky – podle tehdy zavedeného úzu. Žid okrádá lidi. Žid má milenky. Žid si myslí, že o všem rozhodují peníze. Jenže mnozí gojimové také kradou, mají milenky a jde jim v první řadě o peníze, protože „trh je všemocný“.

Takže kvůli té jediné větě „*Znám vaše židovské manýry*“ je film v dějinách českého filmu uváděn jako druhý nejantisemitštější – viz „*Druhým českým filmem s protizidovskou stopou je snímek režiséra Jana Alfréda Holmana z roku 1942 s názvem Velká přehrada.*“¹⁰⁷ Proti filmu „Žid Süs“ působí tohle ovšem dost krotce, až komicky.

8.1.3 Nahota na prodej

Po listopadové revoluci 1989 se u nás řada tvůrců pokoušela napodobovat zahraniční vzory. Stejně se o to pokusila Heureka film v roce 1993 se scénáristou Josefem Klímou a režisérem Vítem Olmerem. Vytvořili příběh o prostituci, bílé a černé mafii. O tom, jak cikáni,

¹⁰⁶ -el-, *Velká přehrada ve světle tisku*, 20. 11. 1942, Filmový kurýr 16, č. 47, s. 4

¹⁰⁷ BEER, L., *Českou premiéru filmu Žid Süs zcela zastínila Babička Boženy Němcové*, [online], © 20. 11. 2010, [cit. 2016-12-03], dostupné z <http://nassmer.blogspot.cz/2010/11/ceskou-premieru-filmu-zid-suss-zcela.html>

ve filmu se tak o Romech systematicky mluví, kradou, unášejí dívky a nutí je k prostituci nebo k natáčení pornografických filmů, často se sadomasochistickou tematikou. „Holky“ dodávají bílé mafii, která z toho bohatne ještě víc. Do příběhu vstupují hlavní hrdinové – Polda, stárnoucí detektiv, dříve policista, hraný Jiřím Krampolem, Egon, krásný, mladý, blondatý novinář (Lukáš Vaculík) – „*reprezentují rasistický postoj*“¹⁰⁸ a ideály rovnosti lidí naplněná dívka z Ameriky Nancy (Karla Třísková). „*Hrdinové jsou hned na začátku také oběťmi romských kapsářů, kteří je vzápětí napadnou.*“¹⁰⁹

Je unesena bílá dívka, cikáni ji vězní, nutí k prostituci. Jak se ukáže, nakonec se jí to zalíbí, protože jí jakýsi Němec slíbí, že ji vezme do Německa. Mezitím cikáni útočí na Egona, na jeho ženu, představovanou Ivanou Velichovou, vyhrožují, aby o nich nepsal. Egon - Vaculík nakonec vyprovokuje cikány, aby zaútočili na bílou mafii, v čele s bossem Ivanem Jonákem, na jeho novém zámečku. Vše vrcholí velkou rvačkou a střelkou.

Slovně jsou Romové ve filmu napadeni mnohokrát. Divák slyší následující výroky: „*Všichni Romové jsou v jednom pytli...*“ (To evidentně směřuje ke kolektivní vině za jednotlivce, kteří nejsou zrovna morálně na výši.) „... *dostali práci, nemakali, dostali byty, zničili je...*“ (jako by snad všichni Romové byli nepřizpůsobiví.) „*Černý svině... mrtvej cikán, dobrej cikán... New Yorku a Libni, zdaleka se vyhni... cigoši... Proti tomuhle je Bronx malinovej pudink*“ (zde jde vysloveně k navádění k násilí a likvidaci našich romských spoluobčanů.) V závěrečných se potom dokonce objeví nápis: „*cikánská kapela*“.

Vtipně působí Vaculíkova poznámka o Češích po revoluci „...*jako když si malý děti hrajou na dospělé...*“ Film má vlastně jedinou výrazně silnou scénu, a to tu, kdy bílí, řekněme skiní, jakkoliv tak příliš nevypadají, jsou prakticky všichni vlasatí, vtrhnou do romské čtvrti a vyvolají konflikt s místním obyvatelstvem, aby odpoutali pozornost od aktivit hlavních hrdinů. Scéna přeroste ve vyslovený boj. „*Hlavní protagonisté se při řešení svého případu neváhají spojit s neonacisty, jejichž úkolem je v romské čtvrti vzbudit chaos. Když mladý novinář zjistí, že to skinheadi „trošku přehnali“ a snaží se jim říct, ať toho okamžitě nechají, jejich vzájemná konfrontace je brzy přerušena Romy. Ti na novináře hned tahají nože a chuligánství skinů je rázem zapomenuto.*“¹¹⁰

¹⁰⁸ DVORSKÁ, F., *Nahota na prodej. Romové v České republice*, [online], © 11. 3. 2008, [cit. 2016-12-05], dostupné z <http://romove.radio.cz/cz/clanek/22187>

¹⁰⁹ DVORSKÁ, F., *Nahota na prodej. Romové v České republice*, [online], © 11. 3. 2008, [cit. 2016-12-05], dostupné z <http://romove.radio.cz/cz/clanek/22187>

¹¹⁰ DVORSKÁ, F., *Nahota na prodej. Romové v České republice*, [online], © 11. 3. 2008, [cit. 2016-12-05], dostupné z <http://romove.radio.cz/cz/clanek/22187>

Je Nahota na prodej rasistický film? Je rasistické hodit Romy do jednoho pytle? Je rasistické ukazovat Romy výhradně jako zloděje, násilníky, případně vrahy? Je rasistické vzbuzovat sympatie se skinheady, kteří je jdou bít? Je rasistické postavit proti Romům čestnou, antirasistickou Čechoameričanku, která nakonec sama do ruky vezme zbraň a začne střílet? „*O nevkusné postavě jednoho z pasáků, jenž se sexuálně vyžívá na výfucích od aut, snad ani není třeba mluvit.*“¹¹¹

Příběh vychází ze skutečných událostí, z opravdových kriminálních případů. Takže, je rasistické v hraném filmu zobrazovat reálné případy, tedy pravdu? „*Tento snímek je poměrně dobrou ilustrací postoje české společnosti k romské menšině v počátcích devadesátých let, kdy si část národa ještě neuvědomovala, že rasismus je ilegální.*“¹¹² Podle mnohých neomarxistů a multikulturalistických aktivistů jde o rasistický film nejhrubšího zrna. „*Přestože vývoj v oblasti romské tematiky nebyl v devadesátých letech ideální, je zjevné, že určitá změna v přijímání Romů majoritou nastala. Zdá se, že v současnosti by si nikdo takto otevřeně rasistický film natočit nedovolil.*“¹¹³ V každém případě lze konstatovat, že jde o kvalitně natočenou detektivku.

8.1.4 Cesta ven

Mezi novější české filmy patří „Cesta ven“¹¹⁴. Scénář a režie: Petr Václav, kamera Štěpán Kučera. Producent: Moloko film, Cinema Defacto a ČT – tvůrčí producentská skupina Kateřiny Ondřejkové.

V sobotu 14. 2. 2015 byl na ČT 2 uveden v hlavním vysílacím čase pravděpodobně jeden z nejrasističtějších protiromských filmů, jaký byl v poslední době k vidění. Je otázkou, zda to tvůrci, včetně kreativní producentky ČT, tak plánovali, nebo zda film v této výrazně xenofobní podobě vznikl jaksí samovolně a nikdo si neuvědomil, co vlastně zobrazuje.

Na Cenách české filmové kritiky získala „Cesta ven“ ocenění za nejlepší film roku, nejlepší režii, scénář, herecký výkon v hlavní ženské roli.

¹¹¹ DVORSKÁ, F., *Nahota na prodej, Romové v České republice*, [online], © 11. 3. 2008, [cit. 2016-12-05], dostupné z <http://romove.radio.cz/cz/clanek/22187>

¹¹² DVORSKÁ, F., *Nahota na prodej, Romové v České republice*, [online], © 11. 3. 2008, [cit. 2016-12-05], dostupné z <http://romove.radio.cz/cz/clanek/22187>

¹¹³ DVORSKÁ, F., *Nahota na prodej, Romové v České republice*, [online], © 11. 3. 2008, [cit. 2016-12-05], dostupné z <http://romove.radio.cz/cz/clanek/22187>

¹¹⁴ *Cesta ven* - osobní archiv autora

O příběhu se dá hovořit stěží, spíš je to takový dokumentární nebo polodokumentární záznam „reality“ ze života romských občanů. Romové podle tohoto rasistického filmu žijí ve špině, mají štěnice, kradou, berou drogy, pokoušejí se vraždit, tančí a většině z nich je všechno jedno. Nějak bude, v nejhorším půjdou pracovat. Řvou na sebe i na „gadže“, vydírají a okrádají se mezi sebou, a když jim někdo chce z „gadžů“ pomoci a přátelit se s nimi (blondýna kamarádící se s hlavní hrdinkou Žanetou), okradou ho také a dokonce na něj i fyzicky útočí (Rom u zastávky tramvaje vrhající se na blondýnu). „*Výjevy ze zdevastovaných baráků v Přednádraží, kdy Davidův věčně zfetovaný bratr obtěžuje na noční ulici Žanetinu kamarádku z práce, by vytržené z kontextu klidně mohly znamenat munic pro xenofoby, kteří tvrdí, že soužití s Romy není možné.*“¹¹⁵ Jediné, co Romové opakují, je, že za komunistů bylo líp, protože měli všechno zadarmo – elektřinu, vodu, dopravu, všechno.

Z filmu místy – jakoby nenápadně – vyplývá, že za všechno to utrpení Romů mohou vlastně „gadžové“, protože jim nevyplácejí dávky, nechtějí jim zajistit bydlení zadarmo, nepouštějí je na diskotéky pro „gadže“, nechávají je žít ve špinavých ubytovnách, odmítají jim dávat práci. Jenže film sám uznává – je to v něm řečeno – že je těžké dávat práci někomu, kdo má jen základní vzdělání a nic víc. Jenže i na těch špinavých ubytovnách, jak se ve filmu objeví, dluží za nájem a ničí zařízení, pomalovávají zdi a přinášejí tam hmyz. Hlavní hrdinku také nepustí na diskotéku proto, že její romský kamarád – nebo snad příbuzný – udělá u vchodu skandál a vyhrožuje, že v tom bude pokračovat, pokud Žanetu pustí dovnitř. „*Žanetin partner David nevydělává také proto, že přišel o řidičský průkaz: David je přesvědčený, že proto, že je „černý“, zatímco Žaneta je toho názoru, že proto, že je debil...*“¹¹⁶

Samotný „příběh“ vypráví o mladé svobodné romské matce, která se snaží opustit své prostředí, několikrát z něj odejde a vždy se znovu vrátí. Protože ten život, když je člověk Rom, je vlastně úplně bezvýchodný. Je to divákovi podsouváno. Protože Rom nemá v Čechách sebemenší naději. A proč ji nemá? Na to film, zřejmě nechtěně, odpovídá:

¹¹⁵ GREGOR, J., *Petr Václav objevil cestu ven z filmařského ghetta*, [online], © 3. 6. 2014, [cit. 2016-12-06], dostupné z aktualne.cz

¹¹⁶ KABÁT, M., *Film Cesta ven přináší znepokojivý obraz české společnosti*, [online], ©31. 5. 2014, [cit. 2016-12-05], Lidovky.cz, dostupné z http://www.lidovky.cz/film-cesta-ven-prinasi-znepokojivy-obraz-ceske-spolecnosti-pqt-/kultura.aspx?c=A140529_112808_In_kultura_hep

Romové se prostě nejsou schopni přizpůsobit životu v normální demokratické svobodné společnosti. Nadále pokračují ve svém způsobu života.

Nepochopitelné je to, kolik a jakých cen film všude možné nasbíral a to, že další získal i na Českém lvu. Jako příběh je to o ničem. Jako rasistický pohled na Romy je to velice výmluvné. Tak proč film dostává ceny? Jenom proto, že je to o Romech a navenek se to tváří sociálně? Každý normální člověk, když se na film podívá, musí si říct: Tak takhle oni žijí? No, to vážně nemá cenu jim pomáhat. Je mnohem lepší se jich stranit. Znamá česká kritička o hlavní hrdince píše: „*Divák se nedoví, proč zrovna ona je jiná, odhodlaná, vědoucí, cílevědomá...*“¹¹⁷

Tedy, film má právě opačný účinek, než byl asi ten zamýšlený. Pomáhat porozumění mezi většinovou společností a romskou menšinou. Ani koproducentka z České televize si toho nevšimla. Stejně tak ti, kteří schválili uvolnění peněz z rozpočtu veřejnoprávní televize na tento film, kterým Romům spíš uškodili.

8.2 Zahraniční filmy

8.2.1 Žid Süss

V období protektorátu byl i u nás uveden doslovný hymnus antisemitismu – film Veita Harlana „Žid Süss“¹¹⁸ podle románu L. Feuchtwangera (jinak nepřítele nacismu) a podle stejnojmenného románu W. Haufa. Hlavní roli v tomto filmu vytvořil český herec Ferdinand Haškovec, vystupující pod uměleckým pseudonymem Ferdinand Marian. Premiéra se konala v kině UFY na Příkopech a za 4 týdny film navštívilo na 50 000 Pražanů. Úspěch tohoto filmu zastínila v té době pouze Čápova „Babička“. Je to nejslavnější film éry Třetí říše, vyjadřující přesně její postoj k Židům. Jedná se o příběh skutečné historické postavy, židovského obchodníka Josepha Süsse Oppenheimera, pohybujícího se u dvora vévody würtensberského a teckského Eberharta Ludvíka ve Švábsku. „*Režisér Veit Harlan v něm použil všechny tehdejší antisemitské stereotypy, aby německým divákům představil odpudivou postavu chlípného židovského pokladníka*

¹¹⁷ SPÁČILOVÁ, M., *Romové dobyli Cannes a vstupují do domácích kin*, [online], ©25. 5. 2015, [cit. 2016-12-05], iDnes/ Zprávy/ Kultura, dostupné z http://kultura.zpravy.idnes.cz/cesta-ven-film-recenze-06m-/filmvideo.aspx?c=A140523_172621_filmvideo_ob

¹¹⁸ *Žid Süss* – osobní archiv autora

württemberského vévody, který znásilní německou dívku.“¹¹⁹ „Film patří k najznámejším propagandistickým díelam nacistického režimu a je pevnou súčasťou neonacistického folklóru.“¹²⁰ „Stranický úkol byl jasný – vyrobit chytrý propagandistický film, který by přesvědčil váhající německé publikum o tom, že židovská menšina představuje čisté zlo.“¹²¹ Ve filmu je Süß představen jako skutečná zrůda, kterou nakonec německý lid spravedlivě potrestal. „Nadvláda Izraele, to byla hnací síla celého Süßova života, kterému žádná brutalita není dost brutální, žádné pokrytectví a vypočítaná úlisnost dost špatnou, aby jí neživil svou touhu po ovládnutí vévody a tím i jeho lidu a země.“¹²² Některé scény – uctívání v synagoze, vstup Židů do Württemberska – byly natáčeny v Praze. S židovským komparesem. Již úvodní titulky filmu dává jasně na srozuměnou, že takto to skutečně bylo: „Události v tomto filmu jsou založeny na historických faktech.“ Zde je na místě zmínit Goebbelsovi připisovaný výrok „Stokrát opakovaná lež se stává pravdou.“

Jak vnímat takový film? Jako jednoznačně antisemitskou záležitost. Protože Židé jsou zde vykresleni v těch nejčernějších barvách. Je to národ veskrze zbabělý, podlý, nečestný, dokonce úchylný. Je třeba je takové brát jako celek a bránit se jim, jako moru. Vzít v potaz jejich kolektivní vinu. Je nutno je zabít nebo alespoň hnát svinským krokem o dům dál. Slušný člověk jim ruku nepodá. Kde se bere taková nenávist u křesťanů, již mají nastavovat druhou tvář? „Žid Süß, natočený v roce 1940, je jeden z najnechutnějších příkladov nacistickéj štvavej propagandy.“¹²³ Tento film je leckde zakázaný nebo se alespoň tvrdí, že je zakázaný. „... patří v Nemecku k tzv. filmom s výhradou. Možno ho premietat' len vtedy, ak súhlasí príslušná nadácia Friedrich-Wilhelm-Murnau-Stiftung. A to sa môže stať len vtedy, ak je film prezentovaný len s vedeckým kontextom, napríklad v prípade seminára o dobe panstva NSDAP. Komerčné premietania sú v zásade

¹¹⁹ Žid Süß se vrací na plátna německých kin, diváci při projekcích pískají, [online], © 24. 10. 2010, [cit. 2016-12-05], idnes.cz/ zprávy - dostupné z http://zpravy.idnes.cz/zid-suss-se-vraci-na-platna-nemeckych-kin-divaci-pri-projekcich-piskaji-1mk-/zahranicni.aspx?c=A100923_205146_zahranicni_aha

¹²⁰ cicis, Žid Süß, [online], © 2003–2017, [cit. 2016-12-05], FDb.cz, dostupné z <http://www.fdb.cz/film/zid-suss/popis-obsah/64098>,

¹²¹ DVOŘÁK, S., Hlavní roli v nacistickém filmu Žid Süß hrál Čech, [online], © 5. 10. 2010, [cit. 2016-12-05], dostupné z <https://www.novinky.cz/kultura/213278-hlavni-rol-i-v-nacistickem-filmu-zid-suss-hral-cech.html>

¹²² asmodej, Žid Süß, [online], © 2001–2017, [cit. 2016-12-05], FDb.cz, dostupné z <http://www.fdb.cz/film/zid-suss-jud-suss/64098>, dostupné z <http://www.fdb.cz/film/zid-suss-jud-suss/popis-obsah/64098>

¹²³ cicis, Žid Süß, [online], © 2003–2017, [cit. 2016-12-05], FDb.cz, dostupné z <http://www.fdb.cz/film/zid-suss/popis-obsah/64098>

zakázané.¹²⁴ Faktem zůstává, že je možné si jej bez problémů stáhnout na internetu. Dokonce opatřený českými titulky. Je to dobře. Člověk tak alespoň vidí, jak silná a skvěle propracovaná byla goebbelsovská antisemitská propaganda. Můžeme ji odmítat, můžeme o ní říkat, že byla zvrhlá, ale co nemůžeme, to je tvrdit, že by byla neúčinná. Zasahovala a dodnes zasahuje miliony lidí a šíří nenávist vůči všemu židovskému. „*Film pod zámkem. Do roku 1945 vidělo Harlanův film 20 milionů Němců, po válce snímek putoval do trezoru. Jednoho z herců poslali Sověti do lágru a sám Marian zemřel při podivné automobilové nehodě v roce 1946. Dnes se může promítat je na zvláštní povolení a musí ho doprovázet odborný výklad historiků.*“¹²⁵

8.2.2 Kult hákového kříže

Tento film¹²⁶ natočil T. Kaye v roce 1998 podle scénáře D. Mc Kenna v hlavních rolích s E. Nortonem a E. Furlongem. Tento film je známý především proto, „že tam neonacista Norton rozšlapává o patník lidem čelisti a že je poté spoluvězni explicitně znásilňován.“¹²⁷ Potom, že jde o záležitost vysloveně antirasistickou. Při hlubším vhledu dospěje divák k jednoznačnému názoru, že jde o film až děsivě a nebezpečně rasistický, zaměřený proti bílé, většinové společnosti ve Spojených státech. Vlastně všude na světě.

„Celý film celkem podrobně mapuje rasismus a jeho nejrůznější podoby i motivy a důvody, které k němu vedou.“¹²⁸ „Už od svého vzniku je označován jako nejlepší svého druhu. Ukazují se v něm stále aktuální nejniternější příčiny všech problémů společnosti.“¹²⁹ Tři černoši na začátku filmu chtějí ukrást bělochovi auto. Derek s vytetovaným hákovým křížem na hrudi dva z nich bez milosti zabije. Dostane za to tři roky. „Je to poměrně zajímavé, nejzajímavější na tom je, že skutečně můžeme vidět, jak

¹²⁴ ciccis, *Žid Süss*, [online], © 2003–2017, [cit. 2016-12-05], FDb.cz, dostupné z <http://www.fdb.cz/film/zid-suss/popis-obsah/64098>

¹²⁵ *Žid Süss se vrací na plátna německých kin, diváci při projekcích pískají*, [online], © 24. 10. 2010, [cit. 2016-12-05], idnes.cz/ zprávy - dostupné z http://zpravy.idnes.cz/zid-suss-se-vraci-na-platna-nemeckych-kin-divaci-pri-projekcich-piskaji-1mk-/zahranicni.aspx?c=A100923_205146_zahranicni_aha

¹²⁶ *Kult hákového kříže* – osobní archiv autora

¹²⁷ HENCZE, A., *Za horizontem: Detachment*, [online], © 29. 6. 2012, [cit. 2016-12-05], filmserver.cz, dostupné z <http://filmserver.cz/clanek/3892/detachment/>

¹²⁸ *Kult hákového kříže*, [online], © 30. 4. 2005, [cit. 2016-12-05], Saha web, dostupné z <http://www.sklišen.cz/sahaweb/index.php?Page=3&Detail=014.txt>

¹²⁹ PRAVICKÝ, T., *Kult hákového kříže: herecký koncert Edwarda Nortona*, [online], © 30. 7. 2012, [cit. 2016-12-05], kultura21.cz, dostupné z <http://www.kultura21.cz/film/4832-kult-hakoveho-krize-edward-norton>

vypadá rasismus toho nejhrubšího zrna, jaké následky může mít. ¹³⁰ Derekův bratr Danny ve své školní práci obhájí Hitlera. Černý učitel je z toho zoufalý, má vztek. Navrhne mu, že s ním bude probírat nový předmět. Historii současnosti. Požaduje od něj esej o bratrovi. Do zítřka. Jinak ho vyhodí ze školy. Tři černoši bijí a kopou bílého kluka na záchodě ve škole. Danny ho z toho dostane. Bez rvačky. Nicméně, černoši ho začnou nenávidět. Derek byl vychován představitelem tzv. „Bílé síly“ Cammeronem. Bílo-černá policie se zabývá tím, jak bojovat s nácký. Radí se i s černým učitelem. To je asi v USA obvyklé, radit se s kantory. „Z týchle země se stal ráj zločinců. Tvrdě pracující jsou zabijeni téměř parazitama... Menšiny na tuhle zemi serou. Přišly, aby jí vyždímaly, ne pomohly.“ Křičí mladý Derek, kterému černý vrah zabil otce hasiče, který zachraňoval černochoy při požáru. Černé gangy se šíří městem. Černoši se chystají na Dannyho. Reminiscence: Derek chce hrát basket o hřiště s černejma. Bílá síla vítězí. Černocho praští Dereka pěstí. Ten nehlásí faul a střílí vítězný koš. Černoši musí navždy tahnout. V současnosti. Z vězení propuštěný Derek se změnil - chce se vším skoncovat, ale jeho kamarád Sett zpívá: „... Do jednoho zlikviduju Žida po Židu a bílý půjdou dál...“ Sett jde na návštěvu. Danny mluví do Settovi kamery o tom, jak nenávidí barevný a Židy. Derek nechce, aby Danny šel večer ke Cameronovi. Ten začíná psát esej „Kult hákového kříže“. Vzpomíná na bratrovi začátky. Jak dával dohromady bílé. Zakazoval jim marjánu. Vysvětloval, jak stát podporuje přivandrovalce, ilegály a ti přepadávají a vraždí a vykořisťují zem. „To není naše čtvrt, to je bitevní pole...“ Berou zákon do vlastních rukou, když stát selhal. Bít je, ničit majetek těch hajzlů. „Každý třetí černej je v nějakým nápravným zařízení...“ Dochází k hádkám v rodině Dereka, k rvačkám, protože Derek příliš vášnivě hájí spravedlnost. Nechce, aby – „Icik píchal mojí mámu“. „Icik s židofilskéma a negrofilníma kecama.“ Žid je podáván jako moudrý muž. Odchází, protože je rozumný člověk. Obraz lásky v současnosti, rodinné pohody. Danny se v eseji vrací k onomu večernímu střelení. A Danny vidí, jak Derek jednomu z černochoů přerazí vaz nohou a je zatčen policií. A směje se. Vykonal spravedlivý trest. Dannymu přijde návštěva, mladí skini. Koncert náckovské kapely, hajlování. Náckové jsou představeni jako odpad. Danny tam je taky. Dereka všichni obdivují. Danny hovoří s Cammeronem. Ten mu vysvětluje, jak musí odmítat černého, pokryteckého pedagoga. Proč nepsat o

¹³⁰ ŠTEFKO, M. *Kult hákového kříže* (American History X, 1998), [online], © 5. 3. 2013, [cit. 2016-12-05], Deník milovníka filmů.cz, dostupné z <http://www.filmovy-denik.cz/2013/03/kult-hakoveho-krize-1998-85.html>

Hitlerovi, když jiní píší o Lutherovi? „*Nejzajímavější z celého filmu je právě Derekův první den na svobodě. S nikým nebyl ve vězení v kontaktu, nepřijímal návštěvy, aby se mu nestýskalo a jeho xenofobní kamarádi ani netuší, jak ho vlastně štve, co dělají.*“¹³¹ Derek chce odejít z komunity. Jeho přítelkyně to nechápe. Má tu svou armádu. Ale on ji nechce. Cammeron vítá Dereka. Ten pošle Dannyho ven. Bílé gangy spolupracují. Cammeron nabízí Derekovi místo ve vedení. Odmítá. Cammeron chce svést ke zlu Dannyho, za což ho Derek zbijí do krve. Všichni se staví proti němu. Sett na něj míří pistolí. Derek ho odzbrojí. Odejde. Na ulici ho napadne Danny. Nechápe. Bratři si to musejí vysvětlit. „*Tvůrci měli naštěstí dost kuráže ukázat, jak to v takovém kultu vlastně chodí a nejsou to jenom špatné věci.*“¹³² Evokace z vězení. Mezi černochoy. Hledá bílé a hlavně spřízněné. Nachází je. Berou ho mezi sebe. Černoch ho zaučuje v prádelně. Zavádí řeč. Varuje ho: „*Bacha na prdel.*“ Skini kšeftují s barevnýma. Derek je proti. Matka mu vyčítá při návštěvě, že Danny je jako on. Derek je pořád vzteklejší. Jeden nácek kupuje od Mexikánců drogy a rozděluje vlastním lidem. Černoch v prádelně se s Derekem kamarádí. Poněkud nahloupě – předvádí mu souložící ženu, připomíná trošku kopulující opici. Derek se izoluje od nácků. Hraje basket s černochoy. Náckové ho surově znásilní. Skoro ho zabijí. Trestají ho za to, že je opustil. Zároveň tvůrci filmu dosti drasticky divákům ukazují, co jsou náckové za zvěř. Hrdina pláče. Staví se u něj černošský učitel Dannyho. Je velmi moudrý a vychovává ho ke snášenlivosti. Derek prosí snažně o pomoc – musí odsud pryč. Slibuje, jak bude hodný na rodinu. Už nebude u nácků, stane se z něj „*slušný*“ člověk. Učitel mu pomoc přislíbí, ale nijak mu nepomůže. Derek sedí sám v jídelně. Černoch z prádelny mu vysvětlí, že je bez ochrany. Náckové už ho nebudou chránit. Čeká napadení od černochoy. Ale nedojde k tomu. Studuje literaturu od černošského učitele. Děkuje při odchodu z vězení černochovi, který ho zachránil před zlými nácky. To vše vysvětlí bratrovi. Poznal, co je zlo. Ví, že to, že ty dva zabil, to bylo špatně. Danny pochopí. Natává rodinná idylka. Bratři doma strhávají nacistické propriety společně. A znovu projíždějí tři zlodějsí černoši. Nezaútočí. Danny píše dál. Kdy to vše začalo? Když zabili tátu? Nebo dřív? Tatínek byl taky rasista. Je proti místům

¹³¹ PRAVICKÝ, T., *Kult hákového kříže: herecký koncert Edwarda Nortona*, [online], © 30. 7. 2012, [cit. 2016-12-05], kultura21.cz, dostupné z <http://www.kultura21.cz/film/4832-kult-hakoveho-krize-edward-norton>

¹³² PRAVICKÝ, T., *Kult hákového kříže: herecký koncert Edwarda Nortona*, [online], © 30. 7. 2012, [cit. 2016-12-05], kultura21.cz, dostupné z <http://www.kultura21.cz/film/4832-kult-hakoveho-krize-edward-norton>

(zaměstnání) pro černochoy, kteří jsou méně schopní, než bílí. Proč by měl někdo horší dostat práci jen proto, že je černý? Dannyho to rozpláče. Práci napíše tak, že se černošskému učiteli musí líbit. Ještě mu v závěru poděkuje. Policie žádá Dereka o pomoc. Cammeron a Sett jsou na JIP po útoku černochoů. „*Film směřuje k závěrečné katastrofě (kdy je zabit Dani v původně bezvýznamné školní „strkačky“ - ovšem taky s rasovým podtextem).*“¹³³ Derek má situaci urovnat. Ještě doprovází bratra do školy. Varuje ho kvůli možnosti přepadení černochoy. Dlouhé loučení. Rozejdou se. Derek má zlé tušení. Černocho zastřelí bezdůvodně Dannyho na záchodě. Z nenávisti. Černý učitel přihlíží situaci po vraždě. Brání Derekovi jít k mrtvému. Ten si jeho smrt vyčítá – „*Co jsem to udělal?*“ Závěr práce Dannyho: „*Člověk se má vzdát nenávisti.*“ Vlastně jde o zmatenou, pročernošskou multi-kulti agitku, která divákům sděluje: Když vám černoši chtějí něco ukrást, nebraňte jim v tom a rozhodně je nezabíjejte. Náckové a vůbec všichni pravičáci jsou špatní a nevzdělaní lidé s klapkami na očích. Když černocho zabije nesmyslně někoho z vašich příbuzných nebo jinak blízkých lidí, uvědomte si, že je to vaše vina. Vy jste neudělali dost proto, aby se černochoům ve vašem okolí žilo jako v ráji a aby jim „pečení holubi lítali sami do huby“.

8.2.3 Kupec benátský

„*Ti, kdo žijí z lichvy, staví se proti všem Božím přikázáním.*“ Tak praví kněz v počátku filmu režiséra Michaela Radforda podle Williama Shakespeara „*Kupec benátský*“¹³⁴. Hra velikého alžbětince byla v různých dobách zakazována jako antisemitská. Jenže, v jeho éře, ještě antisemitismus neexistoval. Alespoň ne pod tímto názvem. Jistě, Židé byli pro své povahové rysy vyháněni z mnoha zemí, včetně Anglie. Nebo žili v ghettech. Křesťané jimi pohrdali. A tak i Shakespeare. Židé se klaní svému „zlatému teleti“ v synagoze. „*Nadčasový příběh vypráví nejen o náhodě a osudu, vládnoucích lidským životům, ale také o antisemitismu.*“¹³⁵

¹³³ *Kult hákového kříže*, [online], © 30. 4. 2005, [cit. 2016-12-05], Saha web, dostupné z <http://www.skllisen.cz/sahaweb/index.php?Page=3&Detail=014.txt>

¹³⁴ *Kupec benátský* – osobní archiv autora

¹³⁵ *Kupec benátský*, [online], © 2001–2017, [cit. 2016-12-06], CSFD.cz, dostupné z <http://www.csfd.cz/film/175918-kupec-benatsky/prehled/>

Není třeba zde podrobně popisovat všeobecně známý děj. Autor se proto zaměřuje pouze na scény, jež evokují antisemitismus.

Bassanio si chce půjčit u Žida Shylocka (Al Pacino), který zrovna podřezává kozu, 3 tisíce na 3 měsíce pro Antonia. Antoniův majetek je pro Žida nejistý. Chce s ním mluvit. Odmítá s ním jíst, pít a modlit se. Počítá. Dříve mu Antonio (Jeremy Irons) plival na kaftan a teď je dobrý. Shylock nechce úrok. Když do určeného data dluh nesplatí, pokutou bude libra Antoniova masa z části těla, kterou si určí Shylock. Antonio podepíše. *„Hrabivý židovský lichvář Shylock je ještě horší než jeho špatná pověst. Nevynechá jedinou příležitost, aby si vychutnal potíže křesťanských šlechticů, které nouze zavádí do jeho domu.“*¹³⁶

Shylockova dcera v přestrojení utekla z otcovského domu s Lorenzem, křesťanským mladíkem. Žid přichází do veřejného domu a vyčítá všem hostům, že věděli o útěku jeho dcery, chce se pomstít všem křesťanům. Antonio mu ubližoval – jen proto, že je Žid. Ale Žid je přece stejný jako křesťan. *„Když nám ubližujete, nemáme se mstít?“* Udělá to, co ho naučili křesťané, pomstí se. *„Když ovšem Antonio nemůže peníze včas vrátit, má Shylock volnou ruku k tomu, aby si léta ponižování a pohrdání na nenáviděném světě vybral i s úroky.“*¹³⁷ Pátrá marně po dceři. Přeje si její smrt. Stýská se mu po klenotech. To je jeho bolest. Antonio je po ztrátě lodí před bankrotem, Žid má radost. Shylock chce Antoniovi srdce z těla vyříznout. Shylock vede Antonia mezi dráby k soudu. Odmítá prosby i nabídku na zaplacení pokuty. Když bude Židovi právo odepřeno, nežijeme ve svobodném státě. Chce svou pokutu – Antoniovo srdce. Protože křesťan jím pohrdal, nazval ho psem a jiný křesťan ho okradl. Žid má stát před soudem, trvá na svém úpisu. Když má *„ve svém domě krysu, dá i 10 000, aby se ji zbavil.“* Když vyhraje, tak ztratí peníze. Jediný důvod je hluboká nenávist k Antoniovi a ke křesťanům vůbec. *„To je marné, vždyť mluvíš s Židem...“* prohlásí Antonio. Jak se ukáže u soudu, úpis nedal Židovi ani kapku krve. Vyříznout maso může, ale nesmí prolít kapku krve, jinak přijde o vše.

¹³⁶ *Kupec benátský*, [online], © 2001–2017, [cit. 2016-12-06], CSFD.cz, dostupné z <http://www.csfd.cz/film/175918-kupec-benatsky/prehled/>

¹³⁷ *Kupec benátský*, [online], © 2001–2017, [cit. 2016-12-06], CSFD.cz, dostupné z <http://www.csfd.cz/film/175918-kupec-benatsky/prehled/>

Křesťanská moudrost má zvítězit na židovskou vychytralostí. Podle zákona – „*neboť ukládal křesťanovi o život*” – Shylockův majetek propadá a on musí prosit o milost, o svůj život dóžete. Bez majetku nechce Shylock žít. Váří se po zemi a skučí. Někdo tuto scénu, vlastně celou roli v divadle, přehrává. „*Naštěstí je tu Pacino. Nepřehání, nehřímá, nekňučí; jeho Shylock je věcný, žádná karikatura. Dobrou polovinu svého partu utáhne hravě jen hlasem, ani když se jeho hrdina rozohní, nesahá Pacino k přepjatosti. Sílu nehledá v intenzitě, důraz neobaluje do křiku a úsměv nosí Pacinův Shylock jen v koutku úst: milimetrový, skoro nepostřehnutelný.*“¹³⁸

Antonio chce Židův majetek předat křesťanskému muži jeho dcery. A Shylock musí přejít na křesťanskou víru. Žid uzná – z donucení – že je spokojen. Odchází zničen. Lidé na něj plijí. A život je zase krásný a čistý. Zloduch Shylock zůstal sám. Lidskost zvítězila nad židovstvím.

Nezbývá, než se zamyslet, zda je správné tento film uvádět, stejně jako hru. Protože ukazuje nejodpornější stránky židovství, to co je za něj vydáváno antisemity, v plné nahotě. Asi nikdo nebude popírat, že Židé se živilí a často žijí jako penězoměnci. Rovněž nikdo nepopře, že často žádali a žádají nelidské úroky a že tak zničili mnoho životů. Žádat místo peněz křesťanské srdce... tohle je jistě hnané ad absurdum. Je v popředí antisemitismus? Nenávist mezi Židy a ne-Židy je historicky daná skutečnost. Shakespeare tím možná chtěl říci – není cesty ke shodě. Představuje Shyloka jako přehnané zosobnění rozervanosti židovské povahy. Ve filmu působí především tragicky, komičnost předlohy mizí. Přece však Žid chce pouze to, co mu právem náleží a je o to křesťany znovu obrán a navíc ponížen. Ale zároveň v postavě židovské dívky Jessicy naznačil Shakespeare možnost, že zaplaví-li srdce Žida láska, on dobrovolně opustí svou rasu a přidá se na stranu dobra. To je pojmání autora divadelní hry a filmových adaptátorů. Protože v průběhu dějin rozhodovali často lidé, jejichž srdce „nezaplavila láska“, stala se hra problematickou a byla nazývána antisemitskou. Ale ona jen vyslovovala názor na to, jak

¹³⁸ SPÁČILOVÁ, M., *Kupec benátský: Jeden herecký požitek a spousta ornamentů*, iDnes/ Zpráva, [online], © 1. 12. 2006, [cit. 2016-12-05], dostupné z http://kultura.zpravy.idnes.cz/recenze-filmu-kupec-benatsky-dib-/filmvideo.aspx?c=A061201_132426_filmvideo_kot/

řešit to, co je nad slunce jasné. Kéž by srdce všech lidí světa „zaplavila láska“ a oni se přidali na stranu svobody, pravdy a dobra.

8.2.4 Umučení Krista

Silně expresivní film¹³⁹ Mela Gibsona s Jamesem Caviezelem v hlavní roli vychází z křesťanského pojetí dějin. Mnozí Židé ho nazvali antisemitským. Zásadní otázkou je, zda je tento film nenávislný vůči židovské populaci, nebo zda pouze realisticky popisuje poměrně dobře známou historii. Federace židovských obcí: „*Již krátce po uvedení filmu bylo konstatováno, že v době vzrůstajícího antisemitismu lze Gibsonovo dílo snadno zneužít k legitimizaci protizidovské nenávisti.*“¹⁴⁰

Naše přední kritička poznamenává o filmu: „*Bud' kolem něj zuří náboženská válka, zda má, či nemá protizidovské vyznění, což zpravidla končí u vyváženosti „zlých“ a „hodných“ postav. Nebo se mluví o smrti otřesených diváků.*“¹⁴¹ Židé celosvětově Gibsona obviňovali z antisemitismu: „*Z toho co víme, film nakonec vyznívá jako obvinění Židů z ukřižování Krista. V době, kdy je antisemitismus na vzestupu, se obávám toho, co všechno může film rozpoutat,*“ řekl Abraham Foxman působící v newyorské odbočce Ligy proti hanobení rasy.¹⁴² Režisér však sám prohlásil: „*Co se mě týče, je to proti principům mé víry. Antisemitismus je hřích. Díval jsem se na Schindlerův seznam a co dělali Němci, je příšerné, ale neznamena to, že kvůli tomu nenávidím Němce, chci jim ublížit nebo něco takového.*“¹⁴³ Podpořil ho i William Donohue z americké Katolické ligy: „*Lidé, kteří stojí za podobnou kritikou, opravdu patří do blázince, protože jsou naprosto mimo. Ten film je o lásce, obětování a vykoupení – není to o obviňování lidí.*“¹⁴⁴

¹³⁹ *Umučení Krista* – osobní archiv autora

¹⁴⁰ Židé jsou znepokojeni oceněním pro Gibsona, vadí jim *Umučení Krista*, [online], © 3. 6. 2014, [cit. 2016-12-07], iDnes/ Zprávy, dostupné z http://kultura.zpravy.idnes.cz/mel-gibson-zidovske-obce-08a-filmovy-festival-vary.aspx?c=A140703_140853_filmovy-festival-vary_vha/

¹⁴¹ SPÁČILOVÁ, M., *Umučení Krista. Film nebo případ?*, MF dnes, [online], © 3. 4. 2004, [cit. 2016-12-07], dostupné z http://kultura.zpravy.idnes.cz/umuceni-krista-film-nebo-pripad-d36-filmvideo.aspx?c=A040402_171157_filmvideo_lf

¹⁴² *Kontroverzní film Umučení Krista Mela Gibsona*, [online], © 2016, [cit. 2016-12-07], BBC CZECH.com, dostupné z http://www.bbc.co.uk/czech/specials/1635_gibson_passion/index.shtml

¹⁴³ *Kontroverzní film Umučení Krista Mela Gibsona*, [online], © 2016, [cit. 2016-12-07], BBC CZECH.com, dostupné z http://www.bbc.co.uk/czech/specials/1635_gibson_passion/index.shtml

¹⁴⁴ *Kontroverzní film Umučení Krista Mela Gibsona*, [online], © 2016, [cit. 2016-12-07], BBC CZECH.com, dostupné z http://www.bbc.co.uk/czech/specials/1635_gibson_passion/index.shtml

Proti filmu se postavili i některé významné listy: The New Yorker: „*Dvě hodiny tupě sledujeme, jak je krásný, bičovaný, polonahý muž umučen k smrti. Gibson je zcela zaměřen na utrpení Krista, a tak málo se dotýká duchovního významu posledních hodin, že hrozí, že Ježíšův odkaz lásky vyzní jako odkaz nenávisti.*“¹⁴⁵ Nebo The Los Angeles Times: „*Problém s násilím v Utrpení Krista nespočívá v tom, že je těžké ho přijmout, ale v tom, že sadistická intenzita vymaže z filmu vše ostatní. Ještě horší je však to, že podporuje jednostranný pohled na Ježíše tím, že omezuje celý jeho život a učení, jež změnilo svět, jen na Kristovo utrpení, jen ke zmínce, že to byl výlučně on, kdo byl ochoten přijmout nevýslovný trest za naše hříchy.*“¹⁴⁶

Cílem práce není seznámit čtenáře s dějem filmu, autor se zaměří pouze na místa, která jsou sporná a na hranici antisemitismu.

Ježíš je veden v poutech, bit a mučen.

Žid platí veleknězi, před něhož je Ježíš předveden. Římané vědí o jeho zatčení, vědí také, že farizeové ho k smrti nenávidí. Ti ho vyslychají, ponižují. Sotva se začne hájit, je bit. Velekněz vyslychá ty, kterým Ježíš kázal. Dozvídají se o jeho spolupráci s démony, i to, že si říká židovský král a syn Boží. Kdo mluví pro něj, je zahrán. Ježíš se přímo u soudu prohlásí za syna Božího. Lidé žádají smrt. Každý ho chce udeřit. Petr ho zapírá. A přitom přísahal, že s ním půjde i na smrt. Ježíš předem věděl o jeho zradě.

Jidáš vrací svou odměnu a žádá, aby Ježíše pustili. Odmítnou ho. Je prokletý. Děti ho pronásledují. Bijí. Křičí. Vyženou ho z města. Aby se sám oběsil.

Ježíše musí odsoudit Pilát jakožto představitel Říma. Zbitý Ježíš je před něj předveden a ptá se Židů, zda vždy trestají vězně před vynesením rozsudku. To je jasný pokus o dehonestaci Židů. Velekněz žádá trest smrti – porušil sabat, káže hanlivé a odporné bludy, navíc vede sektu, je syn Boží... Mesiáš. Zakázal platit daň císaři.

¹⁴⁵ *Kontroverzní film Umučení Krista Mela Gibsona*, [online], © 2016, [cit. 2016-12-07], BBC CZECH.com, dostupné z http://www.bbc.co.uk/czech/specials/1635_gibson_passion/index.shtml

¹⁴⁶ *Kontroverzní film Umučení Krista Mela Gibsona*, [online], © 2016, [cit. 2016-12-07], BBC CZECH.com, dostupné z http://www.bbc.co.uk/czech/specials/1635_gibson_passion/index.shtml

Pilát dává před lid přivést vraha Barabáše. Má totiž, jako každoročně, propustit jednoho vězně. Kterého tedy propustit – Ježíše nebo Barabáše? Velekněz navrhuje propuštění Barabáše. Nenávist Židů k pravdě je obrovská.

Ježíš musí být ukřižován, požadují Židé. Jsou líčeni jako nemilosrdní. Pilát by ho dal zbičovat a propustil by ho. A tak je syn Boží zbit. Židé zamračeně přihlížejí. Když odejdou velekněz a jeho lidé, je „akt spravedlnosti“ rákoskami ukončen. Ježíš leží ve své krvi. Odnášejí ho, táhnou pryč. Ježíš dostává trnovou korunu. Zapichují mu ji trny do hlavy. Židé jsou nespokojeni. Velekněz požaduje ukřižování. Davy se bouří, chtějí smrt Krista za každou cenu. Pilát si myje ruce a ustupuje.

Ježíš sám si musí nést svůj kříž. Židé okolo ho proklínají. Římané ho bijí. „*Účinnější je hlas ulice, lačná lůza, cynismus katanů, davový lynč, anonymní hrubost a bezbřehý chaos.*“¹⁴⁷ Vstává, kdykoliv je sražen. Jde v nenávisti, která ho obklopuje. Jeho matka ho následuje tak, jako když byl dítě. Pilát smutně sleduje ubohost Židů i svých mužů. Římané pochopí, že odsouzenec již nemůže dál. Pomohou mu před Židy, kteří by snad Ježíše ušlapali. Nedovolí ale ženě podat mu vodu. Ženy prosí o milost pro odsouzence. Žid vybraný vojáky, aby nesl kříž, se vzbouří. Nepomůže už s křížem ani o krok dál, budou-li dál bít. Bití ustává. Kříž je nesen dál. I Ježíšem.

Tato následující pasáž je nutná pro zdůraznění krutosti mučitelů: Jsou u konce cesty. Žid pomocník je odehnán. Ježíš musí vstát, aby byl přibit na kříž. Posmívají se mu, křičí. A on vstává. Čelem k nebi.

Je mezi svými učedníky. A znovu na místě své smrti. Srážejí ho. „*Nikdo nemá větší lásku, než ten, kdo položí život za své přátele,*“ praví k učedníkům. Dopluží se na kříž. Je připoután. Přibíjení začíná. „*Milujte se, jako jsem já miloval vás.*“ Hřeby zajíždějí do dlaní. „*Já jsem ta cesta, pravda i život.*“ Lámou mu kosti. „*Otče, Otče...*“ Římané se smějí. Kříž je otočen. Krev kape na zem. Velekněz, Židé jsou konečně uspokojeni. Kříž vztyčen. Bolest je děsivá. „... *hlavní „hrdinkou“ zůstává krev a zase krev, na bílém rouchu i rozervaném těle, na písku, kamení, kůlu. Každý hřeb vbíjený do Ježíšových údů,*

¹⁴⁷ SPÁČILOVÁ, M., *Umučení Krista. Film nebo případ?*, MF dnes, [online], © 3. 4. 2004, [cit. 2016-12-07], dostupné z http://kultura.zpravy.idnes.cz/umuceni-krista-film-nebo-pripad-d36-/filmvideo.aspx?c=A040402_171157_filmvideo_lf

*každý praskot kostí, každý kus masa vytržený při bičování okovanými dŕtkami se valí z plátna s tak hrůznou důkladností, až pocit nevolnosti člověka zahltlí, rozdírá ho i vydírá...“¹⁴⁸ „Kritik deníku Telegraph John Hiscock napsal, že od násilí na plátně si odpočineme jen v ojedinělých okamžicích, a ptá se, jestli dospělí budou schopni tolik krve na scéně vydržet.“¹⁴⁹ Neustálé návraty mezi učedníky k jeho moudrým slovům. Zločinec ukřižovaný vedle na Ježíše křičí, aby se zachránil, je-li syn Boží. Velekněz se mu vysmívá. „*Otče, odpusť jim, nevědí, co činí.*“ Bouře zahání strážce i krvežíznivé Židy. Poslední zde zbylí Římané pouštějí matku k synovi. Líbá jeho nohy. „*Žlzním.*“ Voják mu dá napít. „*Bože můj, proč jsi mě opustil?*“ Syn snad ztrácí víru? Nikoliv: „*Otče, do tvých rukou odevzdávám svého ducha.*“*

Cosi se počíná dít. Židovský chrám se bortí. Země se chvěje. Longin dobíjí Ježíše kopím. Velekněz pláče. Tělo Ježíšovo je spuštěno z kříže bezvládné. Marie bdí u syna.

A syn Boží vstává z mrtvých k věčnosti a ke svému království nebeskému.

Je opravdu tenhle film antisemitský? Pokud bychom měl soudit podle bouřlivých reakcí židovských obcí z celého světa, pak nejspíš ano.

The Chicago Sun-Times píše: „*Je to jediný film s náboženskou tematikou, s výjimkou Evangelia podle svatého Matouše italského režiséra Piera Paolo Pasoliniho, jenž se skutečně vyrovnává s tím, co se stalo. Je to nejsilnější, důležitá a nejlépe graficky ztvárněná interpretace posledních hodin Ježíše Krista, která se objevila na filmovém plátně. Mel Gibson je mistrovským vypravěčem a toto je jeho životní dílo.*“¹⁵⁰ Židé jsou ve filmu představeni jako krvežíznivé bestie, kterým nejde o nic, než o smrt Ježíše, protože on se postavil proti jejich penězoměnectví. Což zde ovšem není traktováno. Rabín Marvin Hier, který vede Centrum Simona Wiesenthala v Los Angeles: „*Takovéto zobrazení bude mít negativní následky, i když nemůže zapříčinit přímý*

¹⁴⁸ SPÁČILOVÁ, M., *Umučení Krista. Film nebo případ?*, MF dnes, [online], © 3. 4. 2004, [cit. 2016-12-07], dostupné z http://kultura.zpravy.idnes.cz/umuceni-krista-film-nebo-pripad-d36-filmvideo.aspx?c=A040402_171157_filmvideo_lf

¹⁴⁹ *Kontroverzní film Umučení Krista Mela Gibsona*, [online], © 2016, [cit. 2016-12-07], BBC CZECH.com, dostupné z http://www.bbc.co.uk/czech/specials/1635_gibson_passion/index.shtml

¹⁵⁰ *Kontroverzní film Umučení Krista Mela Gibsona*, [online], © 2016, [cit. 2016-12-07], BBC CZECH.com, dostupné z http://www.bbc.co.uk/czech/specials/1635_gibson_passion/index.shtml

antisemitismus. ¹⁵¹ A dále tvrdí, že Gibson ukázal Židy „*ve velmi negativním světle... Jeví se jako lidé s ostrými lokty, chamtiví, se zlým pohledem a povahou podobnou Rasputinovi.*“ ¹⁵² Pro neznalé onoho starého příběhu je složitější pochopit, proč tak velice požadují Ježíšovu smrt.

Podívejme se, jak jsou představeni Římané. Jako odporní lidé vyžívající se v mučení a bití člověka, který dokázal sjednocovat národ. Pokud jde o Piláta, to byl podle filmu člověk ne příliš statečný, který Židům prostě ustoupil. A Krista nechal potrestat nejkrutějším možným způsobem, i když sám prohlásil, že na něm nenašel vinu. Takže tento římský prefekt je vlastně naprosto bezcharakterní darebák. Dovedeme-li tuto úvahu ad absurdum, lze film vnímat i jako antiřímský.

Antisemitský film? Je to příběh o hrdinství Ježíše Krista, který byl po matce Žid. Je o věrnosti synovi, kterou prokazuje židovská matka syna Páně, Žida podle halachy. Je o velikosti muže, který vyšel z židovství a o mravní síle nezdolnosti ženy, která prostě byla plně židovského původu. Někteří lidé mají statečné srdce, jiní zbabělé, někteří lidé jsou čestní, jiní napak, někteří lidé se stávají cestou ke světlu, jiní tu cestu rozbíjejí. Bez ohledu na rasu, národnost, ale nikoliv bez ohledu na osobní přesvědčení.

Herec Caviezel: „*Pokud někdo tvrdí, že je film antisemitský, pak je Bible také antisemitská.*“ ¹⁵³ Autor se domnívá, že Mel Gibson nenatočil antisemitský příběh, ale realistický, místy naturalistický hraný dokument. Vzedmuté emoce nejsou v tomto případě namístě. „*Je třeba odlišit antisemitismus jakožto nenávisť k židům z rasových důvodů od antijudaismu, což je polemika s židovským náboženstvím. Antisemitský tento film rozhodně není, ale jisté prvky antijudaismu v něm lze najít stejně jako v evangeliu.*“ ¹⁵⁴

¹⁵¹ *Kontroverzní film Umučení Krista Mela Gibsona*, [online], © 2016, [cit. 2016-12-07], BBC CZECH.com, dostupné z http://www.bbc.co.uk/czech/specials/1635_gibson_passion/index.shtml

¹⁵² *Kontroverzní film Umučení Krista Mela Gibsona*, [online], © 2016, [cit. 2016-12-07], BBC CZECH.com, dostupné z http://www.bbc.co.uk/czech/specials/1635_gibson_passion/index.shtml

¹⁵³ *Papež přijal filmového Krista Jima Caviezela*, [online], © 18. 3. 2004, [cit. 2016-12-07], Novinky.cz, dostupné z <https://www.novinky.cz/koktejl/28035-papez-prijal-filmoveho-krista-jima-caviezela.html>

¹⁵⁴ MÍŠKOVÁ, V., *Podle Halíka balancuje Umučení Krista na hranici kýče*, [online], © 31. 3. 2004, [cit. 2016-12-07], Novinky.cz, dostupné z <https://www.novinky.cz/kultura/28960-podle-halika-balancuje-umuceni-krista-na-hranici-kyce.html>

Mel Gibson v americké televizní show Primetime poznamenal: „*Proto, abych byl antisemitský, bych musel být nekřesťanský. A to nejsem... Pokud má někdo problém s filmem, jeho problémem nejsem já, ale evangelium, protože film se drží evangelia.*“¹⁵⁵

8.2.5 Zrození národa

Jedná se o jeden ze základních kamenů americké i světové kinematografie¹⁵⁶. Zároveň ale i o „*jeden z nejrasisťičtějších filmů všech dob, možná ten vůbec nejrasisťičtější*“, uvedla Ellen Scottová, autorka knihy *Cinema Civil Rights*: „*Film zobrazuje lynčování jako pozitivní věc, říká, že jistí černoši si lynčování zaslouhují.*“¹⁵⁷ Režisér David Wark Griffith ho realizoval podle díla Thomase Dixona v roce 1915 s Lillian Gish, Mae Marsh, a Henrym B. Walthallem v hlavních rolích. „*Na filmu Zrození národa je nejhorší to, jak dobrý film to je, zní titulky v listu The New Yorker.*“¹⁵⁸

Je to obrovský historický epos, první americký velkofilm vyrobený v dobách, kdy se do kina chodilo na patnáctiminutové a kratší filmy, odehrávající se v dobách války Jihu proti Severu. Jsou to dějiny vzniku, vývoje a konce otrokářství na Jihu Spojených států. Tento němý film měl velký komerční úspěch přesto, že ho levičáci vždy označovali za rasistický. Film stál více než 100 000 dolarů, v té době neskutečná částka. Vstupné stálo dva dolary (dnešních cca 47 dolarů). Na jiné filmy se chodilo za pár centů. Návštěvníci měli často možnost vidět ho s doprovodným orchestrem, hrajícím skladby vytvořené přímo pro tento film. Za první dva roky ho vidělo přibližně 10% Američanů a vydělal 4,8 miliony dolarů, konečný zisk pak byl cca 13–18 milionů dolarů.¹⁵⁹

Režisér byl Jižan, jeho otec, kterého obdivoval, za Konfederaci bojoval. „*A jak bojoval! Roaring Jake (Burácející Jake), jak se mu říkalo, se blýskl mnoha odvážnými a úspěšnými akcemi a nezdolností. Byl celkem pětkrát zraněn, v bitvě u Corinthu vedl své*

¹⁵⁵ *Kontroverzní film Umučení Krista Mela Gibsona*, [online], © 2016, [cit. 2016-12-07], BBC CZECH.com, dostupné z http://www.bbc.co.uk/czech/specials/1635_gibson_passion/index.shtml

¹⁵⁶ Zrození národa – osobní archiv autora

¹⁵⁷ LORENC, D., *První americký velkofilm byla rasistická propaganda. Skvostně natočená*, [online], © 25. 2. 2015, [cit. 2016-12-07], dostupné z http://xman.idnes.cz/rasisticky-velkofilm-zrozeni-naroda-dsr-/xman-styl.aspx?c=A150224_122205_xman-styl_fro

¹⁵⁸ LORENC, D., *První americký velkofilm byla rasistická propaganda. Skvostně natočená*, [online], © 25. 2. 2015, [cit. 2016-12-07], dostupné z http://xman.idnes.cz/rasisticky-velkofilm-zrozeni-naroda-dsr-/xman-styl.aspx?c=A150224_122205_xman-styl_fro

¹⁵⁹ LORENC, D., *První americký velkofilm byla rasistická propaganda. Skvostně natočená*, [online], © 25. 2. 2015, [cit. 2016-12-07], dostupné z http://xman.idnes.cz/rasisticky-velkofilm-zrozeni-naroda-dsr-/xman-styl.aspx?c=A150224_122205_xman-styl_fro

mužstvo na káře, protože kvůli zraněním nebyl schopen sedět v sedle. ¹⁶⁰ Když režisérův otec umíral, byli u smrtelné postele i jeho plačící bývalí otroci, kteří svému pánovi věrně dál sloužili. „*Jako děti, které opustil vychovatel a pečovatel, jsou plni hlubokého žalu, ale též obav o vlastní budoucnost, jak je mohl opustit? Jsem si zcela jistý, že ho opravdu milovali.*“ ¹⁶¹

Tak to hodnotil velký režisér ve svých pamětech. Neodmítal tedy černochoy jako takové. Věřil v rozumné a poslušné lidi tohoto etnika a pak ale jsou i ti druzí, o nichž natočil svůj film. Ti, kteří odmítají moudré rady bílých a snaží se prosadit vlastní mdlý rozum plný nenávisť. „*Po porážce jižanských států v občanské válce přišel s osvobozením otroků rozvrat a dekadence. Někdejší otroci, primitivní a pomstychtivé kreatury, utlačují své někdejší starostlivé pány, upírají jim volební právo, beztretně rabují a plení, opíjejí se a usilují o bílé ženy.*“ ¹⁶²

I proto je patrný režisérův kladný poměr k bílým obyvatelům USA. Popisuje snahy o zrušení otroctví, občanskou válku – státy byly na jejím začátku více méně samostatné (proto Zrození národa), po ní již sjednocené, vraždu prezidenta Lincolna a především úspěch organizace, která se vždy stavěla za bílé proti barevným obyvatelům Ameriky. Tedy Ku-Klux-Klanu. Ten snímek využíval k náboru nových členů. Griffith obviňuje z hrůzné situace především úplatné politiky Severu. Proti filmu protestovala Národní asociace pro povznesení barevného obyvatelstva (National Association for the Advancement of Colored People), která také usilovala o jeho zákaz. Vydávala drobné publikace o jeho lhavosti. Ze strany Afroameričanů docházelo i k násilnostem, především v Bostonu a Filadelfii. Film ale podpořil a přímo v Bílém domě shlédl prezident Woodrow Wilson.

V centru zájmu stojí jižanská rodina Cameronů a severánská Stonemanů. Synové milují dcery a naopak. Hrají zde značné emoce. Otroci, podporovaní Severany, se v závěru války mstí svým bílým pánům. Griffith je představuje jako zrůdy, mající zájem

¹⁶⁰ LORENC, D., *První americký velkofilm byla rasistická propaganda. Skvostně natočená*, [online], © 25. 2. 2015, [cit. 2016-12-07], dostupné z http://xman.idnes.cz/rasisticky-velkofilm-zrozeni-naroda-dsr-/xman-styl.aspx?c=A150224_122205_xman-styl_fro

¹⁶¹ LORENC, D., *První americký velkofilm byla rasistická propaganda. Skvostně natočená*, [online], © 25. 2. 2015, [cit. 2016-12-07], dostupné z http://xman.idnes.cz/rasisticky-velkofilm-zrozeni-naroda-dsr-/xman-styl.aspx?c=A150224_122205_xman-styl_fro

¹⁶² LORENC, D., *První americký velkofilm byla rasistická propaganda. Skvostně natočená*, [online], © 25. 2. 2015, [cit. 2016-12-07], dostupné z http://xman.idnes.cz/rasisticky-velkofilm-zrozeni-naroda-dsr-/xman-styl.aspx?c=A150224_122205_xman-styl_fro

jen o alkohol a na znásilňování bělošek. Mladý Stoneman se staví proti unijním vojákům, protože pochopí, kde je pravda a spravedlnost. Pořádek nakonec zajistí hrdinové z Ku-Klux-Klanu, chytí černého vraha, soudí ho, odsoudí a spravedlivě zlynčují k smrti. Popravený předtím pronásledoval bělošku a ta raději, než aby se mu poddala, skočila z útesu. V jiné scéně je dům bělochů obklíčen černochoy, chystajícími se znásilnit dceru majitele. Ten míří na její hlavu puškou. Raději ji zabije, než aby dopustil, že ji zprzní černoši.

Je tedy tento „*nejasističtější film všech dob*“ skutečně rasistický? Neukazuje uměleckým způsobem jen realisticky to, co se dělo za občanské války na jihu USA? Kde a kdy se zobrazení pravdy stává rasismem? Není to ve chvíli, kdy to poslouží něčím „vyšším“ zájmům. Ne, ten film není rasistický. Je pouze realistický. Objektivně ale lze souhlasit s tím, že i opačný názor má plné právo na svou existenci.

9 Extremismus na internetu v ČR

Projevy extremismu na internetu jsou nesrovnatelně podstatnější, než v televizi nebo v kině. Je to způsobeno přetrvávající svobodou, která panuje doposud na tomto novém médiu. Je možno vybírat z opravdu rozsáhlého množství extrémistických webů nebo jenom videoklipů umístěných např. na youtube, ať již jakéhokoliv zaměření. Autor se zde pokusil vybrat nejvýraznější. Jak z hlediska široké popularity - viz Ortel, či starší Orlík, tak i z hlediska nebezpečnosti a agresivnosti - viz. ostatní vybraní - White media, Společnost křesťanů a Židů, Romea.tv, pravicové skupiny a zpěváci - Sons of Bohemia, Conflict 88, Ondrej Ďurica, levicové skupiny a zpěváci - Křikzticha, Revolta a další, kteří se pod svá "díla" raději nepodepisují.

Jaká kritéria autor zvolil pro výběr jednotlivých videí na internetu? Vycházel ze znalostí, které nashromáždil v teoretické části. Tam se studiem seznámil s různými extrémistickými hnutími a následně našel servery jejich i s nimi sblížených skupin. A to ať již se jedná o politické nebo hudebně - politické záležitosti, přesněji spoty či klipy. Pokusil se v nich vyhledat nejagresivnější prvky.

9.1 White media

... uvádí cyklus „*Jak se žije v multi-kultí*“.¹⁶³

V prvním díle se divákům představuje kriminalita černých obyvatel USA. Záběr z kamery v obchodě – přepadení. Informace o tom, že v roce 2003 bylo v USA celkem 75 667 zatčených za loupež, z toho 54% bylo černé barvy pleti, přičemž podíl osob černé pleti na počtu obyvatel USA je 13%. Zdroj: Federal Bureau of Investigation, USA. A další surové přepadení v obchodě. Černochoz rozbije prodavače hlavu lahví. Podle Bureau of Justice, USA je „*Černochozů v USA menšina. Přesto páchají 6–7x více vražd než běloši.*“ Záběry přepadení staré paní černochem. Upozornění na to, ve kterých městech USA je největší kriminalita – dle sčítání v roce 2007. Jsou to Detroit, Washington a New Orleans, kde absolutní většinu obyvatelstva tvoří černoši. Další a další záběry surovostí páchaných černochoy. Kdo se brání, je nazván xenofobem, případně náckem. Muslimský politik Boudemi prohlásil v roce 1976: „*Zalidníme Evropu našimi dětmi. Porazíme nevěřící dělohami našich žen.*“ Faktem je, že počet muslimů v Evropě se blíží 60

¹⁶³ <http://www.white-media.info/>

milionům. I díky tomu v ulicích evropských měst hoří auta. Muslimové na svých demonstracích nabádají k zabíjení nevěřících. Ve Švédsku je podle právničky Ch. Hjelm 5 000 případů znásilnění ročně. 85% pachatelů jsou imigranti. „*Znásilnit nezahalenou bílou dívku není hřích proti islámu,*“ tvrdí muslimové. V Africe jsou části těl zavražděných dětí používány k výrobě různých lektvarů. Tyto čarodějnické metody jsou nyní často praktikovány i v Anglii. Muslimské rodiny pravidelně zabíjejí dívky, které si odmítly vzít muže, který jí byl rodinou vybrán. Je představena německá škola, kam chodí 83% imigrantů. Bílé děti jsou brutálně napadány. Stejně tak i pedagogové. Ukázáno v záběrech. Útočníci si to pěkně natočili. Školní inspektor zakazuje pedagogům o tom mluvit s televizí. Činí tak písemně. Kdyby učitel veřejně promluvil, byl by vyhozen z práce jako „nácek“. Záběry homosexuálního znásilnění hochy v USA. Bílí lidé odcházejí ze svých měst. Bojí se. V Detroitu musejí bílí bydlet v opevněných blocích. V Itálii se formují protiimigrantské hlídky. Podporuje je 75% Italů. Závěr videa: „*Nesmíme nečinně přihlížet.... Multikulturní zlo potřebuje ke svému vítězství jedině: Aby bílí lidé tolerovali a nebránili se.*“

9.2 Stránky Společnosti křesťanů a Židů

Film „Proč jsou Židé nenáviděni?“ V úvodu je položena otázka: „*Jsou skutečně tak nevinní, jak se nám dnes předkládá? Byli snad Židé od počátku tohoto letopočtu vyhnáni ze 109 zemí bezdůvodně?*“¹⁶⁴

Proč existuje něco jako antisemitismus? Dr. William Luther Pierce vám řekne čistou pravdu na rovinu. „*Je velmi důležité, abychom pochopili, co se děje a kdo za tím stojí. Sdílejte pravdu a nebojte se jí nebo na svůj strach jednou sami doplatíte.*“

Americký Rabín Schneerson tvrdí: „*Ne-Židé jsou podlidé, jsou jako dobytek. Ne-Židovská duše pochází ze tří satanských sfér. Židovská podstata duše pochází ze svatosti.*“

To je čistě antisemitská agitka, v níž jsou výroky známých židovských osobností dávány účelově do kontextu se světovým děním. Je zdůrazňováno, co všechno špatného Židé spáchali a především to, jak pohlížejí na „gojim“. Cílem takových filmů je vyvolávat nenávist mezi Židy a ne-Židy.

¹⁶⁴ <http://krestane-zide.info/index.php/cz/>

Další dokument této organizace nese název Kdo vyprovokoval holokaust? Proč Hitler nenáviděl židy?. Ve filmu jsou „odhalována“ známá i neznámá fakta. Jsou účelově zneužívána a je tvrzeno, že Židé vyvolali nacistickou nenávist a holocaust zavinili vlastně sami. Protože vraždili inteligenci v Rusku a na Ukrajině. Protože přepadli po 1. světové válce Polsko. Protože vyvolávali krvavé revoluce v té době v Maďarsku a v Bavorsku. Jména, jména, jména a vždy zdůrazněn židovský původ vrahů. Např. Kurt Eisner – vůdce rudé revoluce a první republikánský premiér Bavorska (zavražděn 21. února 1919). Závěrečný titulok: „*Vznik nacismu a jeho radikálního antisemitismu byl do značné míry reakcí na agresi ze strany Židů a jejich radikálního marxismu a bolševismu.*“ Cílem tohoto výrazně propagandistického „díla“ je vyvolat v divácích představu, že Židé si za miliony svých mrtvých v koncentračních táborech mohli sami. Protože chtěli ovládnout Německo, Evropu, celý svět pomocí vraždění a mučení, rudého teroru. A to, co Židům udělal Hitler, to byla pouhá obrana před židovskou zhoubou. A vlastně to bylo nedostatečné. Značně hrůzná myšlenka, vzniklá spolu s konspiračními teoriemi.

9.3 Romea.tv

Jedná se o mimořádně agresivní, rasistický, proromský hrubý server extremisticky laděný jednoznačně doleva.¹⁶⁵ Prakticky veškerá videa buď zdůrazňují kvalitní, vzdělané, či umělecky nadané Romy, nebo si stěžují na nepřátelské postoje z hlediska většinové společnosti. Většinová společnost jim nechce dávat dávky v potřebné výši, byty zadarmo, nechce jim prostě věnovat náležitou péči, postarat se o jejich blaho. Ta péče a to blaho jim „právem“ náleží, protože byli v našem – dle jejich názoru – rasistickém státě po celá léta utlačováni. V mnoha videích hlasitě pokřikují, že Čechy jsou rasistická země. 28. 1. 2015 vzniklo video umístěné na těchto stránkách. Název: „*Provokátor narušil pietní akt k uctění památky obětí holocaustu*“. Akce se odehrála na Národním hřbitově v Terezíně. Muž s buřinkou si poklidně natáčel manifestující Romy s plakáty. Romům se to nelíbilo a požadovali po něm bezdůvodně, aby s tím přestal a záznam smazal. Zavolali na něj i policii, která více méně nevěděla, jak spor vyřešit. Anglicky mluvící Rom byl mimořádně zuřivý a na pána povykoval. Protože několik Romů natáčelo zase onoho muže s buřinkou a rovněž odmítalo smazat své záznamy, muž odmítal také. Závěr šel do vytracena. Každý si asi ponechal své záznamy. Romský režisér, zdá se, nevěděl, jak to obrazově a

¹⁶⁵ <http://www.romea.cz/cz/video>

významově pojmout. Otázkou zůstává, proč si Romové myslí, že mohou natáčet „gadžu“, který si natáčí je, ale on si je natáčet nesmí? Zřejmě se domnívají, že jejich práva jsou podstatná a jeho nikoliv. Je to ostrý projev rasistického chování Romů. Pod titulkem „*Legendární Pérák: Hrůzy Osvětlemi doted' páchnou*“ (27. 1. 2015) uvádí server záběry evidentně kriminální činnosti maskovaného muže, který násilně vnikl do areálů vepřina v Letech a pomaloval zdi sprejem. Stejným způsobem poškodil i různá další místa v hlavním městě Praze. Je otázkou, zda majitelé serveru oznámili patřičným způsobem totožnost muže, aby mohl být tento spravedlivě potrestán. Je rovněž otázkou, zda se Romea tv nedopouští sama trestného činu, pokud propaguje činnost člověka, který porušuje zákon.

9.4 Klipy

Zvláštní kategorií jsou videoklipy, které se na internetu objevují v obrovském množství. Některé jsou natočeny jako skutečné, hrané klipy, jindy jde o záznam z koncertu, v největším množství případů jde o písničky, které jsou obrazově pokryty jednou nebo více fotografiemi. Hudebně se často jedná o hodně tvrdý rock, někdy ale i o písně lyrického charakteru, případně o nově otextované klasické písně nebo i symfonie (Smetanova Vltava se objevuje ve více zpracováních). Úroveň těchto klipů je z hudebního i literárního hlediska velmi rozdílná. Určitá část této produkce může být považována za skutečný symbol odporu proti establishmentu. Z tohoto hlediska je nejzajímavější plzeňský Ortel, brněnská skupina Sons of Bohemia, Conflict 88, Slovák Ondrej Ďurica a další.

Orlík

Skupina působila na přelomu 80. a 90. let minulého století. K jejich písničkám se lidé dodnes vracejí a poslouchají je. Daniel Landa z tvorby Orlíku dodnes těží a některé písně zpívá dál. Kapela byla často v médiích nazývána „náckovskou“. „*Ti, co Landovu skinheadskou minulost, jeho extrémní názory a posedlost v používání symboliky evokující nacistickou, znají obšírněji, mají pro jeho vzkaz jiné vysvětlení: Starého psa novým kouskům nenaučíš*“¹⁶⁶, její členové tato označení důsledně popírali a popírají. Svě písně

¹⁶⁶ HASSAN, V., *Tráva je zelená, nebe je modré a Daniel Landa je nácek až do morku kostí*, © 30. 11. 2012, dostupné z <http://hassan.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=307909>

hodnotí spíše jako národovecké, zdůrazňující nutnost Čechů být hrdi na svůj národ a na svou zem.

„*Čech*“¹⁶⁷ – tvrdí muziku hoši v čele s Landou a Matáskem. Střídají se záběry z koncertu s popojížděním po Praze v Tatře 603 a chůzí v kanadách. „*Jsi Čech, Čech, Čech, tak si toho važ, jsi Čech, Čech, Čech a narovnat se snaž, jsi Čech, Čech, Čech a Čechům dělej čest...*“ Píseň vyjadřuje obrovskou nespokojenost a revoltu proti stávající vládě na přelomu 80. a 90. let a nacionalistickou formou vyzývá ke vzpouře.

„*Bílá liga*“¹⁶⁸ – čtyři tvrdí hoši zpívají vysloveně rasistickou píseň zaměřenou proti našim romským spoluobčanům, kteří mají „*černou duši*“ černých zabijáků. Proti nim existuje jediná obrana – „*bílá síla*“. Píseň zdůrazňuje, že tu ty „černé“ nechceme. Klip je složen z fotek kapely a potom obrázků Romů v nelichotivých pozicích.

„*Skinheadskej stát*“¹⁶⁹ – píseň čtyř tvrdých hochů o tom, že jediná možnost v téhle zemi je založit si „*skinheadskej stát*“. Vlastně jde o ironizování blaha na zemi, které nám slibují všichni politici a odboráři před volbami. Je to o té malosti a ubohosti. Na obrazovce je vidět pouze název kapely a napsaný výkřik „*Oi*“.

Ortel

Skupina funguje již více než deset let. Za tu dobu si Tomáš Ortel získal mezi svými příznivci pověst nového Karla Kryla, který je jeho velkým životním i uměleckým vzorem. Ortel je nespokojený se světem, v němž žije, s vládou, s naší pseudodemokracií, s nespravedlivými soudy. V poslední době se zcela otevřeně staví proti establishmentu v ČR. Ten má ale stále větší potíže s tím zakazovat jeho koncerty. Už proto, že skupina skončila v předposledním Českém slavíku na čtvrtém místě a v tom posledním dokonce na druhém, zpěvák pak si sám odnesl slavíka bronzového. A kategorii Skokan roku 2014 nevyhrála kapela pouze proto, že ji vedení soutěže raději „demokraticky“ zrušilo.

Píseň „*Nevinnej*“¹⁷⁰ – záznam z koncertu. Píseň o nespravedlivě zavřeném skinovi, který v sebeobraně zabil Roma a byl za to odsouzen k mnohaletému trestu za mřížemi.

¹⁶⁷ ORLÍK: *Čech*, [online], © 1990, [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=SzyoBXaLLCk>

¹⁶⁸ ORLÍK: *Bílá liga*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=9dz-72wACw0>

¹⁶⁹ ORLÍK: *Skinheadskej stát*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=_DGkpufFUH0

¹⁷⁰ ORTEL, *Nevinnej*, [online], © 2015, [cit. 2016-11-21], dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=7A5f2Z_WHcI

Kapela zde útočí na stav českého soudnictví, na tzv. pozitivní diskriminaci, na odlišný přístup soudnictví (státu) k majoritním a minoritním skupinám obyvatel. Za pozornost stojí obrovská sugestivnost zpěváka, která ho provází ve všech jeho písních a podporuje obraz pravdivosti.

„*Mešita*“¹⁷¹ – pravděpodobně nejslavnější Ortelova píseň. „*Cítit se budou v právu, ti v tom černým hávu. Útočí jen v davu a svatou válku ctí. Pro Alláhovo slávu uříznu ti hlavu. Mají jen o to snahu, zastavme šílenství!*“ Zpěvák sedí mezi dvěma postavami představujícími zahalené islámistické vrahy. Jeden na něj míří samopalem, druhý má v ruce nůž. Potom ho srazí na kolena a jeden z vrahů ho zabije nožem. Kvůli této skladbě bylo před více než třemi lety podáno na skupinu několik trestních oznámení pro xenofobii v ní obsaženou. Za oznámeními stál mimo jiné místopředseda Muslimské obce v Praze Samer Shehadeh. Zajímavé je, že ve stejné době se konala v brněnské mešitě antisemitská kázání a Vladimír Sánka, předseda Muslimské obce v Praze, otevřeně podporoval vraždění izraelských civilistů, předseda české muslimské obce Hassan Alrawi podporoval Hizballáh. Domnívám se, že dnes by si již nikdo netroufl na Ortel kvůli této písni, která přesně, až věštecky, popisovala budoucnost Islámského státu a jeho invazivní a teroristické jednání, podávat jakákoliv oznámení.

„*Můj dům, můj hrad*“¹⁷² – píseň o přátelství a o nutnosti „*zbraň pozvednout k nebesům*“, zpěvák „*vrchnost proklíná*“. Už nesnese „*být panstvem ponížena*“. Ortel vypráví o tom, že „*okrádá tu člověk člověka...*“ Nepředstavitelný smutek v uvědomění si pravdy. „*Brát, jenom brát by chtěl a profitovat z nás, stát, co dávno zapomněl, kdo do urny dal hlas.*“ Je to píseň o tom, že se musíme vzpamatovat a začít se bránit. Obrazově pokryto pouze fotografií zpěváka a názvem kapely.

Sons of Bohemia

„*Zrádce*“¹⁷³ – píseň o českém novináři J. X Doležalovi, o státním teroru, o tom že i „*mezi námi jsou zrádci*“. A těm je to třeba říct rovnou natvrdo. Doležal začínal jako

¹⁷¹ ORTEL, *Mešita*, [online], © 2013, [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=bi448xbDrVo>

¹⁷² ORTEL, *Můj dům, můj hrad*, [online], © 2014, [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=W8pbAz2xMnI>

¹⁷³ SONS OF BOHEMIA, *Zrádce*, [online], © 2012, [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=5S4kKkBNJWU>

skin, potom začal brát drogy, přidal se k Antifě a levicovým kruhům, začal o sobě tvrdit, že je Žid. „Ty byl jsi jedním z nás, dali jsme ti všechno, co kdy jsi chtěl, peníze, domov... Zradil rodinu i svou rodnou zem. Ty jsi zrádce, táhni pryč, jsi jen sráč...“ Doprovázeno fotografiemi těžkooděnců při zákrocích a feťáka, o němž píseň je.

„*Psanci doby*“¹⁷⁴ – vybydlený dům se spoustou odpadků, kapela hraje a zpívá o těch, kteří „nemají co ztratit“. „*Jsmo jeden národ, jsmo jedna zem, společně půjdem proti všem.*“ Jdou lesem se špinavou státní vlajkou a zpívají o lidech, kteří jsou uvězněni, protože se nebáli mluvit. A vlajka začíná vlát nad „bojovníky“. Je třeba zvednout vlnu odporu. „*Nás ted' už nic nezastaví, ani výhrůžky, ani okovy...*“

„*Vltava*“¹⁷⁵ – je pozoruhodné, jak se ze Smetanovy symfonické básně stane vynikající národovecká rocková píseň. „*Ted' prach a špína pokrývá tvoji rodnou zem, nic jiného ti nezbyvá, zbraň do rukou vem a bojuj s hlavou vztyčenou.... bud' hrdej, že seš Čech.*“ Skupina zpívá o „korytářích u moci“. O zákazech, umlčování, vodních dělech, o pocitech bezmoci, „*za tričko s nápisem, pošlou tě sedět*“, o strachu „*mocných z bezmocných*“, o stádu ovcí a braní drog. Na obraze anglický nápis: „*Miluju Česko.*“ Státní vlajka v srdíčku.

Conflict 88

Začínal vystupovat roku 2009, ovlivněn tvorbou Orlíku. Plzeňská skupina je vedena mezi neonacistickými. V jejich písních se často objevuje pozdrav „*Heil*“, evokující, stejně jako číslovka 88 v jejich názvu, Adolfa Hitlera a dobu jeho pochybné slávy. Jejich koncerty monitoruje pravidelně policie, účastníky legitimuje a všeobecně se snaží jim znepríjemňovat život. Kapela vypovídá o tom, že se v naší zemi od dob reálného socialismu nic nezměnilo. Alespoň k lepšímu ne. Jen snad, že někteří vyvolení mají víc šancí krást.

„*Sláva vítězům*“¹⁷⁶ – pravděpodobně nejslavnější píseň této formace. „*Kdo vyhrává, se stává vůdcem a usedá na trůn - Heil, Heil...*“ Text zdůrazňuje, že raději se má člověk nechat zabít, než aby uznal porážku. Je to silná evokace nacismu a „*vůdce*“. V této

¹⁷⁴ SONS OF BOHEMIA, *Psanci doby*, [online], © 2013, [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=5sWM7Q3se34>

¹⁷⁵ SONS OF BOHEMIA, *Vltava*, [online], © 2012, [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=f7Y5TZwjkM0>

¹⁷⁶ CONFLICT 88, *Sláva vítězům*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=nft6ff-38nk>

souvislosti je zvláštní, co všechno je na internetu možné publikovat. V obraze – silný holohlavý muž s bojovým psem, v pozadí vlajka se třemi českými lvy. Reklama na cestovní kancelář vozící turisty do Antalye ve spodní části obrazu.

„*Rozsudek*“¹⁷⁷ – o tom, že je lepší bránit sám svůj majetek a nevolat „četníky“, radši rovnou střílet a pustit psy. V obraze název skupiny, CD a lebka.

Pak „*Rudý samet*“¹⁷⁸. „*Trpět budeš jako zvíře, žádnéj kriminál... Jménem všech lidí, co dusí v sobě zlost... „Můj dům není tvůj hrad.“* Poukaz na nesmyslnost českého zákona, který upřednostňuje práva zločinců před právy napadených, kteří se nesmějí účinně bránit, když je někdo okrádá, ohrožuje na zdraví nebo na životě. Jistě touhle písní získává sympatie všech slušných lidí. Zvláště pak těch, kteří byli někdy přepadeni.

„*Rány bičem*“¹⁷⁹ – píseň je poměrně poeticky melodická, klavírní doprovod jako by symbolizoval déšť padajících slz. „*Probrat ze spánku ty, co růžovej sen sníš...*“ Asi ty, kteří uvěřili, že v ČR vládne demokracie a že neexistují např. zákazy koncertů. „*Smečka tupých, živých soch...*“ O soudech, které dávají trest „*za pochyby – vymyšlené zločiny*“. O „*cizácích v našich zahradách*“, o zemi, „*nad níž zapadá slunce*“. O „*dvou tvářích těch, kteří vedou zem*“. O tom, jak „*prodávají naši zem*“. V obraze název kapely a titul písně.

Ondrej Ďurica

Vlastenectví je pro něj láska. Tvrdí: „*Chcem pomôcť rodine, ktorá ráta centy, aby prežila, deťom pre ktoré sa chudoba stala symbolom detstva. Stretíme sa, zabavme sa a pomôžeme. Potrebujem vás, kamaráti moji. Urobme veľké gesto, pretože VLASTENECTVO JE LÁSKA! Pomôžete mi? PRÚTY SPOLU!*“ Zpěvák vypráví ve svých písních o zkorumpovanosti slovenské vlády, otevřeně a beze strachu jde do boje proti nim a snad proto je na Slovensku tak populární.

„*Pieseň pre Slovensko*“¹⁸⁰ – slovenská vlajka v obraze. „*Zradená krajina, zatvára oči, pravda je kúpená, poslušne mlčí, zloději tancujú, schovaný v opere...*“ O luxusní mafii, o vládě nechutných zlodějů chráněných mocí. „*Hrá, kto vlastne hrá tu špinavú hru s*

¹⁷⁷ CONFLICT 88, *Rozsudek*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=fVVkwAQIz2I&list=RDfVVkwAQIz2I>

¹⁷⁸ CONFLICT 88, *Rudý samet*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=0Gp7jfb4IIQ>

¹⁷⁹ CONFLICT 88, *Rány bičem*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=JkdhRLrC70o&list=RDJkdhRLrC70o>

¹⁸⁰ ONDREJ ĎURICA, *Pieseň pre Slovensko*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=lyClqAvWmiQ>

osudom ľudí a krajiny – to najvyšší moc klame a zakrýva zločiny... “ O rozkrádání, „chce sa mi plakať a chce sa mi strielať... “ O lhářích bez svědomí, „zákon je zákon je zákon, bolo by zdvorilé nedať si vlastnú zem ukradnúť gorile... “ O tom, že lidem stačí málo – žít ve slušné zemi. Jenže to Slovensko Mečiarů, Ficů, Miklošků není.

„Vojna“¹⁸¹ – titulok „Zdvihnutý prst“ a Ďurica v obraze. O andělovi, kterého možná roztrhá bomba. O tanci se smrtí. O tom, že vojna je otrava. O tom, že jeho „život zhasla mina, mina je sviňa.“ O mrtvých zabalených ve státních zástavách. O smutku světa. „A co takhle sázet květiny místo pokládání min?“ O slzách. O tom, že člověk má bojovat za vlastní zem, za svou rodinu, za sebe a ne za zájmy světovládců.

„Juhoslávia“¹⁸² – fotka zpěváka a jeho jméno spolu s titulkem „Krajina na prodej“. Nádherný, hluboký, sugestivní hlas. Píseň o jugoslávské tragédii – o humanitárním vraždění bombami. „Telá na plotoch, krvavý potok...“ „Zbytočná vojna, zbytočné bomby, do detskej izby padajú.“ O tom, že písně plné pravdy a smutku v rádiích nehrají. Už proto, že demokratický svět nenazval bombardování Jugoslávie teroristickým činem nebo genocidou. A že proběhlo se souhlasem vlád všech těch, kteří se za demokraty vydávají.

Křikzticha

Jedná se o rapovou skupinu. Texty jsou stylově nenápadité, ale o to účinnější. Kapele jde o to, změnit svět. Touží po likvidaci kapitalismu, po veganství a po celkové anarchii.

„Krvavá mantra“¹⁸³: „Tisíce životů je denně obětováno pro zdánlivou potřebu společnosti tisíce životů je denně umučeno pro rozmarnou lidskou omezenost, tisíce tvorů spatřilo světlo světa, jen aby byly potravou sobeckosti, z tisíců z nás se stali vrazi z důvodů společenské, lhostejnosti...každá cesta má svoje rozcestí, stejně tak můžeš žít i jinak, stačí se otevřít vstříc novým objevům, vylez z klece a buď vegan, sněhová vločka spouští lavinu, každé jedinec má sílu kapky deště tvoří oceán, co dokáže stvořit obrovskou vlnu.“

„Kapitalismus zabíjí“¹⁸⁴ – kapitalismus, „krvavá hyena... článek v ozubeném kole drtí tvoje kosti... máme v sobě sílu drženou pod pokličkou...“ Nabádají k „sociální revoluci“.

¹⁸¹ ONDREJ ĎURICA, *Vojna*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=Jugens_xPW8&list=RDJugens_xPW8

¹⁸² ONDREJ ĎURICA, *Juhoslávia*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=fwkJraoFryI&list=RDfwkJraoFryI>

¹⁸³ KŘIK Z TICHY, *Krvavá mantra*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=gkUvIA1AduA>

¹⁸⁴ KŘIK Z TICHY, *Kapitalismus zabíjí*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=5y1LdPhdfbo>

... „...majitelé firem můžou dělat co se jim zachce, když za branou čekaj stovky lidí se svou nejistotou, hypotékou a rodinou hladovou, k čemu jsou nám stávky, když odbory hníjou stávkokazem, podplaceným hajzlem a prašivou tripartitou, kapitálem ovládanou-temnou armádou lobistickou, ti, co krizi vykonstruovali, za ní musí platit, světová banka, evropská unie, spojený státy, měnovej fond, G8, to oni zabíjí!... K útoku a k tomu vzít si, co naše“.

„Kolotoč“¹⁸⁵ – „Chci v klidu zemřít, nechte mě odejít, vyvěste parte do vitríny na náměstí a popel z mého obojku a náhubku rozsypte v čekárně na pracovním úřadu. A až na mě velín zapomene a až mě nepozná ani rybí oko kamery, překousnu kolotoč společenské smlouvy a vpiju se do divočiny tvý fantazie.“

Zřejmě je škoda, že tato a podobné skupiny nejsou známější. Je dost pravděpodobné, že by svou tvorbou většinu mladých lidí odradily od příklonu k levičáství.

Revolta

Další levicová rapová skupina neschopná pěveckého projevu. Zato však s poměrně nemalými požadavky.

„Povstaň s láskou“¹⁸⁶ – v písni vykřičí, že chtějí pryč z EU, aby odstoupili politici, aby šli pryč mafiáni a lidi jim nemuseli platit ze svých daní, nedají si vzít právo na svobodu a bez předsudků se postaví k odporu, aby nadřizení respektovali podřízené, chtějí svoje prachy, aby malí živnostníci živili velké podnikatele, dýchat čistý vzduch, prý země pláče, aby děti byly vychovány k tvůrčí práci, revoluci vědomí. V klipu postávají na různých místech Prahy a při deklamaci zaujímají tvrdé výrazy.

„Až se naše děti vzbudí“¹⁸⁷ – je to mimořádně vulgární píseň vyjadřující přesně levicovou stranu extremismu. „...půjde to do hoven... kurvy chtěj internet kontrolovat... nepičovat, naši předkové udělali hovno, ještě tak dva roky a budeme mít po piči, kdbys viděl, kde se chovaj, radši bys sežral svoje hovna, na takové píčoviny může pěkně z vysoka srát... v pátek s kurvama a děvčkama...“ V klipu vidí diváci fotografie všeho, co je špatné – např. automatu na coca colu nebo tanků.

¹⁸⁵ KŘÍK Z TICHÁ, *Kolotoč*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=IvxZdQG5-jQ>

¹⁸⁶ REVOLTA, *Povstaň s láskou*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=y9ouVCrplic&list=RDy9ouVCrplic>

¹⁸⁷ REVOLTA, *Až se naše děti vzbudí*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=XgzVVwTv25A&list=RDXgzVVwTv25A>

„*Tak bojuj*“¹⁸⁸ – zpěvák na nás pokřikuje v neumělých veršících, že s ním nebylo něco v mládí v pořádku, musel na psychiatrii a teď chce ovlivňovat mládež a říkat jí, za čím a za kým stojí on „...za všechny, co odmalička šelí přesile, jen samé ty pomatený debile... tvořivost je tvou největší vzpourou... chci ovlivnit mládež správným směrem, jak emo, ne jako street rapeři kterým hoří jejich ego jako seno...“

Anonymové

Někteří autoři a interpreti se pod svou „práci“ z různých důvodů nepodepisují, prostředí virtuální reality na internetu jim v zachování anonymity velmi nahrává. A tak je to i v případě vysloveně rasistických, nenávistných, až nechutných písní, nabádajících někdy k vraždění, či „strkání lidí do plynu“. Jakkoliv mohou někdy působit texty i vtípně a hudebně jsou slušně provedeny, dá se jednoznačně říct, že jsou až zavrženíhodně extremistické.

„*Romská (cikánská) hymna*“¹⁸⁹ – o Romech, kteří se stěhují do Chomutova a zakládají ohně v bytech, „*nemusejí nic, protože jsou nepřizpůsobiví a kdo je víc...*“ (parafráze). Čekají na podporu, takže je možno „*chlatat*“. Stěžují si a přijede krásná Lejla, která si pozve Kocába. Rom na fotografii s lahví alkoholu a cigaretami a nápisem „*My máme hlad*“. Smutně pravdivá píseň, končící tím, že hlavní zpěvák „*požádá o azyl a jede do Kanady*“.

„*Stoupá Rom za Romem komínovým otvorem*“¹⁹⁰ – píseň o Romech v koncentračních táborech. „*Vyskakují cikáni jako mladí potkani... Lakatošů vřestění, jejich osud nezmění, dozorcí už je k práci přinutí... V koncentračním táboře, tam je rušno na dvoře, plynové komory, na místo podpory, jsou Vaše poslední stanice, kurvy černý spadla klec, čeká na Vás všechny pec.*“ Mezi „verši“ výkřiky „*Sieg Heil!*“ Tohle je už skutečně silně za hranou zákona, přesto je píseň na internetu volně dostupná již celé roky. Doprovazeno fotografií koncentračního tábora.

¹⁸⁸ REVOLTA, *Tak bojuj*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=bXBQ6nxWJ04&list=RDbXBQ6nxWJ04>

¹⁸⁹ *Romská (cikánská) hymna*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=p5UdV4iug-Y>

¹⁹⁰ *Stoupá Rom za Romem komínovým otvorem*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=NZS11H9U_Oc

„*Písnička z Chomutova*“¹⁹¹ – o Romech, kterým berou dávky, a tak jdou pro děti, „*budem bydlet v kanceláři...*“ A „*Vy bílý držte huby, cikánů je moc, až vyjdem do ulic, tak hnedle bude noc. Stejně jste všichni rasisti, já rozbiju ti čelisti a nakopu tě do riti...*“ Evokuje se zde pan Kocáb, bojovník za romská práva, který „*bydlí s cigány*“, ačkoli k tomu ve skutečnosti nikdy nedošlo, exministr Kocáb tuto možnost vždy odmítl. (Michael Kocáb odmítl vyzkoušet si bydlení vedle nepřizpůsobivých nájmeníků. Přitom si může vybrat ze dvou míst. Po Chomutově mu podobný experiment nabídl i Litvínov, kde ministr během návštěvy zrovna dostal dekret k bytu. Doprovazeno fotografiemi poflakujících se Romů.¹⁹²

¹⁹¹ *Písnička z Chomutova*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=ei_v0OUVOsw

¹⁹² *Kocáb dostal už druhý byt mezi neplatiči, na zkoušku ale nemá čas*, [online], © 2009, [cit. 2016-11-21], dostupné z http://zpravy.idnes.cz/kocab-dostal-uz-druhy-byt-mez-neplatici-na-zkousku-ale-nema-cas-psv-/domaci.aspx?c=A090224_144616_domaci_lpo

10 Rizika extremismu a jeho medializace v ČR ve videu a filmu

Vysloveně rasistické, xenofobní, či antisemitské filmy v naší současné kino-distribuci prakticky neexistují. V České republice se nejspíše nic podobného nevyrobí, pokud snad ano, nejedná se o produkci určenou široké veřejnosti. Nicméně z výše uvedeného vyplývá, že určité náznaky se objevují.

Podobné nebezpečí se však může skrývat i v dílech s právě opačným zaměřením. Například v takových, v nichž jsou např. Romové prezentováni mimořádně kladně, pokud mají nějaké problémy, pak byly tyto způsobeny přístupem většinového obyvatelstva k nim. Je to falešný přístup. Každý člověk, bereme-li premisu rovnosti lidí za stále platnou, je plně odpovědný za své chování, za svůj život, za vše, co může ovlivnit. Falešně pozitivní filmy (například o Romech) mohou vyvolávat ve většinovém obyvatelstvu ještě větší nechuť k té které minoritě. Protože lidé citlivě reagují na vše, co se kolem nich děje, může snadno dojít k tomu, že podobná díla skutečně vyvolají svou vylhaností v občanech z „bílé“ části společnosti k romskému etniku vzrůstající odpor.

Nebezpečí pozitivního rasismu – pozitivní diskriminace se mnohem více projevuje v pořadech vyráběných například Českou televizí, především v dokumentární a publicistické tvorbě. Též v dětské tvorbě – exemplárním případem může být pohádka Aloise Mikulky „Pravdivý příběh o Sněhurce“, pojednávající o princezně příliš bílé, jež našla zalíbení v černochovi, vysílaná na ČT Děčko 25. 11. 2015.

Začíná to všemožnými pořady pro menšiny, pokračuje to sklonem zpravodajství manipulovat s veřejným míněním ve prospěch menšin – ukazovat trpící Romy nebo naopak Romy, kteří pracují... Týká se to jistě i jiných etnik, například imigrantů z třetího světa. Vrcholí to v dokumentech, které zobrazují úsilí proromských aktivistů – třeba o zrušení vepřína v Letech a podobně.

Pochopitelně nejvíc lze projevy extremismu všech směrů a podob nalézt na internetu. Jistěže je otázka, co je ještě „snesitelné“ a co již překračuje jak zákon, tak naše vlastní etické meze.

Autor se, s ohledem na své zkušenosti s obdobím budování socialismu a „diktatury proletariátu“ vždy považoval za zastávce svobody a toho, aby každý mohl veřejně říkat a psát cokoli, co považuje za správné. Dobře si pamatuje dobu, kdy byl v lidech vyvoláván strach, kdy byli nuceni k autocenzuře, aby náhodou „*neřekli něco, co by sami nechtěli*

slyšet.¹⁹³ Právě proto je pro něj obtížné souhlasit s mnohokrát opakovaným tvrzením Jiřího Menzela, že cenzura byla jistým způsobem pozitivním jevem.

Problematické je, že u nás cenzura funguje dál. Jinak, a přesto stejně jako za socialismu. Tehdy bylo zakázáno vše, co kritizovalo, zesměšňovalo, ohrožovalo komunistický režim. Dnes je zakázáno vše, co kritizuje, zesměšňuje, ohrožuje režim stávající. Za socialismu byli za extremisty považováni lidé jako Václav Havel, Karel Kryl, Ludvík Vaculík... Dnes jsou za extremisty považováni lidé jako Tomáš Vandas, Tomáš Ortel, Adam Benjamin Bartoš. Někteřími i Miloš Zeman. Smyslem této úvahy není jakékoli srovnávání těchto osob, ať intelektuální, či lidské. Jsou uváděny pouze jako příklad, na němž hodlá autor ukázat, že k potlačování svobody slova v naší zemi docházelo nejen v minulosti, ale dochází k němu stále, a to prakticky totožnými prostředky

Je podivné, že levicoví extremisté, stejně jako třeba romští, jsou výrazně zvýhodňováni oproti těm pravicovým? Není to podivné. Jsme prostě levicově orientovaná země. Jako ostatně celá dnešní Evropská unie. Prostě, „*když jdete doprava, přijde nalevo...*“, jak zpívá Pepa Nos.¹⁹⁴

Za socialismu jsme sháněli džíny, poslouchali Hlas Ameriky, Martu Kubišovou a Jaroslava Hutku a nosili dlouhé vlasy. Stavěli jsme se tak do opozice proti špatnému režimu. Dnes sháníme knihy Davida Duka, posloucháme Řezníka, Sons of Bohemia nebo Conflict 88 a holíme si hlavu dohola. Stavíme se tak do opozice proti špatnému režimu.

Proč se pořád musíme stavět do opozice? Protože takový už je člověk. Svobodný. Nedokáže se smířit s nespravedlností a hlupáky, kteří nám ukradli skutečnou demokracii. A tak vzniká i extremismus.

¹⁹³ WERICH, J., *Forbíny*, Totální magazín, © 23. 9.2003, dostupné z <http://www.totem.cz/enda.php?a=44937>.

¹⁹⁴ NOS, P., *Země je kulatá*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=ei_v0OUVOsw

11 Diskuse

Jak je jasné z předchozího textu, extremismus je přirozenou součástí každého demokratického systému. Demokraticky se mu nelze bránit. Znamená to tedy, že buď zavládne v zemi extremismus a smaže protichůdné extremisty, kteří se zrovna nedostali k moci, anebo budeme žít v demokracii a pak se smíříme s tím, že jakékoliv formy extremismu budou „řvát do tváří zlodějů a lumpů“, kteří nám demokraticky vládnou, že jsou zloději a lumpové.

Naše země vyzkoušela v minulém století vládu staříčkého mocnáře, pokus o prvorepublikovou demokracii, nacionálně-socialistickou vládu protektorů, legrační pokus o návrat k demokracii, bolševicko-socialistickou vládu „rudých komisařů“ a nakonec zase jednou cosi, co si říká demokracie. Za Rakouska jsme „trpěli“ pod národnostním útlakem, za demokracie se kradlo a padaly vlády jako o závod, za nacismu byl pořádek a Češi byli vražděni, za socialismu se příkrádalo, zpočátku se vraždilo, později už jen zavíralo a šikanovalo. Nyní se především krade a tuneluje. Jistěže je to všechno otázka, zda opravdu není největší tragedií téhle malé země to, že v ní vládnou Češi? Protože, zdá se, že Češi, sami o sobě, nikdy nedokážou nastolit spravedlivý, svobodný stát, v němž by se hezky žilo. A to je právě vynikající úrodnou půdou pro extremisty, kteří zvyšují zmatek a všeobecně se šířící „blbou náladu“.

Jak se tedy extremismu zbavit? Nastolit spravedlivou pravicovou vládu a každého, kdo by se v ní jakkoliv provinil, z ní „hnát svinským krokem“ a klidně posadit za mříže. Tvrdě trestat každého, kdo poruší zákon, bez ohledu na barvu pleti, národnost, vyznání, na to, koho dobře zná, na konexe, majetek, vlastnictví médií... Bez ohledu na cokoliv a kohokoliv.

Prostě extremismus je možné odstranit pouze tak, že si vybereme nejlepší z extremistů a zvolíme si ho jako budoucnost země. Jednoduše dát pravicovým extremistům odpovědnost za vývoj ve státě a tvrdě po nich požadovat, aby dodržovali přesně to, za čím stáli, když byli v politickém „podzemí“. Vytvořit mezi nimi kontrolní mechanismy. Vytvořit zvláštní zákon pro ně, který by spočíval v tom, že případné tresty pro ně by byly násobkem trestů pro ty, kteří by se nevyskytovali v politice. Určitě by s tím souhlasili, protože, kdyby dodržovali zásady pravicových extremistů, rozhodně by neporušovali zákony, a tudíž by se nemuseli žádných trestů obávat. Tato úvaha ukazuje naprostou

utopičnost samotné ideje likvidace extremismu. Nezbývá než se s existencí extremismu smířit. Vždy ho budeme mít kolem sebe, vždy bude budit dojem neklidu a nebezpečí pro ty, kteří jsou součástí „mainstreamu“. A je to tak dobře. Protože, dokud bude extremismus v pozadí, dokud se neujme moci, budeme žít v demokracii. A jakkoliv je demokracie systémem ne zrovna ideálním a jistě ne spravedlivým, dosud nikdo žádný lepší nevymyslel.

Abychom extremismus alespoň částečně umenšili, vzdejme se toho, že ho budeme v médiích propagovat, jakkoliv v negativním slova smyslu. Přestaňme zakazovat cokoliv – knihy, kapely, organizace. Přestaňme krmit televize a internet prohlášeními o tom, jak je extremismus špatný. Neukazujme záběry z demonstrací extremistů, nenechávejme tzv. demokratické politiky to komentovat. Rovněž přestaňme propagovat nutnost všemožných podpor pro menšiny. Přestaňme jim i tuto podporu dávat. Přestaňme dovolovat politikům, aby v médiích říkali, že musíme posílat peníze na Ukrajinu, do Sýrie a kdo ví kam. Přestaňme přijímat imigranty, kteří se odmítají přizpůsobit našemu způsobu života, a financovat okázale jejich životy. Zvyšme podpory našim nemocným, starým, bezmocným lidem. Postarejme se o to, aby naši lidé měli jistotu, že když onemocní, dostane se jim toho nejlepšího lékařského ošetření. V neposlední řadě – dodržujme všichni zákony, které jsou v této zemi platné. A vyžadujme, aby každý, kdo je poruší, byl potrestán. I kdyby to byl prezident republiky, který například nesmí jmenovat členem vlády nikoho bez platného negativního lustračního osvědčení. Udělá-li to, nedejme extremistům možnost říkat pravdu – že prezident porušil zákon a nebyl potrestán. Potrestejme ho – zvolme prezidentem lepšího kandidáta.

Pokusme se vytvořit prostředí, v němž se extremisté stanou zbytečnými, protože nebude proti čemu se vymezovat.

Závěr

Autor přistoupil k této práci velmi svědomitě, plně si vědom závažnosti tématu.

Bylo třeba nejprve v teoretické části vysvětlit a pochopit, co je to extremismus a jeho jednotlivé odnože. Dále pak v praktické části nalézt konkrétní příklady z oblasti filmu, televize a internetu, kde se audiovizuální formou extremismus projevuje. Z toho potom bylo možno docházet k celkovému pohledu na to, co je to extremismus, jak se ve světě audiovize zosobňuje a jak je možné nebo nemožné s ním bojovat.

V úvodu se tedy autor zmiňuje o tom, z čeho extremismus v českých podmínkách vyrůstá, jistě nejenom pouze v českých. Dává toto do souvislosti s citací s americkou Deklarací nezávislosti a především její části věnované právům občanů. Dále zde cituje zákon č. 140/1961 Sb. trestního zákona, který je v našich podmínkách dnes a denně porušován. Na konec úvodu stanoví autor cíl své práce, totiž charakterizovat jednotlivé typy extremismu a hledat, nacházet a monitorovat tato porušování platného zákona prostřednictvím filmu a videomédií, a to bez ohledu na to, kým a z jakého pohledu je zákon porušován. Chce se pokusit uvažovat i o řešení situace, je-li v demokratickém systému vůbec možné.

V 1. kapitole teoretické části se autor věnuje charakteristice extremismu v České republice, vlivům ze zahraničí, vlivům internetu, vlivům televizí. Hledá a uvažuje o tom, kdo je extremist, co je to většinový názor, jaký je vztah většinového názoru k extremistickým a naopak. Popisuje projevy extremistu také ve výrociích našich předních politiků, případně propojení názorů tzv. levicových a pravicových politiků. Autor zkoumá formy extremismu a tvrdí a dokazuje, že demokratickou cestou extremismus odstranit nelze. Zároveň zdůrazňuje, že v ČR je nejvíce medializován pravicový extremismus, na ty ostatní se pozapomíná, jakkoliv jsou stejně, či více nebezpečné. Zmíní i znaky, které jednotlivé skupiny extremistů charakterizují.

Ve 2. kapitole autor detailně rozebírá pravicový extremismus v ČR, hledá skupiny, návaznosti na předchůdce, především německou NSDAP. Právě v nacistických názorech objevili novodobí představitelé ultrapravice své ideové vzory. Též zkoumá spřízněnost se současnými pravicovými extremisty v zahraničí. Hledá i cesty pravicových extremistů do českého parlamentu. Zmiňuje se o závažném „nebezpečí“, pramenícím z činnosti webu White media. Dochází dokonce k obdivovatelům Anderse Breivika. Na konci zmiňuje Svobodný odpor, skupinu vlebící přímo osobu Adolfa Hitlera.

Ve 3. kapitole rozebírá autor extremismus levicový. Extremismus snažící se vytvořit „nového člověka“. Zdůrazňuje, že nikdy nebyli levicoví extremisté souzeni u velkého procesu typu toho norimberského, jakkoliv odpovídají za smrt většího počtu lidí, než jejich ultrapravicoví soputníci. Autor se zabývá jednotlivými organizacemi, které porušují v naší zemi zákon z ultralevého spektra. Stejně tak jako levicovými extremistickými doktrínami (komunismus, anarchismus). Popisuje i násilné akce ultralevých aktivistů. Zmiňuje se i o spojení ultralevice s nejpřednějšími orgány naší země, vzhledem k jejich účasti na parlamentní demokracii. Pochopitelně zmíní i levicové hudební skupiny.

Ve 4. kapitole se do centra pozornosti autora dostávají islámští extremisté. Zjišťuje, že jde vlastně o nejnebezpečnější formu extremismu. Takového, který i své malé děti zneužívá k teroristickým útokům. Vrací se až do dvacátých let minulého století, kdy se u nás islámský extremismus objevil poprvé. Zkoumá propojení islamistů s nacisty. Sleduje praktický konec této formy extremismu za socialismu a jeho zesílení u nás po roce 1989. Vidí tragické konce tzv. „neprovokování“ muslimů našimi zvyky. Zároveň posilování agresivity muslimů i na našem území – zatím spíše slovní. Zdůrazňuje, že je nezbytné víc a více trvat na přesném dodržování českých zákonů na českém území.

V kapitole 5. přistupuje autor k romskému extremismu v ČR a jeho projevům. Tedy k extremismu etnickému. K tomu, jak jsou Romové netolerantní k ostatním etnikům a jak sebe sama snaží se zvýhodňovat. Jak by nejraději, aby byli financováni naším státem, ale na druhé straně nemuseli plnit žádné povinnosti a dodržovat zákony – viz požadovaná autonomní romská území. Mimo to popisuje autor i snahu mnoha členů naší vlády a vrcholné byrokracie vytvářet ve většinovém obyvatelstvu pocit jakési viny za osudy Romů. V té souvislosti odhaluje autor romský antisemitismus a jejich postoj k Židům např. v koncentračních táborech. Zmiňuje i současné agresivní romské organizace. Dostává se k romským hip-hopovým skupinám. K fyzickým útokům Romů na příslušníky jiných etnik. K propagaci nacismu Romy.

V kapitole 6. autor odhaluje metodiku výběru audiovizuálních pořadů do této práce. Zde v obecnější rovině než pak v jednotlivých kapitolách praktické části. Zdůrazňuje, že autor především studoval historické i současné kritické materiály, v nichž odborníci na filmovou, televizní, případně video problematiku, hodnotili různé materiály a zdůrazňovali projevy rasismu, antisemitismu, či jiného extremismu v nich. Autor potom

sám shlédli ony problematické snímky a v jakési diskusi se zvolenými odborníky extrémistické projevy v nich zhodnotil. Ve všech případech se jednalo o práci velmi detailní, zejména u snímků z internetu a identifikaci jejich zdrojů.

V 7. kapitole vstupuje autor do praktické části své práce a píše o projevech extremismu v mainstreamových obrazových médiích v ČR. V centru jeho pozornosti stojí Česká televize a TV Nova. Cituje v úvodu z kodexu ČT a představuje kritéria, která zvolil pro výběr jednotlivých popisovaných pořadů. Dále pak již autor rozebírá jednotlivé pořady a konkrétní projevy extremismu v nich, jak je hodnotí odborníci i jak je zmapoval sám.

V kapitole 8. se autor zaměřuje na to nejpodstatnější z praktické části. Na filmovou tvorbu naši i zahraniční a všímá si v ní projevů extremismu. Nejvíce tedy antisemitismu, který je v nich zastoupen nejvíce. Rovněž ale třeba i obráceného rasismu – tedy černošského nebo romského. Stanovuje kritéria pro výběr filmů. Zde jednoznačně autor vycházel jednak ze své znalosti historie filmu, tedy z prostudovaných materiálů odborníků, a zároveň z praktického zhlédnutí a zhodnocení zvolených filmů z hlediska projevů různých forem extremismu. Soustředil se na tři etapy, v nichž se extremismus ve filmu projevuje nejvíce, a to na samotné začátky filmové výroby, na období vlády totalitní, nacistické ideologie a na současnost. V dalších pasážích tedy autor hledá a nachází, za pomoci odborného tisku, projevy extremismu v jednotlivých kinematografických dílech.

V kapitole 9. hovoří autor o projevech extremismu na internetu v ČR. Zdůrazňuje moc tohoto nového média, která je způsobena jeho svobodou a schopností donést uživatelům i ten nejtvrďší a nejzávadnější obsah bez jakýchkoliv zábran. Stanoví i zde kritéria pro výběr. Vychází ze znalostí, které nashromáždil v teoretické části. Tam se studiem seznámil s různými extrémistickými hnutími a následně našel servery jejich i s nimi sblížených skupin. A to ať již se jedná o politické nebo hudebně-politické záležitosti, přesněji spoty či klipy. Pokusil se v nich vyhledat nejagresivnější prvky. Následně hovoří o jednotlivých xenofobních serverech i o klipech s extrémistickými podtexty – běžně dostupnými např. na youtube.

V 10. kapitole zdůrazňuje autor rizika extremismu a jeho medializace v ČR v audiovizuální tvorbě. Zamýšlí se nad tím, co se vyrábí a vysílá. Značné nebezpečí shledává v opačném extremismu - opačné diskriminaci - např. ve falešně pozitivních filmech o romském etniku. Zvažuje klady a zápory cenzury v souvislosti se svobodou

slova. Srovnává to, kdo byl za extremistu považován za socialismu a kdo dnes. Zjišťuje, jak vzniká extremismus, že vlastně největším důvodem ke vzniku extremismu je nesvoboda a zákazy, proti nimž se někteří jedinci či skupiny staví a z hlediska středního proudu se stávají extremisty.

Kapitola 11. je diskusí o tom, že extremismus je součástí každého demokratického režimu. Uvažuje o tom, jak odstranit extremismus a jeho projevy? Dát možnost nejpříjemnějším z extremistů, aby vládli, a oni pak ty ostatní extremisty odstraní nedemokratickými způsoby. Dospívá k tomu, že to je vlastně hloupost. Je-li jedinou možností, jak se zbavit extremismu pustit k moci extremisty, pak z toho vyplývá, že extremismus se odstranit nedá. A dokud se bude objevovat ve všech možných formách, máme jistotu, že žijeme v demokracii. Můžeme však zmírnit vlivy extremismu. Jednoduše. Nedáme mu prostor v médiích. A zároveň – pomáhejme našim lidem žít spokojeně a klidně. Neživme v nich touhu po něčem jiném – lepším. Autor se domnívá, že je nezbytné udělat extremisty zbytečnými a potom sami zmizí z povrchu zemského.

V závěru autor vše shrnuje, rekapituluje a stručně podtrhuje obsah i vyznění jednotlivých kapitol a celé práce. Ta by ovšem, kdyby měla skutečně zasáhnout téma v celé obrovské šíři musela být mnohem obsáhlejší, muselo by v ní být násobně více příkladů z praxe. Na druhou stranu ale autor ví, že práce by se, jako každý správný text vědecký stejně jako beletristický, měla dát vyjádřit jedinou větou: Extremismus tu byl, je a bude a je to dobře, protože ochraňuje demokracii před zlenivěním a sebeuspokojením, z nichž by vzešel její konec.

Seznam použitých zdrojů

Seznam použitých českých zdrojů

BACKES, U., JESSE, E., 1993, *Politischer Extremismus in der Bundesrepublik Deutschland*. Bonn: Bundeszentrale für politische Bildung, BN9961

-el-, *Velká přehrada*, 23. 10. 1942, Filmový kurýr 16, č. 43, s. 2

-el-, *Velká přehrada ve světle tisku*, 20. 11. 1942, Filmový kurýr 16, č. 47, s. 4

KRAUS, O., KULKA, E., *Továrna na smrt*, s. 98, Naše vojsko, 1959, ISBN 56-VII-6

-krs-, *Protižidovský motiv ve filmu „Jan Cimbura“*, 25. 11. 1941, Pressa, č. 234, s. 2

Jan Cimbura, korespondence z kina Lido, Kolín, 5. 12. 1941, Filmový kurýr 15, č. 49, s. 6, Praha, Českomoravské filmové ústředí, 1943–1944, ISSN 1801-9501

MAGISTRÁT MĚSTA OPAVY, *Záznam o blokovém řízení v přestupkové věci 17184/2010/PŘES*, 2010

MC GOWAN, L., *Radikální pravice v Německu*, vydavatelství Prostor, 2004, ISBN: 80-7260-122-9, EAN: 9788072601226 s. 24 a 73

RÁDL, B., *Baarův román ve filmu: Jan Cimbura*, 10. 12. 1941, Kinorevue 8, č. 17, s. 131

RÁDL, B., *Velká přehrada*, 4. 11. 1942, Kinorevue 8, č. 52, s. 411

Zákon č. 140/1961 Sb., trestního zákona, hlava 10, in *Sbírka zákonů České republiky*, dostupné z http://business.center.cz/business/pravo/zakony/trestni_zakon/cast2h10.aspx

Seznam použitých internetových zdrojů

Anarchismus je demokracie braná vážně, [online], © 23. 4. 2012, [cit. 2016-10-02], dostupné z <http://www.antifa.cz/content/anarchismus-je-demokracie-brana-vazne>

Antifa, Kdo jsme, [online], [cit. 2016-10-02], dostupné z <http://www.antifa.cz/content/kdo-jsme>

Antifašismus a anitifašistická akce antifa.cz, [online], © 1. 1. 2006, dostupné z <http://www.antifa.cz/category/clanek-tags/afa>

asmodej, *Žid Süss*, [online], © 2001–2017, [cit. 2016-12-05], FDb.cz, dostupné z <http://www.fdb.cz/film/zid-suss-jud-suss/64098>, dostupné z <http://www.fdb.cz/film/zid-suss-jud-suss/popis-obsah/64098>

BAJGAR, R., *Cikánský středověk*, [online], © 20. 12. 2009, [cit. 2016-12-02], dostupné z <http://pravyblog.blog.cz/0912/cikansky-stredovek>

BASTL, M, *S.H.A.R.P. – Romská problematika v agendě Socialistické alternativy Budoucnost*, [online], © 2002, [cit. 2016-12-02], Organizované zájmy etnických menšin v ČR, Středoevropské politické studie, dostupné z <http://www.cepsr.com/clanek.php?ID=23>

BASTL, M, *S.H.A.R.P. - Skinheadi v boji proti rasovým předsudkům*, [online], © léto 2001, [cit. 2016-11-01], Extrémismus a menšiny, Středoevropské politické studie, dostupné z <http://www.cepsr.com/clanek.php?ID=74>

BEER, L., *Českou premiéru filmu Žid Süss zcela zastínila Babička Boženy Němcové*, [online], © 20. 11. 2010, [cit. 2016-12-03], dostupné z <http://nassmer.blogspot.cz/2010/11/ceskou-premieru-filmu-zid-suss-zcela.html>

Belgie: Muslimové křičící „Alláhu Akbar“ zapálili vánoční stromek, [online], © 5. 1. 2016, [cit. 2016-12-05], Svobodné noviny, dostupné z <http://svobodnenoviny.eu/belgie-muslimove-kricici-allahu-akbar-zapalili-vanocni-stromek-video/>

Billboard Liberation Front: *Čtyři kola špatně, dvě kola dobře...*, [online], © 19.4. 2012, [cit. 2016-11-01], Brno na kole, dostupné z <http://www.brnonakole.cz/billboard-liberation-front-ctyri-kola-spatne-dve-kola-dobre/>

BLÁHA, E., *Drsná výzva Čechům: Nelíbí se Vám islám v Česku? Odstěhujte se!*, [online], © 13. 2. 2016, [cit. 2016-11-05], dostupné z <http://www.blesk.cz/clanek/zpravy-udalosti/289070/drsna-vyzva-cechum-nelibi-se-vam-islam-v-cesku-odstehujte-se.html>

cicis, *Žid Süss*, [online], © 2003–2017, [cit. 2016-12-05], FDb.cz, dostupné z <http://www.fdb.cz/film/zid-suss/popis-obsah/64098>,

Co je extremismus? [online], © 2017, [cit. 2017-01-16], dostupné z <http://www.policie.cz/clanek/ncoz-extremismus-co-je-extremismus.aspx>

CONFLICT 88, *Rány bičem*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=JkdhRLrC70o&list=RDJkdhRLrC70o>

CONFLICT 88, *Rozsudek*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=fVVkwAQIz2I&list=RDfVVkwAQIz2I>

CONFLICT 88, *Rudý samet*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=0Gp7jfb4lIQ>

CONFLICT 88, *Sláva vítězům*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=nft6ff-38nk>

ČERNOCH, M., *Migrační krize v ČR nabírá na obrátkách: Až nás bude víc, všechny vás podržneme!*, [online], © 6. 8. 2015, [cit. 2016-11-01], dostupné z <http://cernoch.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=471810>

Čeští extrémisté oslavují Breivika, *Aktuálně*, [online], © 27. 7. 2011, [cit. 2016-10-11], dostupné z <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/cesti-extremiste-oslavuji-breivika-dekujeme-vzkazuji/r~i:article:708689/>

DAŇKOVÁ, M., *Seriál Sanitka 2 je rasistický, stěžuje si filmař*, [online], © 5.11 2013, [cit. 2016-12-03], dostupné z <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/serial-sanitka-2-je-rasisticky-stezuje-si-filmar/r~4be1ef6c460a11e3ba47002590604f2e/>

DIENSTBIER, J.: *Potřebujeme ročně až 30 tisíc imigrantů. Bez cizinců by zkolabovalo naše hospodářství*, *Parlamentní listy*, [online], © 14. 12. 2015, [cit. 2017-01-16], dostupné z <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Jiri-Dienstbier-Potrebujeme-rocne-az-30-tisic-imigrantu-Bez-cizincu-by-zkolabovalo-nase-hospodarstvi-412749>

DLOUHÁ, L., *Bůh nás zná, Šéf muslimů v Česku: Právo šaria je moudré. Evropa to pochopí*, [online], © 8. 10. 2014, [cit. 2016-11-05], Týden.cz, dostupné z http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/sef-muslimu-v-cesku-pravo-saria-je-moudre-evropa-to-pochopi_320506.html

DOČKAL, T., *Hip-hop mezi Romy, Romano džaniben – jevend*, str. 140, 2008, Časopis romistických studií, ISSN 1210-8545

DVORSKÁ, F., *Nahota na prodej, Romové v České republice*, [online], © 11. 3. 2008, [cit. 2016-12-05], dostupné z <http://romove.radio.cz/cz/clanek/22187>

DVOŘÁK, S., *Hlavní roli v nacistickém filmu Žid Süss hrál Čech*, [online], © 5. 10. 2010, [cit. 2016-12-05], dostupné z <https://www.novinky.cz/kultura/213278-hlavni-roliv-nacistickem-filmu-zid-suss-hral-cech.html>

EICHLER, P., *Útočník v německé uniformě zabíjel v Příbrami bajonetem*, [online], © 23. 1. 2008, [cit. 2016-10-02], dostupné z http://zpravy.idnes.cz/utocnik-v-nemeckee-uniforme-zabijel-v-pribrami-bajonetem-pjb-/krimi.aspx?c=A080123_123915_krimi_pei

Ekoterorismus, [online], [cit. 2016-11-01] dostupné z <http://detizeme.cz/dokument.shtml?x=182864>

ERT, *Britská krajní pravice větrí šanci. Využívá politiku i odkaz otce fašismu*, [online], © 7. 12. 2016, [cit. 2016-11-05], dostupné z [http://zpravy.idnes.cz/pravicovi-extremismus-velka-britanie-dx3-/zahranicni.aspx?c=A161207_115947_zahranicni_ert](http://zpravy.idnes.cz/pravicovi-extremismus-velka-britanie-dx3-/zahranicni.aspx?c=A161207_115947_zahranicni_erthttp://zpravy.idnes.cz/pravicovi-extremismus-velka-britanie-dx3-/zahranicni.aspx?c=A161207_115947_zahranicni_ert)

EUROPEAN RECONQUISTA, REVOLTA.INFO, *Revoluční národní socialista Gregor Strasser*, [online], © 8. 2. 2012, [cit. 2016-11-05], dostupné z <http://revolta114.blogspot.cz/2012/02/revolucni-narodni-socialista-gregor.html>

EUROPEAN RECONQUISTA, REVOLTA.INFO, *Strasserismus*, [online], © 23. 5. 2011, [cit. 2016-11-05], dostupné z <http://revolta114.blogspot.cz/2011/05/strasserismus.html>

FIALA, K., *Renčova logika 2: Divoký muslim*, [online], © 14. 11. 2013, [cit. 2016-12-03], dostupné z <https://www.respekt.cz/delnici-kultury/rencova-logika-2-divoky-muslim>

FOUSEK, D., *Extremismus z pohledu Policie České republiky, vývoj a současné trendy*, Odbor metodiky prevence a mezinárodní spolupráce ÚOOZ SKPV PČR

GÁLOVÁ, A., *Jakub Kohák pobavil sám sebe nejotřepanějším stereotypem o Romech*, [online], © 6. 6. 2016, [cit. 2016-12-02], dostupné z <http://www.romea.cz/cz/publicistika/komentare/adela-galova-jakub-kohak-pobavil-sam-sebe-nejotrepanejsim-stereotypem-o-romech>

GREGOR, J., *Petr Václav objevil cestu ven z filmařského ghetta*, [online], © 3. 6. 2014, [cit. 2016-12-06], dostupné z aktualne.cz

HASSAN, V., *Tráva je zelená, nebe je modré a Daniel Landa je nácek až do morku kostí*, © 30. 11. 2012, dostupné z <http://hassan.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=307909>

HAUBERTOVÁ, D., *Romské reprezentace v ČR, Práce na předmět Romové v ČR a politika inkluze*, [online], © 2001, [cit. 2016-12-02], Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, Institut sociologických studií, Katedra veřejné a sociální politiky, Školní rok 2001/2002, dostupné z <http://tolerance.cz/kurzy/haubertova.htm>

HENCZE, A., *Za horizontem: Detachment*, [online], © 29. 6. 2012, [cit. 2016-12-05], filmserver.cz, dostupné z <http://filmserver.cz/clanek/3892/detachment/>

HERMAN, M., *Úpadek britského vzdělávání je předobrazem mizérie českého školství*, [online], © 19. 5. 2014, [cit. 2016-12-02], dostupné z <http://www.citarny.cz/index.php/knihy-lide/vzdelavani-a-souvislosti/vzdelavani-a-skola/3316-upadek-britskeho-vzdlavani-je-pedobrazem-mizerie-eskeho-kolstvi>

<http://www.white-media.info/>

<http://krestane-zide.info/index.php/cz/>

<http://www.romea.cz/cz/video>

<https://asociacealerta.noblogs.org/>

Chyba Crew a koncerty na září-říjen 2009, [online], © 7. 9. 2009, [cit. 2016-11-01], dostupné z <http://www.diycore.net/sablony/express.php?id=502&nazev=-chyba-crew-a-koncerty-na-zari-rijen-2009-netiskova-zprava>

Idea, [online], [cit. 2016-10-11], dostupné z <http://www.svobodnyodpor.info/idea>

Idea žije, boj pokračuje. Odpor!, [online], © 21. 1.2016, [cit. 2016-10-11], www.odpor.cz, dostupné z <http://www.stalose.com/item-27015-idea-žije-boj-pokracuje-odpor>

Jan Cimbura, [online], ©2010-2017, [cit. 2017-01-02], dostupné z filmserver.cz

JAROŠ, J., *Film Jan Cimbura – zdařilejší část protektorátní produkce*, [online], © 21. 9. 2011, [cit. 2016-12-03], dostupné z <https://www.kultura21.cz/film/3374-film-jan-cimbura-zdaileji-ast-protectoratni-produkce>

KABÁT, M., *Film Cesta ven přináší znepokojivý obraz české společnosti*, [online], ©31. 5. 2014, [cit. 2016-12-05], [Lidovky.cz](http://www.lidovky.cz), dostupné z http://www.lidovky.cz/film-cesta-ven-prinasi-znepokojivy-obraz-ceske-spolecnosti-pqt-/kultura.aspx?c=A140529_112808_ln_kultura_hep

Kocáb dostal už druhý byt mezi neplatiči, na zkoušku ale nemá čas, [online], © 2009, [cit. 2016-11-21], dostupné z http://zpravy.idnes.cz/kocab-dostal-uz-druhy-byt-mezí-neplatici-na-zkousku-ale-nema-cas-psv-/domaci.aspx?c=A090224_144616_domaci_lpo

Kontroverzní film Umučení Krista Mela Gibsona, [online], © 2016, [cit. 2016-12-07], [BBC CZECH.com](http://www.bbc.co.uk/czech/specials/1635_gibson_passion/index.shtml), dostupné z http://www.bbc.co.uk/czech/specials/1635_gibson_passion/index.shtml

KŘÍK Z TICHÁ, *Kapitalismus zabíjí*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=5y1LdPhdfbo>

KŘÍK Z TICHÁ, *Kolotoč*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=IvxZdQG5-jQ>

KŘÍK Z TICHÁ, *Krvavá mantra*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=gkUvIA1AduA>

KUBÁSEK, F., *Sharia4Czechia vyzývá: Odstěhujte se odsud, nelíbí-li se vám islám*, [online], © 13. 2. 2016, [cit. 2016-11-05], [blog iDnes](http://kubasek.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=432549), dostupné z <http://kubasek.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=432549>

Kult hákového kříže, [online], © 30. 4. 2005, [cit. 2016-12-05], [Saha web](http://www.sklišen.cz/sahaweb/index.php?Page=3&Detail=014.txt), dostupné z <http://www.sklišen.cz/sahaweb/index.php?Page=3&Detail=014.txt>

Kupec benátský, [online], © 2001–2017, [cit. 2016-12-06], [CSFD.cz](http://www.csfd.cz), dostupné z <http://www.csfd.cz/film/175918-kupec-benatsky/prehled/>

LEBEDA, D., GABAL'OVÁ, D., *Symbolika extrémistických hnutí*, [online], [cit. 2016-10-02], dostupné z www.asi-milovani.cz/file_download/.../Extremisticka-symbolika.pdf

LHOŤAN, L., *Hrozí v Brně střety mezi Araby a Rómy?*, [online], © 2. 8. 2011, [cit. 2016-12-02], dostupné z <http://lukaslhotan.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=202842>

LORENC, D., *První americký velkofilm byla rasistická propaganda. Skvostně natočená*, [online], © 25. 2. 2015, [cit. 2016-12-07], dostupné z http://xman.idnes.cz/rasisticky-velkofilm-zrozeni-naroda-dsr-/xman-styl.aspx?c=A150224_122205_xman-styl_fro

Manifest Československé anarchistické federace, schváleno na X. sjezdu ČSAF, Praha, [online], © 13. 2. 2000, [cit. 2016-11-01], dostupné z http://www.sds.cz/docs/prectete/e_kolekt/man_csaf.htm [cit. 2016-11-01]

MAREŠ, M., *Extremismus v ČR: Anarchismus a autonomové, Soudobé anarchistické a autonomní extremistické spektrum v ČR*, Metodický portál RVP, [online], © 2014, [cit. 2016-11-01], dostupné z <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/g/19115/EXTREMISMUS-V-CR-ANARCHISMUS-A-AUTONOMOVE.html/>

MAREŠ, M., *Extremismus v ČR: Anarchismus a autonomové – podtitulek: Vybraný příklad nebezpečné anarchistické aktivity: násilné protesty proti zasedání MMF/SB*, [online], © 10. 9. 2014, [cit. 2016-11-01], RVP – Metodický portál, dostupné z <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/g/19115/EXTREMISMUS-V-CR-ANARCHISMUS-A-AUTONOMOVE.html/>

MAREŠ, M., *Extremismus v ČR: Islámský extremismus*, [online], © 2014, [cit. 2016-11-05], dostupné z <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/g/19123/EXTREMISMUS-V-CR-ISLAMISTICKY-EXTREMISMUS.html/>

MAREŠ, M., *Romský extremismus v ČR? Analýza pojmu a možnosti jeho aplikace*, [online], 11. 11. 2012, © 2009 – 2013, [cit. 2016-12-02], <http://www.rexter.cz/romsky-extremismus-v-cr-analyza-pojmu-a-moznosti-jeho-aplikace/2012/11/11/>

MÍŠKOVÁ, V., *Podle Halíka balancuje Umučení Krista na hranici kýče*, [online], © 31. 3. 2004, [cit. 2016-12-07], Novinky.cz, dostupné z <https://www.novinky.cz/kultura/28960-podle-halika-balancuje-umuceni-krista-na-hranici-kyce.html>

Nejtvrdší a nejhustější gangsta rap v ČR, [online], [cit. 2016-12-02], dostupné z <http://www.jenpromuze.cz/video/show/5769-nejtvrdsi-a-nejhustsi-gangsta-rap-v-cechach>

NOS, P., *Země je kulatá*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=ei_v0OUVOsw

ONDREJ ĎURICA, *Juhoslávia*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=fwkJraoFryI&list=RDfwkJraoFryI>

ONDREJ ĎURICA, *Pieseň pre Slovensko*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=lyClqAvWMiQ>

ONDREJ ĎURICA, *Vojna*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=Jugens_xPW8&list=RDJugens_xPW8

ORLÍK, *Bílá liga*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=9dz-72wACw0>

ORLÍK, *Čech*, [online], © 1990, [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=SzyoBXaLLCk>

ORLÍK, *Skinheadskej stát*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=_DGkpufFUH0

ORTEL: *Mešita*, [online], © 2013, [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=bi448xbDrVo>

ORTEL, *Můj dům, můj hrad*, [online], © 2014, [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=W8pbAz2xMnI>

ORTEL, *Nevinnej*, [online], © 2015, [cit. 2016-11-21], dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=7A5f2Z_WHcI

Papež přijal filmového Krista Jima Caviezela, [online], © 18. 3. 2004, [cit. 2016-12-07], Novinky. cz, dostupné z <https://www.novinky.cz/koktejl/28035-papez-prijal-filmoveho-krista-jima-caviezela.html>

PEHE, J., *Extremismus*, [online], © 4. 4. 1997, [cit. 2017-01-16], dostupné z http://www.pehe.cz/zapisnik/zapisnik_view

PEŠTA, M., *Rudé brigády a jejich působení v Itálii v sedmdesátých letech 20. století*, *Thesis repository*, [online], © 6. 1. 2017, [cit. 2016-11-01], dostupné z <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/126095?lang=en>

Písnička z Chomutova, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=ei_v0OUVOsw

Policejní blokáda Albertova zneuctila listopad, miní děkan i studenti, [online], © 18. 11. 2015, [cit. 2017-01-16], dostupné z http://zpravy.idnes.cz/dekan-studenti-i-ucitele-ztratili-letos-na-albertove-svobodu-ptn-/domaci.aspx?c=A151118_152653_domaci_zt, 18. listopadu 2015, iDNes.cz/Zpravy

Poslat Romy do Antarktidy. Politici zirájí na nové požadavky menšiny, [online], © 14. 11. 2011, [cit. 2016-12-02], Parlamentní listy, dostupné z <http://www.parlamentnilisty.cz/zpravy/Poslat-Romy-do-Antarktidy-Politici-ziraji-na-nove-pozadavky-mensiny-214006>

Poslední aktualizace: Tereza Komůrková, [online], © 26. srpen 2015, [cit. 2016-12-11], dostupné z <http://www.nicm.cz/extremisticka-hnuti-seznam-a-popis-extremistickyh-hnuti-v-cr>

pp, ARN: *Zakázaná nacistická hesla lze používat v překladu*, Týden.cz, [online], ©13. 8. 2009, [cit. 2016-12-11], dostupné z http://www.tyden.cz/rubriky/zahranici/evropa/srn-zakazana-nacisticka-hesla-lze-pouzivat-v-prekladu_133885.html

PRAVICKÝ, T., *Kult hákového kříže: herecký koncert Edwarda Nortona*, [online], © 30. 7. 2012, [cit. 2016-12-05], kultura21.cz, dostupné z <http://www.kultura21.cz/film/4832-kult-hakoveho-krize-edward-norton>

Prohlášení – Kdo jsme, anarchofeminismus.ecn.cz, [online], © 8. 3. 2000, [cit. 2016-11-01], dostupné z <http://fs8brezna.ecn.cz/>

Punk And Skins Blog, Kališníci – Čeští skinheadi, [online], © 1.2. 2009, [cit. 2016-10-01], dostupné z <http://punkandskins.blog.cz/0902/kalisnici-cesti-skinheadi>

Queer Parade Brno 2010 a černo-růžový blok, antifa.cz, [online], © 7. 7. 2010, [cit. 2016-11-01], dostupné z <http://www.antifa.cz/content/queer-parade-brno-2010-černo-růžovy-blok>

REVOLTA, *Až se naše děti vzbudí*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=XgzVVwTv25A&list=RDXgzVVwTv25A>

REVOLTA, *Povstaň s láskou*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=y9ouVCrplic&list=RDy9ouVCrplic>

REVOLTA, *Tak bojuj*, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=bXBQ6nxWJ04&list=RDbXBQ6nxWJ04>

Romská (cikánská) hymna, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=p5UdV4iug-Y>

Romské hlídky v Rumburku nevzniknou, město je nechce, [online], © 22. 9. 2011, [cit. 2016-12-02], dostupné z http://www.lidovky.cz/romske-hlidky-v-rumburku-nevzniknou-mesto-je-nechce-f92-/zpravy-domov.aspx?c=A110922_171014_ln_domov_ape

SEEMANN, R, *Česká televize a antisemitský film Jan Cimburá*, [online], © 19. 11. 2008, [cit. 2016-12-03], dostupné z http://www.rozhlas.cz/nabozenstvi/zpravy/_zprava/ceska-televize-a-antisemitsky-film-jan-cimbura--399569

Seriál Sanitka 2 dělá z Romů tvory předurčené ke kriminalitě, vadí dokumentaristovi, [online], © 5. 11. 2013, [cit. 2016-12-03], dostupné z <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/serial-sanitka-2-je-rasisticky-stezuje-si-filmar/r~4be1ef6c460a11e3ba47002590604f2e/>,

SHARP (Skinheads Against Racial Prejudice), [online], [cit. 2016-11-01], dostupné z https://infogalactic.com/info/Skinheads_Against_Racial_Prejudice nebo <http://www.cepsr.com/clanek.php?ID=74>

SCHWARZENBERG, K.: *Řveme, jako by nám uprchlíci řezali krky*, [online], E15.cz, © 14. 9. 2015, [cit. 2017-01-16], dostupné z <http://nazory.e15.cz/rozhovory/karel-schwarzenberg-rveme-jako-by-nam-uprchlici-rezali-krky-1226853>

SONS OF BOHEMIA, *Psanci doby*, [online], © 2013, [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=5sWM7Q3se34>

SONS OF BOHEMIA, *Vltava*, [online], © 2012, [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=f7Y5TZwjkm0>

SONS OF BOHEMIA, *Zrádce*, [online], © 2012, [cit. 2016-11-21], dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=5S4kKkBNJWU>

Soud potrestal Romy, kteří „vymlátili“ hospodu v Kyselovicích, [online], © 19. 7. 2011, [cit. 2016-12-02], iDnes, dostupné z http://zpravy.idnes.cz/soud-potrestal-romy-kteri-vymlatili-hospodu-v-kyselovicich-prq-/krimi.aspx?c=A110711_1616405_zlin-zpravy_toi

SPÁČILOVÁ, M., *Kupec benátský: Jeden herecký požitek a spousta ornamentů*, iDnes/ Zpráva, [online], © 1. 12. 2006, [cit. 2016-12-05], dostupné z http://kultura.zpravy.idnes.cz/recenze-filmu-kupec-benatsky-dib-/filmvideo.aspx?c=A061201_132426_filmvideo_kot/

SPÁČILOVÁ, M., *Romové dobyli Cannes a vstupují do domácích kin*, [online], © 25. 5. 2015, [cit. 2016-12-05], iDnes/ Zprávy/ Kultura, dostupné z http://kultura.zpravy.idnes.cz/cesta-ven-film-recenze-06m-/filmvideo.aspx?c=A140523_172621_filmvideo_ob

SPÁČILOVÁ, M., *Umučení Krista. Film nebo případ?*, MF dnes, [online], © 3. 4. 2004, [cit. 2016-12-07], dostupné z http://kultura.zpravy.idnes.cz/umuceni-krista-film-nebo-pripad-d36-/filmvideo.aspx?c=A040402_171157_filmvideo_lf

Stoupá Rom za Romem komínovým otvorem, [online], [cit. 2016-11-21], dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=NZS11H9U_Oc

Subkultura Skinheads, [online], © 21. 11. 2006, [cit. 2016-11-01], <http://www.antifa.cz/content/subkultura-skinheads>

SVOBODOVÁ, I, *Části Romů se nelíbí kocour Mikeš. Lada prý byl rasista*. [online], © 14. 4. 2010, [cit. 2016-12-02], Týden. cz, dostupné z http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/rasismus-v-cesku/romum-se-nelibi-kocour-mikes-lada-pry-byl-rasista_165465.html

ŠMÍD, J., *Fanoušci Olympique Marseille vyrazili na fotbal v jarmulkách. Na podporu místních Židů*, [online], © 21. 1. 2016, [cit. 2016-12-05], R zprávy, dostupné z http://www.rozhlas.cz/zpravy/evropa/_zprava/fanousci-olympique-marseille-vyrazili-na-fotbal-v-jarmulkach-na-podporu-mistnich-zidu--1576124

ŠTAJNOCHROVÁ, S., *Základy společenských věd – Extrémistická hnutí*, [online], © 1998 – 2016, [cit. 2016-10-02], dostupné z <http://www.imaturita.cz/referaty/zaklady-spolecenskych-ved/extremisticka-hnuti/37/>

ŠTEFKO, M. *Kult hákového kříže (American History X, 1998)*, [online], © 5. 3. 2013, [cit. 2016-12-05], Deník milovníka filmů.cz, dostupné z <http://www.filmovy-denik.cz/2013/03/kult-hakoveho-krize-1998-85.html>

VEDRAL, H. *Producentka kontroverzní Tečky páteční noci končí. Kvůli rasismu*, [online], © 27. 5.2014, [cit. 2016-12-03], dostupné z http://kultura.zpravy.idnes.cz/producentka-patecni-tecky-konci-daz-/filmvideo.aspx?c=A140527_131248_televize_vdr

VEJVODOVÁ, P., *Politický extremismus a jeho základní charakteristiky. Extremisté na české politické scéně*, [online], © 26. 4. 2012, [cit. 2017-01-16], příspěvek na semináři CEVRO „Politický extremismus – jsme na něj připraveni?“ dostupné z http://www.cevroinstitut.cz/upload/ck/files/Petra_Vejvodova.pdf

Vláda České republiky, Rada vlády pro národnostní menšiny: *Zpráva – ČÁST I – Jednotlivé aspekty a úrovně problémů vyplývajících ze soužití s romskou komunitou*, [online], © 2009–2016, [cit. 2016-12-02], dostupné z <https://www.vlada.cz/scripts/detail.php?id=1427>

WALACH, V., *Romské nepokoje na Slovensku*, [online], © 17. 2. 2010, [cit. 2016-12-02], dostupné z <http://www.sekuritaci.cz/romske-nepokoje-na-slovensku/>

WERICH, J., *Forbíny*, Totální magazín, © 23. 9.2003, dostupné z <http://www.totem.cz/enda.php?a=44937>.

WHITE MEDIA, *O nás*, [online], © 2012, [cit. 2016-11-01]dostupné z <http://www.white-media.info/>

White Power Skunhead, Boneheads /VP Skins (1978 až dodnes), [online], © 13. 6. 2008, [cit. 2016-11-01], dostupné z <http://www.wpskinhead.estranky.cz/>

ZAKLÁDAJÍCÍ ČLENOVÉ AKA, *Zakládající prohlášení*, [online], © 12. 4. 2003, [cit. 2016-11-01], dostupné z <http://followers.thcnet.cz/CyberNet/Punk-Rock%20Rebels%20Library/4.%20Punk%20Zines/ODPOR%20Net/odpor.wz.cz/VYZVY/aka.htm>

Zpěvačka Bílá označila Koháka za rasistu a NOVA ji prý poškodila, [online], © 7. 6. 2016, [cit. 2016-12-02], dostupné z <http://bleskove.cz/celebrity/3115-zpevacka-bila-oznacila-kohaka-za-rasistu-a-nova-ji-pry-poskodila>

ZP`IT, *Neonacisté u nás*, [online], [cit. 2016-12-11], dostupné z <http://neonacismus2003.sweb.cz/neonazi.htm>

Žid Süss se vrací na plátna německých kin, diváci při projekcích pískají, [online], © 24. 10. 2010, [cit. 2016-12-05], idnes.cz/ zprávy - dostupné z http://zpravy.idnes.cz/zid-suss-se-vraci-na-platna-nemeckych-kin-divaci-pri-projekcich-piskaji-1mk-/zahranicni.aspx?c=A100923_205146_zahranicni_aha

Židé jsou znepokojeni oceněním pro Gibsona, vadí jim Umučení Krista, [online], © 3. 6. 2014, [cit. 2016-12-07], iDnes/ Zprávy, dostupné z http://kultura.zpravy.idnes.cz/mel-gibson-zidovske-obce-08a-/filmovy-festival-vary.aspx?c=A140703_140853_filmovy-festival-vary_vha/

Seznam ostatních zdrojů

Jan Cimbura – osobní archiv autora

Kult hákového kříže – osobní archiv autora

Kupec benátský – osobní archiv autora

Umučení Krista – osobní archiv autora

Velká přehrada - osobní archiv autora

Žid Süss – osobní archiv autora

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Jan Žáček

Obor: Sociální a mediální komunikace

Forma studia: kombinované studium

**Název práce: Extremismus v Čechách a jeho tvář ve filmu a v rámci dalších
AV prostředků**

Rok: 2017

Počet stran textu bez příloh: 81

Celkový počet stran příloh: 0

Počet titulů českých použitých zdrojů: 11

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 0

Počet internetových zdrojů: 121

Počet ostatních zdrojů: 6

Vedoucí práce: PhDr. et ThDr. Radek Mezulánik, Ph.D.